

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

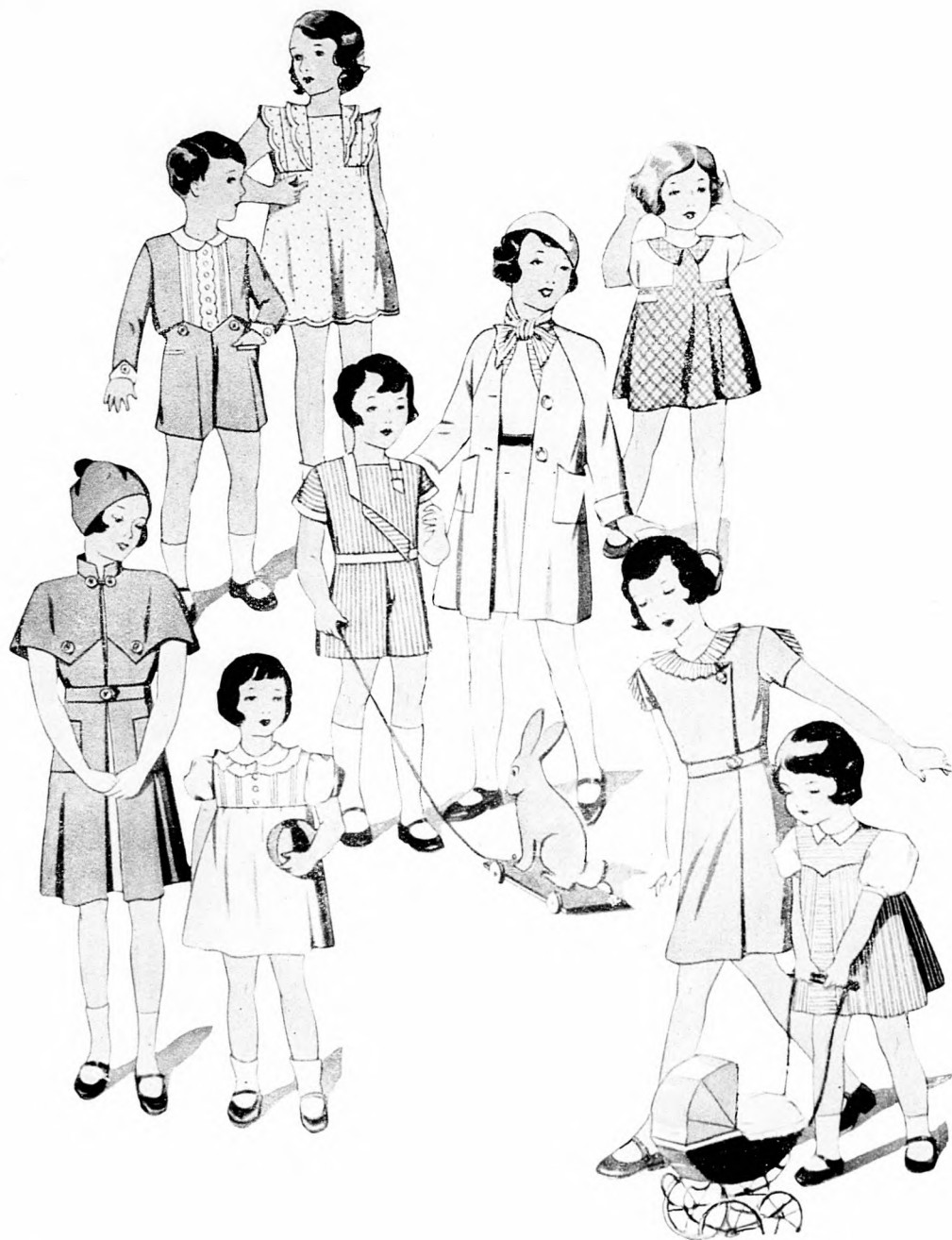
BUDAPEST, 1939 JÚLIUS 20

FOTÓ: ANGELO. IV., VÁCI-UTCA 24

ANGELO
PHOTOS

JAROSS ANDORNÉ, A FELVIDÉKI MINISZTER FELESÉGE

A «MUL» kézimunkaboltja, Budapest, VI., Teréz-körút 6, telefon: 12-13-19, szeretettel várja e lap kedves előfizetőit és olvasóit. Vidéki megrendeléseket soronkívül elintézi. Függyönyökből és egyéb kézimunka-cikkekből bemutatásra mintát küld.

MAGYAR NŐK

LAPJA

I. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

BUDAPEST, 1939 JÚLIUS 20

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekkszáma: 20.334. Előfizetési ár: Magyarország egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P, félévre 12 P, negyedévre 6 P. Belgiumban: Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt 30 P, félévre 15 P, negyedévre 7.50 P.

S Z E R K E S Z T I

PAPP JENŐ

Szlovákiában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt: 180 Ks., félévre 90 Ks., negyedévre 50 Ks. Romániában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 40 \$-ig, félévre 20 pengő. Egyes szám ára 80 fillér. Előfizetési ára az ingyenes gyermekrovatmelléklettel együtt évi 24 pengő.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42

Bókay János

Az asszonyi hűségről...

Az asszonyi hűségről különvéleményem van, amellyel élesen szembenállok — tudom — a modern irodalom és a modern társadalom közfelfogásával. Megkockáztatva az ódivatúság és a naivitás látszatát, hittel vallom: a nő alaptermészete a hűség, s nincs csodálatosabb csoda a világban, mint a nő szerelme.

Ne mosolyogjanak kérem fölönnem. A fölnyes én lehetek. Nem az a tapasztalt férfi, aki a nők hűtlenségéről szerzett egyénem nem éppen épületes és ránézve cseppet sem dicsőséges tapasztalat. Mert hűtlen asszony sok van, talán több is, mint hűséges, és könnyen rájuk akadhat bárki, hiszen szinte kínálkoznak egy kis analízisre. Szívesen modellellnek a művészek és a dilettánsok — bár kicsit egyforma valamennyi. A nagy élmény, a nagy tapasztalat, amely a női lélek hamisítatlan ösztöneinek megismerésére vezet: az asszonyi hűséggel való találkozás, nem azért, mert ritka, mert kivétel, hanem azért, mert szép és csodálatos, mint az élet valamilyen ősi fenntartó ereje.

A nőt nem kényszerítik a hűségre, mert nem is lehet kényszeríteni rá. Szinte azt mondhatnánk: a nőt a hűtlenségre kényszerítik, — behajtják a férfiak, akik nem ismerik a nő szerelmének hallatlan értékét.

Hallgassanak meg egy történetet, amelynek skizzszerűen felvázolt jeleneteit végigéltem. A férfi és az asszony is barátom volt. Nem jellemzem őket: átlagemberek. Láttam a szerelmük ebredését, virágzását, és azután is a közelükben voltam.

Végigéltem a harcukat, amely válásukat megelőzte. A férfi szabadulni akart az asszonytól, akit megúnt. Az asszony pedig halgán — a szerelmes nő balgaságával és csodaváró optimizmusával — meg akarta tartani a férfit. Persze nem sikerült.

Végre megegyeztek, hogy „barátságban elválnak”. (Rettenetes, hazug, cinikus kifejezés, bamba, üres frázis, amellyel kultúrájukat, jóneveltségüket akarják bizonyítani az átlagemberek. Lehet ott barátság, ahol szerelem volt valamikor?)

A végjelentre jöttem. A lakás már félig üres volt. Az asszony összetörtén, csüggedten ült egy lánán s meredt szemei lassan követték az ide-oda ugráló, parancsokat osztogató férfit. „Ezt a szekrényt az első teherautóra, azt a képet a másodikra”, utasította harsányan a felgyürközött, izzadó, szípkáló szállítómunkásokat. Közben-közben cudar nagylelkűséggel odafordult az asszonyhoz:

— Te, kell ez neked? Ha akarsz...

Az asszony nem felelt neki. Csak nézte dermedten, tágrányított szemmel, tekintetében eszméletlen gyász, de ami szájalmasabb volt: adoráció — imádat ez iránt a férfi iránt. Egy-egy kérdésre, mintegy fájdalomtól összehúzódo göresben megszorította kezemet jég-hideg kezével. Arcán a kétségbeesés halálos maszkja, de az ajka körül mégis valamilyen szende félmosoly, várakozó bizakodás.

Remélt valamit. Hónapokig tartó kiméltetlen marakodások után, azután, hogy százsor is hallotta, nem kell a férfinak: remélt, csodára várt. Azt várta, tudom — oly egyszerű volt belelátni —, hogy az utolsó pillanatra, a materiális elválnál mégis meghököl, felésmél, megjözanodik a férfi, hogy megkövesedett lelkében megmozdul valami, a mult eleje toppan, az együttes emlékek feljajdulnak benne, s leborul előtte, ölébe rejtí arcát: „Asszonyom, bocsás meg...”

Ehelyett azonban: „Isten veled... Légy okos... Próbálg új életet kezdeni... hiszen még fiatal vagy... No, semmi érdekfenykedés... megígérted... Él boldogul!” Ah, komizs férfifölény, lelketlen pökhendiség!

Némán álltam az asszony mellett az üres lakásban. Olyan mozdulatlan, távoli, apatikus volt, hogy féltem. Csak percek multán mertem megszavarni. „Gyerünk”, mondtam halkán, és átkaroltam, hogy felsegítsem. Tragikus erővel tört ki belőle a panasza: „Egy szava sem volt hozzám!...”

Naponta feljártam hozzá, új kis lakásába, amelyen már előmlött a magányos nő illata. Rendszerint — az első napokban — a pamlagon feküdt, erőtllenül, sápadtan, megszépülve fájdalomában. Meséltem neki össze-vissza, hazug élnkséggel, belopva hozzá az élet mozgalmát, tarkaságát, amelytől elzárta magát. Figyelte szavaimat, ideges türelmetlenséggel, de csak azt figyelte bennük, hogy mikor fordulnak végre-valahára arra a témára, ami egyedül érdekli, amiről ő, a megvetett asszony, szegénylős önérzetével

nem kezdhet el beszélni, de amit egyedül vár tölem: mit csinál a férfi, aki elhagyta? Sohasem akartam beszélni róla, de végcredményben, szánalomból, mindig megvettem. Csaknem boldog volt ilyenkor. Ezer kérdéssel ostromolt. Egy-egy szónál elpirult, mint a romantikus kislány, aki imádotjáról hall. És ilyenek mondtott:

— Mit csinál nélkülem?... Hiszen olyan gyámoltalan, szegény... Te őt nem ismered... nem tud támasz nélkül élni... Meglásd, egyszer majd ráeszmél...

Egy pillanatra sem adta fel a reményt, hogy visszatér hozzá. Akármít is mondtam, megvetett kishűségemért.

A telefon ott állt a pamlaga mellett. És valahányszor megszólalt, friss, reménykedő mozdulattal, várakozó arccal vette le a kagylót, s mielőtt beleszólt volna, mély lélegzetet vett — mindig azt hitte: ő beszél. Pedig a férfi egyetlenegyszer sem hívta fel, nem látogatta meg soha és születésnapjáról is megfeledkezett. Mégis tovább remélt. Egyszer, hónapok mulva, arról kellett értesítenem, hogy a férfi megúnt. Azt hittem, ez kígyógyítja.

Percekig riadtan, némán nézett rám, éreztet tekintetében a gyanút, hogy hazudok, de aztán:

— Szegény... A bestia!... Hogy meg fogja kínozni. Elvállik... tudom... rövidesen...

Ezúttal igazza volt: a férfi rövidesen elvált. Amikor ezt hírül hoztam neki, szinte dialdalmasan mondta:

— Ugy-e, megjósoltam!

S e naptól fogva még erősebben bizakodott. A sors galád tréfákat tud kiszélni: Évek multak el, amikor a férfi szerencsétlenül járt egy autókarambolnál: szétzúta egyik lábát. A lábát amputálni kellett; hekteg feküdt válságos állapotban.

Az asszony nem várta meg tanácsomat, hanem berohant a kórházba, hogy ápolja a férfit, aki eltaszította magától.

A férfi életbenmaradt. És újra elvette az asszonyt.

Nem jártam többet hozzájuk. Nem. De hallottam a férfről, hogy zsarnok, kiméltetlen, fölnyes asszonyával, ápolgatja, kiszorgaltja magát: féllábbal is olyan maradt, mint amilyen kettővel volt. Társaságban találkozott az asszonnyal. Mosolygós és friss volt. Szébb volt, mint valaha. Nem akartam vele négy szemközt maradni, de félretunt egy sarokba. Gúnyolódó fölnnyel mondta, boldogságtól sugárzó:

— Kinek volt igazza?... Mindig tudtam, hogy visszatér hozzám... hogy csak engem szeret!

Asszonyok a költők életében

Irta Nagy Méda

Mikes Kelemen szerelme

Alacsony, tákolt faasztalra borulva írt Mikes Kelemen. Néha megállt, kifelé figyelt elgondolkozva. Az ablakon beömlött a kék égbolt, a virágzó olajfák illata és messzebrőli egy keseregő kuruc nótája:

«Hej! búra termett idő, ködnevelő szellő!
Megemészttet engem ez az egy esztendő...»

... Egy esztendő... — mosolyodott el keserűen, — sok, sok esztendő, amelynek már nem látni az elejét és nem tudni a végét. Tizenhét évének lángolásával és rajongásával szegődött Rákóczi mellé és most, óh, már számolni sem lehet az időt... Franciaországai bujdosásokban még tele voltak reménységgel, akkor hibázták el, mikor hittek a töröknek: «...Úgy siess hozzám, mintha repülnél» — írta Achmed Rákóczinak és a szárnyaló sas halálos jutoit, önmaga választott halálos, melyből nincs menekülés. Rodostó mindnyájuk börtöne, csak a fejedelem tőretlen alakja hoz bele fényt, az írás apró kedvtelése és a kis Zsuzsi nevetése. A kis Zsuzsi... Visszalapozott írásainak és halkon maga elé olvasta: «...Látja ked, édes néném, hogy Ázsiából írok kednek... Minket úgy tekintsen ked, mint ázsiai magyarokat!... Micsoda szép állapot az: tegnap ebédet Ázsiában ettem, vacsorát meg Európában, — ide pedig nem levegőgömbben hoztak, hanem a vízen».

Itt, ekkor még, tudott mosolyogni váratlan fordulatú sorsukon, hiszen az erdélyi hegyeket közelebb érezte és Zsuzsi is csak egyedül reá nevetett. A hajón még együtt bámulták a Márvány-tenger csipkés hullámaint és együtt figyelték a sárlayok útját a vizet sűrölön. Akkor még azt hitte, bárhova veti sorsa, a boldogság morzsáiból neki is jut, hiszen a nevető, könnyed mozgású, csupa élet és fiataliságtól duzzadó kis Kőszegi Zsuzsi őt választotta a bujdosók közül. Akkor még hitt, de később... A fekete, apró betűk összefolytak a szeme előtt: «...Úgy szeretem Rodostót, hogy el nem felejthetem Zágont...», — igen, mikor még ezt írta, akkor azt tervezte, hogy egyszer még hazakerülhet innét, megmutathatja Zsuzsinak a zágoni hegyeket, az erdőket, melyek magyarul susognak, a patakokat, amelyekből magyar tenyerek merítenek vizet...

Az ablak szárnyát meglöbálta a szél és besodorta a magányos férfihoz a távoli nóta foszlányait:

«Hová készülsz szívem tőlem elbujdosni?
Az idegen földön ki fog téged hozzáni?
Hogyha megbetegszel ki fog hozzáni látni?
Mégfogott madárhoz életem hasonló...»

Mikes hirtelen fölugrott és becsukta az ablakot. Kézen, ezt a nótát nem bírja hallgatni, különösen most, amikor Zsuzsi...

Lépések hallatszottak, az ajtón gyors kopogtatás:

— Bercsényi grófné kéreti Kelemen mestert, hogy fáradjon át hozzá néminemű segítségére a csomagoláshoz meg a ládák leszegeléséhez. Még ezt is!... Szeretett volna hangosan fölajdulni, a hirhozó arcába kiáltani: — Nem! Ezt már mégsem kérheti tőle, éppen tőle. Hát van szíve annak az asszonynak? Nem meg, nem és nem! Elfordult anélkül, hogy választ volna. Akkor ráesett a tekintete arra a kis faragott dobozra, amit együtt vásároltak Zsuzsival egy török bazárban, mosolygó arcát látja és a kérő hangját hallja, amelynek sohasem tudott ellentállni. Megcsendesedett hirtelen indulatja és tompan azt felelte:

— Azonnal szolgáltatóra fogok állni a grófnénak.

A küldőnek elhagyta a szobát. Sötét homlokkal, kezét ökölbe szorítva mozdulatlanul állt még sokáig a homályos szoba csöndjében Mikes Kelemen. Hogy égette a szívét, az ajkát az a szó: «grófné». Milyen nehezen tanulta meg, milyen nehezen szokott bele, hogy a kis Kőszegi Zsuzsit grófnénak kell szólítani. Bercsényi grófné. Mintha vihar sodorta volna a kis virágot a szürke szikla oldalára. Akkor is az elméjével választott Zsuzsi és most is, hogy elmegy, itthagya a bujdosókat és őt is... Talán nincs is szíve...

A Bercsényi-házban futkosó cipekedtek a lépcsőn, minden el volt mozdítva a helyéről, a falak lekopaszta, a kerevetek terítő nélkül gúmosodtak a széthányt szobákban. Egy pillanatra megállt, szénégett, úgy érezte, mintha vasmarokkal szorítaná össze a szívét valami. Hány kedves órát töltött itt... Bujdosó napjainak egyetlen világoslató fénye volt arra várni, hogy mikor tehet látogatást a Bercsényi-házban. Előbb a vidám, sokbeszédű, régmúltakat emlegető grófné ment el, aztán Bercsényi, maga után hagyva fiatal özvegyül Zsuzsit és számára ezer aranyat. Akkor, a szomorú napok múlása után föl szabadulva, azt hitte, hogy eljött az ő órája, de haj: «Szegény embernek a szerencsése is szegény».

— Csak hogy itt van Kelemen mester, még annyit tenger dolgom van, a ládák is mind nyitva vannak, pedig már ötödfél óra múlva indulnom kell.

— Zsuzsi, hát valóban el akar menni? Itt tud hagyni bennünket?

— Hányszor mondjam már, hogy nem tudok itt maradni. Fojtogat ez az egyhangú élet, ez a magány, ez a dermesztő csönd, ez a semmittevés. Fialat vagyok, még élni szeretnék, szabadon, börtönlevegő nélkül.

— Igaza van, — mondta lehajtott fejjel a férfi, — hiszen magát most már nem köti ide semmi, semmi...

Az asszony megsajnálta a férfit, kezét a karjára tette:

— Azért ne higgye, hogy olyan könnyű nekem elmenni innét. Fiataliságom minden emléke ideket. Emlékszik még a sétánkra a tengerparton, amikor csigákkal céloztuk

a hullámkaréjok tetejét?... Emlékszik a bazárokban hogy alkudoztunk, s hogy rászédtek az egyik törököt? Mondja, mi lenne, ha velem jönne? Igen, igen Kelemen, jöjjön velem, van elég pénzem ket-tőnk számára, Lengyelországban meg-
esküszünk, aztán majd kijárjuk, hogy együtt hazakerülhessünk. Zágónba, a maga országába. Kérem, ne gondolkodzon, ne habozzon, jöjjön! Velem, értem!
— Én nem hagyhatom itt a fejedelmet!
— Már megint és mindig a fejedelem. Már éppen eleget áldozott neki fiatal életéből. Magának van saját élete is, talán soha többé nem nyílik út a szabadulása számára, jöjjön, a fejedelem el fogja bocsátani magát.

— Ó talán elbocsátana, de én nem mehetek, Zsuzsi. Ideket nemcsak a becsület, hanem, mert nincs még egy ember a világon, akif annyira szeretnék, mint az én uratam. És öneki szükségem van rám, hiszen minden dolgát én intézem, hogyan hagyhatnám cserben?

— Ha így beszél, akkor nem is szeret engem, sose is szeretett!

— Azt csak a jó Isten tudja, hogy mennyire szerettem, — sóhajtott föl a férfi, — de maga mindig előbbvalónak tudta a rangot, a címet...

— Már megint vádol, hogy Bercsényinek lettem a felesége?

— Nem vádoló. Én már akkor tudtam, hogy eldől a sorsom. A grófnéi címet nehéz volna elcserezni egyszerű nemesire.

— Maga téved...

— Nem, nem tévedek. Ha másként volna, most nem hívatott volna ládákat leszegezni. De Bercsényi grófné nem Kőszegi Zsuzsi többé.

Az asszony összeszorította keskeny ajkát és nem választott. A szürke utcára nézett ki, az ablaktalan házakra, a sívár, hangtalan tájra. Mikor meghallotta, hogy Mikes elkezdte a ládákat szögezni, összeserezzent, megfordult, mintha oda akart volna rohanni, hogy megfogja a kezét. De csak egy pillanattal tartott ez az ellágyulás, megmarkolta az abiak párkányát és nem mozdult el onét, míg csak Mikes nem jelenítette, hogy minden harmája útra készen van. Fehéren és magábaroksdaton ült a kocsin, de nem nézett vissza.

Veletlenné a szín, a dal, a mosoly a bujdosók közül. Mikes először érezte, hogy fáradt és megöregedett és hogy talán már nem is érdemes élni...

De az esztendőket nem számolták az emberi akaratot. Aki legjobban nem akart élni, az temette el a fejedelmet és mind-egyik bujdosó társát egymásután. Amikor egészen egyedül maradt, felfolyamodott Mária Teréziához, hogy engedje haza, meghalni, az erdélyi hegyek tővéhez, Zágónba. De a királynő egyetlen vonásai áthúzza a folyamodást: «Nincsen bocsánat!»

Magányosan élt és magányosan halt meg. Porá szétszóródott a rodostói temetőben, nem kerülhetett haza annyira szeretett fejedelmével együtt. De el nem küldött leveleivel a márvánnyal öröklé-
több emléket állított önmagának.

IGNÁCZ RÓZSA

PÁRIZSI LEVELEK

Yvonne párizsi nő és ha egy nőről azt mondjuk: «párizsi», szemképrázlató divatsodák sorakoznak képzeletünkben. Pazar ékszersillogást vizionálunk e szó hallatára és «lelki orrunk» illatgomolygást szimatol. Párizsról szóló közhelyektől zúgó fülünk negédes sanzonok zendülését véli hallani. Ezzel szemben Yvonne, a párizsi nő: harminchatéves, három gyereke van és havi ötezer frank fizetés mellett főtítkárnője a legelterjedtebb francia női képesújságnak, a Marie-Clairenek. Yvonne és a többi párizsi dolgozó asszonyt is az jellemzi első látásra, azaz külsőlegesen, hogy nagyon nőiesek. Világért sem öltözködnek férfias foglalkozásuk mellé férfiasan és éppen a Marie-Claire című folyóirat barátainak és előfizetőinek tiszteletére rendezett egyik teadélutánon figyeltem meg, hogy a családi, szociális és más komoly problémákról mélyen és értelmes lendülettel szóló asszony-előadók: lengőfátyolú kalapokban, csilingelő zszusokkal, prémes ruhákban szónokolnak. A francia nők ugyanis végtelenül őszinték és kép-mutatás nélküliek. Dolgoznak, pénzt keresnek, harcolnak hazájuk, családjuk, nemük érdekében, de pillanatra sem tagadják meg azért női mivoltukat. Szeretik a szépet, a jó ruhát, az illatot és akarnak tetszeni.

Yvonne figyelemreméltó előadást tartott a Marie-Claire említett teadélutánján. A nőies Franciaországról beszélt. Nem arról a Franciaországról, amelyet politikai ellenfelei csúfolnak femininnek, más szóval «Marianne»-nak. Yvonne a vilghírű francia nők országáról beszélt. Sainte Blancheről emlékezett meg, Szent Lajos király édesanyjáról, aki a francia királyság tulajdonképeni megalapozója volt. Genovétát idézte, Párizs városának női védszentjét. Hosszasan méltatta Jeanne d'Arcot, a tizenkilencéves hadvezér-kislányt, aki népének, katolikus hitének és királyának megmentője volt. Érdekes beszédében felsorolta a híres francia író, nevelő, tudós asszonyokat, a beláthatatlan, ragyogó tehetségek sorát, amelyben különös fényvel tündököl George Sand, Madame de Staël, Madame Maintenon, Madame Sevigné neve. És szót Madame Curieről, a rádium feltalálójáról s a huszadik századba kanyarodva el, felsorolta a ma élő, alkotó nagy francia nők neveit is. Az egyik név említésénél, — Madame Pierre Mille — tüntető tapsban tört ki a hallgatóközönség és az ünneplésre fölemelkedett a hallgatók sorából egy törékeny, fehérhajú asszony: Madame Pierre Mille szobrászművésznő, akinek ma két gyönyörű alkotása díszíti Párizs legszebb terének, a Place de la Concorde-nak a közepét...

Yvonne előadását tea követte. A délutánon jó pár százan vettek részt, mindnyájan a Marie-Claire előfizetői. Ez a Marie-Claire című francia hetilap hasonlít egy kicsit a mi lapunkhoz, a Magyar Nők Lapjához. Nőknek írják, női szempontokat vitatnak meg benne, gyönyörű divat- és kézimunkamelléklete van. Párizsi méretekhez szabva; körülbelül nyolcszáz ezer előfizetőt számlál. Úgyiszlóván nincs francia család, ahol ne olvasnák. Mi ennek az óriási sikernek a titka? — kérdeztem Yvonne-t, a lap főtítkárnőjét. — A szeretet — válaszolta Yvonne egyszerűen s mikor látta csodálkozó arcomat, nevetve hozzátette: higgye el, asszonyom, mi nők, tulajdonképen szeretjük egymást. Multszázadi felfogás az, hogy az asszonyok nem szervezhetők, mert kicsinyesek, féltékenyek, irigykedők és széthúzó. Látja, a Marie-Claire ismerkedési teáin nem lehet helyet kapni. A nők, a közös sorsú, közös életcélú, család- és hazaszerető francia nők felismerték, hogy szükség van az összefogásra. Ismerni akarják egymást. Látni, hallani, tudni egymás bajairól, örömeiről és problémáiról. Feminizmus? Igen. De ne gondoljon a szavazati jogért küzdő soufragettek nevésséges korára. Korszerű, modern feminizmus ez. Hallott, asszonyom, a modern bölcselőkről, akik az eljövendő matriarchatus előjeleit látják a nagy, tömeges, női megmozdulásokban? Elhiszi-e, hogy a férfiak elfáradtak már kissé a sok évezredes viláгурalomban s hogy az igazi béke kora nem jön el addig, amíg nem vesznek részt a népek sorsának irányí-

tásában az asszonyok is? No persze, — folytatta Yvonne — ön nem feminista, ezt túlzásnak véli és ön, aki militarista ország gyermeke, talán ezekről a dolgokról más-képpen gondolkodik. De hogy áll a hittel? Ugyebár sok katolikus él Magyarországon, Szent István országában? És úgy-e, ott is sok tisztelője van a modern idők legkedvesebb szentjének, Lisieuxi Kis Teréznek? Nem különös, hogy az új katolicizmus éppen Franciaországból indult ki s hogy korunk szentje éppen francia nő? Ezeket mind csak azért beszélem, mert lángolóan szeretem a hazámat és minden erőmből azon igyekszem, hogy megismerjenek az idegenek egy másik francia női táborát is, nemcsak azt, amelyik a Champs Elysées virányain kellei magát...

Nem szállottam vitába Yvonne-nal, nem élhettem vissza a vendégjoggal és így nem mondhattam el neki, hogy szemlélete főként hazai használatra való, mert bármilyen szép és nagy gondolatok hevítik is, mégis csak elfogult saját országa asszonyaival szemben és idegeneket senki sem tud olyan hevesen gyűlölni, mint éppen a francia... De politikai gondolatoktól elvonatkoztatva mégis csak mondott Yvonne sok érdekeset nekem és új látásra nyitotta a szememet. Mióta megismertem őt és az ő révén néhány lelkes, dolgozó, szép francia asszonyt, azóta úgy nézem én is a világsszenzációs, csillogó párizsi boulevardokat, mint Yvonne. Az csak a felszín. Igaz, szemképrázlató felszín. A semmittevő női divatsodák ezrei, akik ott tolonganak Párizs fényreklámjai alatt, úgy ellepik a város jobbpartját, a szépet, a gazdagot, hogy miattuk az élő, lüktető, dolgozó város szinte nem is látható. Olyanok ezek, mint a tiszavirág. Mikor tavasszal táncoló, szerelembe bódult, röpke-életű bogárcák milliárdja táncol a víz fölött. A vizet olykor nem is láthatod miattuk... Pedig a víz, az igazi tömeg más színben, más módon van jelen. Így a párizsi asszonyok is. Yvonne-nak tízezernyi

társ. Lányok, feleségek, anyák. Csak nem a lokálokban kell őket keresni és nem a Rivoli árkádjai alatt. A Luxembourg-kertbe kell kilátogatni olykor és akkor el lehet álmélni azon, például, hogy a néptelenedő Franciaország fővárosában mennyi a gyerek. Érdekes, Franciaországban a proletariátus, a földművesek azok, akik nem szaporodnak, ezzel szemben a városi, vallásos, katolikus középosztályból származó családokban néha hat-nyolc gyerek is van. Talán érdeklő a Magyar Nők Lapjának kedves olvasóit, ha elmesélem, hogy Franciaországban mennyi iker-gyerek van. Mintha a Teremtő pótolni akarná az enervált, kihalt, néptelenedő országnak szörnyű bűnét, a gyerekáldásnak ellenállók mulasztásait: rengeteg kettős, hármas iker születik. Hogy van-e ennek a körülménynek valamelyes fajbiológiai oka is, azt nem tudom. Tudom viszont, hogy a híres kanadai ötös ikrek is francia eredetűek. És szeretettel nézgettem a Luxembourg-kert árnyas lombjai alatt a kötögető francia mamákat, kettes, hármas ikreik kocsjai fölött.

Francia anyák és dolgozó nők mellett hadd szóljak valamit a francia fiatal leányokról is. Az a középosztálybeli, úri francia kislány, aki társadalmi helyzeténél fogva körülbelül a mi magyar középosztályunk leányai-val egyrangú, az nagyon erkölcsös, majdnem mereven az. Párizsban élő ifjú magyar diplomataismerősöm mesélte, hogy például nyilvános étterembe vacsorázni, ismerős fiatalemberekkel, még szüleik, vagy chaperonnejaik kíséretében sem mehetnek el fiatal leányok. Idegenekkel általában nem ismerkedhetnek meg s házuknál csak eljegyzett vőlegényüket fogadhatják, szüleik társaságában.

Természetesen rengeteg szabad nő is él a «liberté» országában, de ez alkalommal nem ezekről kívántam szólni. Meg szerettem volna mutatni egy kicsit azt a női francia társadalmat, amelyikről kevesebbet szokás beszélni, de amelyik erkölcsében, becsületességében, vallásosságában és hazaszeretetésében semmiben sem különbözik a mi magyar középosztályunk leányaitól és asszonyaitól.

Szítes hímzésű asztalterítő. Leírása kézimunkarovatunkban

Az athéni számár

Amikor kialszanak az utolsó csillagfények és már a vörradat verekszik az éjszakával: akkor kezd élni a város.

Samár-karavánok ballagnak a vásártérre, megrakodva hatalmas kosarakkal, amikben füge és dinnye, narancs és gránátalma van. A samarakon pedig álmosan és fardatan szunyókálnak az Athén körüli falvak gazdag parasztjai.

Az első kocsi zörögnek az utcákon. Az szarvasmarhák, amiket a vágóhídra hajtanak, egykedvűen menetnek.

Az emberek siatnek. Az autók túlkölnek, a sofförök kiabálnak. Szitkozódások halatszanak, mert a samár-karavánok eldőlnek az utat. Két kereskedő étkelenül verekszik és ütlegeli egymást.

Állataik azonban szinte filozófikus nyugalmat várnak a vita végét és közben akadályozzák a forgalmat. Balról jobbra nem lehet továbbmenni. Mindkét oldalról szitkozódva nyomul a tömeg egymásnak és ütök a számarat. Azt a flegmatikus állatot, amely valóban korszerűtlen jelen-ség itt, ebben a lázas forgatagban.

A két verekedő észreveszi ezt és ebben az egyetlen kérdésben azonnal egyet-értének. Sőt az egyik kiabálni is kezd:

— Miféle paragrafus jogosít fel arra, hogy üsd az én állatot?

A szitkozódások elhalnak, a tömeg nem tolaakszik. Már senkinek nem sietés a dolga, mert úrrá lett rajtuk a kíváncsi-ság. Sőt közelebb jönnek.

Ebben az országban ugyanis minden produktív munkánál többre értékelik az emberek magát a gondolatot. Mint az ókorban, most is sokra becsülik a vitatkozást valamí probléma felett. A szóharcot a dolgok lényegéről. Ez a felet halatszik:

— Én csak az emberek érzésével törődöm!

— Csakhogy most az én samaramról van szó! — vág vissza a kereskedő.

— Természetes, erről a szegény állatról, — teszi hozzá a kollégája és pedig a legteljesebb egyetértés hangján.

A harmadik azonban, aki a dolgok mértékének inkább az embert tekint, mint az állatot, kacagva kérdi:

— Ügy?!... A te véleményed szerint tehát az ember várjon a te samaradra?!

A kereskedő dühösen elfordul:

— Nem akarsz megérteni?!... Felingerelsz gonoszságoddal!

A másik finoman mosolyog:

— Ide akartál kilykadni?... Azt hiszed, hogy jogod van szememre vetni állítólagos gonoszságomat?!... Hát idefigyelj! Vedd tudomásul, hogy amíg egyetlen ember kizozza a másikat, de ha még csak gondolatban is... amíg te a barátoddal itt, a nyílt utcán veszekszel, sőt verekszel... amíg a világ bármelyik részében eltűrik, hogy ember embert gyötörjön, megkizozzon, megalázzon és felkössön... mindaddig hallgassunk a te samaradról és nagyon szegyelem magam, ha az állatok jogairól beszélnek!

A tömeg hangosan helyesel. A kereskedő azonban nem adja be a derekát:

— Csakhogy az állat nem tud védekezni az erőszak ellen. Az ember azonban igen. Válasz helyett, a kereskedőt társával együtt, akit már kékre vert, az örszobára vezetik, ahol mindketten, minthogy zavarták a forgalmat, három napig magukba mélyedve, száraz kenyéren és vízen elmélkedhetnek a földi élet igazságtalanságán, hogy mindig a — számár az, aki relatív szabadságban ropogtathatja szénáját.

Mindig a számár és soha nem az ember!

Hunyady Pándor

MAROSVÖLGYI KASTÉLY

Az ebédlő akkora volt, hogy különböző klimatikus övek húzódtak benne. Az ablaknál hideg volt, a lángoló kandalló tűzkörében forróság, közepén, a terített asztal tájékán, enyhén temperált levegő. Az ablakokat sűrű vadszőlővenyige futotta be, úgy, hogy télen délben is muszáj volt meggyuitani a csillár gyertyáit, vagy legalább gyertyatartókat rakni a terítékek mellé. Az inas tizenhat lépést tett meg, amíg a találókredecentől az asztalig ért. És a konyha olyan messzi volt az ebédlőtől az óriási kastélyban, hogy külön kis melegítő spórherdet kellett fölszerelni az ebédlő melletti benyílóban, mert már ősszel megfagyott a nyúl szőcsa, amíg a konyha csillagtávolságából az asztalra került.

A fahéjszín falon olajfestményű sárgadinnye, szőlő, körte és vörösbor csendélet. A földön vastag szőnyegek. A magostámlájú székek lába arany orszláncok között és a parketre.

Nagy csönd, húslavesillat. A ház úrnője puha kis kezével kibontotta a levendulaszagú szalvétát és leült az asztalfőre. A roppant asztalnál kényelmesen elfért volna harminc ember. De csak kettőre volt terítve, egymás mellé. Két finom szervíz, ezüsttel, három tányérral, pirított kenyérral, két pohárral, az egyik a bornak, a másik az előpataki víznek. A cérnakesztyűs inas szertartásosan odaállt a tállal a dáma oldalára. Nem szólt senki. Hallatszott, hogy pattog az égő bükkfahasáb a kandallóban.

November végén jól fői kellett szerelni a házat gyertyával, fűszerrel, kávéval, cukorral, minden holmival, ami a városból való. Mert ha megérkezett kétméteres havával az erdélyi tél, eltűnt minden út és hermelinpompájába temetve, a kastély megszűnt a világ számára.

Az öreg B. grófné nagyszerűen bírta ezt a magányt. Tizenöt éve volt már özvegy. A gyászestét után maga is beteg lett, szinte meghalt. Aztán a sok csendes sírásban és imádkozásban lassanként megnyugodott és meg is hizott. Hetven éves korára gömbölyű kis öregasszony lett belőle. Mindig fekete ruhában járt, keményített főkötőben, fehér csipkemanzsettával, a nyakán régi gránátbross szorította le a zsabót. B. grófnénak erős segítségére volt a csendes rezignációban, amikor ötvenöt éves, magányos gyászja után leköltözött a családi rezidenciába az édestestvére B. Sándor gróf. A birtok közösen a kettőjüké volt. De Sándor gróf hatvan éves koráig nagyvilági életet élt. Kolozsváron, Pesten, sőt Párizsban is. Futtatott a versenyen, kártyázt, színésznőkkel emlegették. Egy évvel volt idősebb a hugánál. Valaha gyönyörű ember, divatos ember. El sem lehetett képzelni, hogy egy ilyen pompás férfit anynyira elpusztítson a vénség. Az orrát rubintszerűen kővületté változtatta a kitágult kis véreker hálózata. Csupa köhögés volt, csupa reuma. A szobában is bittal járt, amikor egyszer azzal toppant be az ősi házba, hogy — neki most már elég volt «azokból a dolgokból», otthon akar maradni, amíg él.

Az öreg grófné szeretettel nézte a megrokkant gavallért. Valami légtételfélét érzett, protestáns hitének igazolását, amikor az öccse szélcsap életére gondolt. Sajnálta.

Kötött, kötött. Az ujsa egy pillanatra meg nem állt. A munkájáról föl sem nézte mondta:

— Ha meggondolom, Sándor, jobb is volt tenéked aggregénynek maradni.

A gróf nem felelt, csak nyögött egyet:

— A hátam.

— A hátad fáj? — érdeklődött B. grófné részvétellel. Reuma lesz. Majd kikirá-lunk.

Ki is kurálta. Meleg fedőkkel. Kámfors bedörzsölésekkel, szalicillal, sótalán beszcínálattal. Nehány hónap múlva oda-juzott Sándor gróf, hogy a nyilaslái el-multak, élvezni kezdte a falusi életet.

Tavasziól őszig nagy életer zaja volt a kas-télyban, amely központi fűszke volt a nagyszámú B. családnak. Tíz, húsz, har-minc vendég majd mindig volt a háznál. Rokonok és barátok. Roppant fecskecsi-csergés a nagy fiatalagságtól. Nagybácsi, nagynénik. Azoknak a fiai és lányai. És más családokból fiúk, akik a sok kis komtesznek kurizáltak. Júliusban és au-gusztusban teli mindenik vendégzsoba. Kis papucskos szétszórvra a szőnyegekben. Rengeteg duzzadó párnák, paplanok, gyertyacseppek az éjjeliszekrényeken. Friss kották szalmakazla a szalóban, a zongora tetején. Folytonos nagymo-sás, kis leibchenek, harisnyák száradtak a cselédotornácban. Az istálló zsufolva vendéglovakkal. Kutyaugatás, nevetés. Este a vacsoránál sűrűn körülülve az asztal. Négy falusi legényből nevelt frak-cs inas, fehérnyakkendősen, kesztyűsen 1 tállalónál.

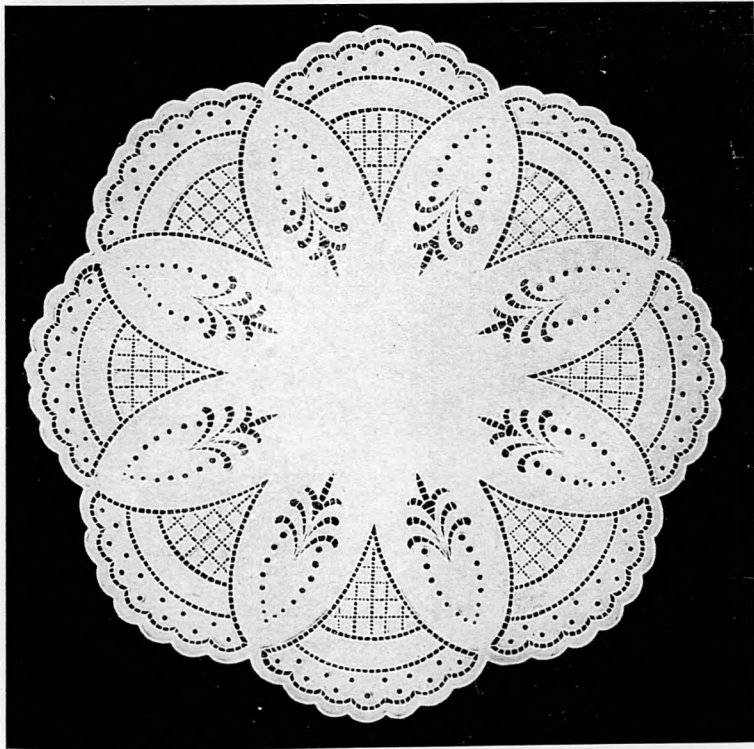
B. grófné a főkötőjével és brossával, mint a hadvezér ült az asztalfőn. Min-denkit szeretett, a figyelmét mindenre ki-terjedt, de mégis az ő Sándor öccse volt ott a dolgok legmélyén. Asztalbontás után odapegett hozzá, neheztelón sügta a fülébe:

— Miféle hiúság ez, Sándor? Ha vendé-geink vannak, mindjárt nem teszel vár-tát a füledbe. Pedig ilyenkor még na-gyobb a cüg, folyvást nyitogatják az ai-tókat.

Mozgalmasak voltak ezek a táncsal, ci-gánnyal, nagy lakomákkal, eljegyzések-kel, francia beszéddel teli nyarak. De ahogy az idő mult és a két testvér a hetedik X. küszöbére ért, egyre jobban megszerették mind a ketten a néma te-let. A puha hófelhőket, a csendet. Ami-kor nagy szennáció volt, ha az erdész jelentette, hogy medvenyomat lettek a falu alatt. Sült alma, meg borleves. A forróra fűtött szobákban szagos fenyő-fa ropog a tűzön. Nagy árnyékok a gyertyahomályos falakon. Hatkor vac-sora. Félhétől félnyolcig patience, vagy kettős tarokk. Aztán tíz percnél csendes szundítás szemben egymással, a kan-dalló parázsba omló tüze előtt.

Mély hallgatás. A két magóra maradt öreg testvérnek nem kellett beszélni, hogy szó nélkül is érezzék egymásfelé áradó imádatukat, amelyben volt annyi öröm és végtelenség, mint a fiatalok szerelmeskedéseiben.

Nyolckor bejött a székelj legény a me-

Angol-madeira miliő. Leírása kézimunkarovatunkban

legített bundával, ráterítette ura vállára, mert az öregnek négy fűtetlenül ásitó szobán kellett keresztüldöcögni, amíg a hálóhelyéhez ért.

Sándor gróf fölállt, gúnyosan kezef csókolt a hugának. Szinte egyszerre mondták: — Jó álmat, drágám!

Azza! elváltak, ment kiki a maga ágyához, ahol a nachtkaszlin szépen el volt készítve a gvertya, a koppantó, a víz, a tej, a malátacukor.

Egy tavasszal a grófné beteg lett. Nem vigyázott magára, tüdőgyulladást kapott. A család doktora leköltöztött Kolozsvárról a kastélyba. Telt egyik hét a másik után. A ház macakcsodott. Április közepe táján — a szokásos nagy rajzás előtt — a kastély váratlanul megtelt vendégekkel. Ott volt az egész rokonság. Egyszerre tizenötén ültek bent az ecetszagú szobában, a beteg ágya körül.

Az öreg dámának megvolt a maga élettapasztalata. Tudta, hogy mit jelent, amikor valakit ilyen nagyszámban vesz körül a családja. Nem volt megijedve egy csöppet sem. Feltámasztva a párnán, kíváncsian nézett körül főkéntől alól.

— Meg fogok halni?

Rábámultak, csókolgatták, símogatták a kezét:

— Hogy mondat illet, Emma néni?! — Egy hét múlva már fel is kelhet. — Kézfogó van Zsuzsukéknál a szomszédban. — Tudja, Cecil meg Laci! — Arra gyűlt össze mindenki! — Hát ha már a közelben vagyunk, gondoltuk, át is ugrunk!

Pedig csakugyan a halálról volt szó. Két nappal előbb az ágya előtt a földre terített medvebőrön találta feke a legénye Sándor grófot. Hirtelen megállhatott éjjel az öreg új szíve, amikor valami miatt kikelt hosszú hálóingében a paplana alól. Hideg volt, merev, amikor rákadtak.

Csak hogy B. grófné ezt nem tudta. Az orvos csendet parancsolt a böggő cselédeknek. És a temetésre összegyűlt családból is azon a véleményen volt mindenki, mint a doktor:

— Nem lehet megmondani Emmának. Belépusztulna.

Igy aztán, amikor a maga baja enyhülésével az öccse iránt kezdett érdeklődni a beteg, becsapták:

— Sándor bácsi nincs jól. Valami sömörje van. Nem veszedelmes. De nem jöhet ki a szobájából, mert nagyon csúnya a bőre, meg ragályos is az a nyavalya.

Multak a hetek. Senki nem akadt a családban, akiben lett volna bátorság, hogy az öreg dámának megmondja az igazságot. Tolták a dolgot egyik napról a másikra.

— Micsoda csökönyös história ez a sömör. Teli a szája kenőccsel.

B. grófné már az ágyból is kikelt. Átgurították a szomszéd szobába kerekese foteijét, amíg kiszellőztették a hálót. Tavaszt szagolt, napot látott. Friss ibolyát hozott egy pohárban az ápolóné.

A nagy vendégei már el is ment. Két-három tétlen rokon volt csak az öreg dáma körül, aki ekkorra töviről-hegyire tudott már mindent a sömörrel. Gyógynaptárakat olvasott. Tüzetesen kihallgatta a doktort: mit mond a tudomány. És kikérdezte a cselédek: mit javall a babona.

Visszavette kezébe a ház irányítását. Felkelt.

Az ápolására visszamaradt rokonok ijedten magyarázták, amikor először akart bemenni a beteg öccséhez:

— Sándor bácsi nagyon szépen kéreti Emma nénit, ne tessék arra gondolni, hogy bemenjen hozzá. Ragadás.

B. grófné kacsinított öreg szemével:

— Inkább hiú. Biztosan látszik az arcán az a sömör. Szégyelli. No jó, várok, ameddig kiszépül.

Nagyon szerette volna látni a beteget, de azért nem erőszakoskodott. Fékmentartotta vágát úri tapintata. Megértette, hogy egy elkényeztetett büszke férfinak, akár milyen romhalmazzal tette az idő, mindig lehet annyira hiúság, hogy nem akar mutatkozni gusztustalan külsővel asszony előtt, még ha a huga is az az asszony.

Igy hát messziről próbálta ápolni bátyját, akit ott tudott a becsukott ajtó mögött. Leveket fűzetett neki, fűszertelen becsináltak. Kenőcsöket hozatott Bécsből.

Gondosan szellőztette a ruháit. Még leveleket is küldözgetett neki. Ilyeneket: «Mit fűszerek holnap ebédre?» — «Borjút vágat a faluban, — akar egy kis gyenge becsináltat?» — «Miféle fagyaltot szeret?» — «Használt az a kámforos szesz, amit tegnap beküldtem?» És a halott becsületesen válaszolgozott, hasonló, egyszerű mondatokban a levelekre. A főkertész játszotta a család megbízásából az elhunyt Sándor gróf szerepét. Tudta utánozni a megboldogult kezeirását, me a hangját. Be is költöztették a szomorú emlékü szobába. Legyen ott egész nap, válaszolgasson az ajtó mögött, ha az öreg grófnének kedve támad rá, hogy hallja a bátyja hangját. Az ördög vigye a kertészetet, fontosabb a salátáknál Emma néni nyugalma — döntötte el a familia.

A kertész — Cseringenyinek hívták, mélyhangú, szőrös, örmény ember volt remekül beletalálta magát a dologba. Ha az öreg dáma odatípett a küszöbhez és beszólt a zárt ajtón keresztül, inkább csak haáokt, meg nyögött, mint a betegnek.

«Jaj a derekam, jaj a térdem!» «Köszönöm, lelkem, hagyjon aludni, lelkem!» B. grófné fejcsóválva totyogott el az ajtótól. Szomorúan gondolta:

— Ez a Sándor, ez a Sándor! Hát már sohse lesz belőle ember?! Ot hónapja már... hét hónapja már... a jövő héten lesz teljes egy esztendője, hogy nem láttam, pedig egy házban élünk...

Kerek egy évig hagyta csalatni magát az öreg hölgy. Az igaz, hogy nem volt olyan türelmetlen, mint a fiatalok. És az idő is simábban mult a számára. De végre mégis csak berzenkedni kezdett a tilalom ellen. És egy alkonyatkor, hiába nyugodécselt rémületen és tiltakozva odabent a hang, lenyomta a kilincset. Belépett.

Persze nem volt sehol a megvetett ágy, a beteg. Sűrű pipafűt volt a szobában. Az asztal mellől, ahol éppen virágmagvakat szortírozott, megzavarodottan állott föl a mélyhangú Cseringenyi.

B. grófné belekapaszkodott az ajtófába. Kicsit elsápadt, összeszorította a száját. Okos asszony volt, szempillantás alatt fölfogta, mi történt? Nem sírt, nem panaszkodott, nem vádaskodott. Egész gondolatsorokat ugorva át, egyetlen kemény mondatlal kérdezte:

— Mikor temették?

Nem lehetett ellenkezni vele. Le kellett vinni a kerten túl, a kriptába. Odaállt bundásan, főkéntösen a sír elé. Mécsét gyújtott a kőlapra, amely a testvére koporsója fölött nyugodott. Imádkozott egy órát, aztán visszavittette magát a házba.

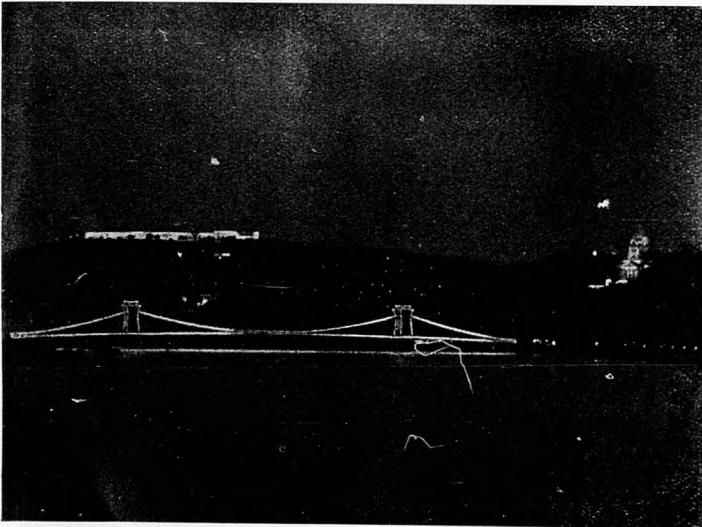
Vizet melegítetett, megfürdött. Tisztába öltözött tetőtől talpig, új főkéntőt tett, az ágyát is tisztába huzatta.

Hívatta a szakácsnét:

— Mellettem fogsz virrasztani, Eszter. Ott a nachtkaszli-fiókban van két arany, ezeket a szemem héjjára teszed, ha majd kell, mert ma éccaka meg fogok halni.

Elhelyezkedett a párnán egyenesen, keményen. Az arcában szinte megnőtt sasorra, az mutatta, hogy valamire irgalmatlanul elszánta magát. A kezét összefonta a paplan fölött. Behunyta a szemét, nem szólt többet. Hajnali négyig csendesen lélegzett, akkor nagyot sóhajtott, mintha figyelmeztetni akarná a virrasztó cselédek, hogy — no mostan!

Mire a szakácsné, — aki irtó kövér, háromhasú asszony volt, nehezen mozzgott — föléje hajolt, már meg is halt, a szemére lehetett tenni a két régi körmöci aranyat.

A Lánchíd és a Gellérthegy esti panorámája

ZALAI SZALAY LÁSZLÓ

STÜSSZI VADÁSZOK

Azon kezdődött az eset, hogy a nagybátyám, aki a fővárosban lakott, három-négy, nekünk vadidegen barátjával valósággal rákapott a vadászerületünkre... Minden szombaton este leutaztak a birtokunkra, egetverő mulatságot csaptak és vasárnap hajnaltól késő estig részint lesen, részint hajtásban rakásra lövöldöztek őzeinket...

— Az ördög bujjon a bőrükbe — mérgeledött az apám —, nem azért fizetem én a drága bért a szöcsi meg a tabdi erdőkért, hogy nekem hétről-hétre idejőjjenek, fölforgassák a házam és kiirtsák a vadállományom!... Hány őzünk maradt még, Szuhay?...

— Hány?... Hogy is csak: valami huszonhét!... Tizenkét bak, meg tizenöt tuta a fiatalokkal!... A többi már lepiüfölték!... Pedig a negyvenet fölözte a számuk!

— Nahát, ide többet be nem teszik a lábukat!... Azonnal megírom a sógornak, hogy vendég vadászt többé nem fogadok, keressenek maguknak más bolondot!

— Na még csak az kéne!... Egy ilyen levelet írni! Fölborulna az egész sógoraság, komaság, oszt a szegény nemzetes asszony kisírná a szemét a testvére után!...

— Hát én meg az őzeimet nem hagyom kiirtani! És ha a sógorba meg azokba a budapesti urakba nincs annyi belátás, hogy erre maguktól rájőjjenek, hát akkor most majd rávezetem én őket a nagyobb szerénységre!

— Nem köll azokkal még csak szóba se állni, mer' abból még nagyobb veszedelem származik!... Hanem bízza csak rám a nemzetes úr, majd elveszem én a szájuk ízét a potya őzeizéstől!...

— Maga?... Aztán hogyan?

— Majd meglátja a nemzetes úr, csak ne küldjön nekik semmiféle levelet!... Hadd jőjjenek le szombaton este, — a többiről aztán én kezeskedök!...

*

Jött a szombat és az esti vonattal beállítottak megint könyörtelenül a vadászok... Megették a vacsorát, becsiptek, óriási lármát csaptak, aztán lefeküdtek, mert a leshyelt hajnalban kellett elfoglalni...

Másnap virradatkor ott is ült mindenik a helyén és innét is, onnét is megszólalt a puská... De mikor les után visszajöttek, mindnek lógott az orra, mert őz nem esett egy fia se...

Immegtek, ümmögtek, aztán fölálltak és megkezdődött a hajtás... Rájuk kergettek a szerencsétlen őzeket, ropogtak a puskák, de a hajtás vége megint az lett, hogy találat nem akadt egy se...

Az esti lesen is hasztalan puffogtattak. És a vacsora alatt, meg után, elmaradt a féktelen kacagás, meg a magabizakodott ordító beszéd, rosszkedvűen hallgatva mészáltak maguk elé...

Szuhay töltögte a bort, miközben ingerkedett velök:

— No: nem szolgált a szerencse?... Vagy megszűnt a tudomány?...

— Kőd volt, Mihály bácsi, — fanyalgott az egyik, — aztán ködben bajos a célzás, meg a távolság megbecsülése!...

— Még hogy!... No majd kipótólják a gyüvő vasárnap, igaz-e?...

*

Hát a jövő vasárnap se mentek semmire... Sőt... Pedig gyönyörű napfényes, szélesöndes idő volt... Egész nap lövöldöztek és egész nap se lőttek egetet se... — Itt valami hallatlan disznóság történik — dühösködött a vacsoránál az egyik —, mert az már mégis képtelenség, hogy a második vasárnapja, hogy nem találunk el semmit!...

— Ez azért van — fontoskodott Szuhay —, mer' hogy megbabonázta az urakat valaki!...

— Nem babonáságról van itt szó!...

— Ahun-e!... Hát miről?...

— Valami körmönfont disznóságrról!

— Hát a babonáság nem disznóság?... Az ám csak az igazi disznóság... bion!...

— Én amint fölérlek Budapestre, azonnal belövetem a puskámat!...

— Látja a nagyságos úr, a számból vette ki a szót. Lövesse is be a puskáját, oszt vizitáltassa meg a patronokat is...

*

Olyan hosszú orral és olyan mélézva mentek az állomásra, mintha nem is vadászatról, hanem temetésről lettek volna elvonulóban... Szuhay meg kiállt az országút közepére és onnét kiáltotta kacagva a hintójuk után:

— Jó lesz, ha egész héten célba lövöldöznek a Marczibányi-téri lövöldébe!... Mer' azért, hogy ha a gyüvő héten is ilyen paccer módjára viselkednek, hát jobb lesz bizony, ha otthon maradnak!

De nem is jöttek le soha többet... Mert megorrontották az összefüggést az eredménytelen vadászatuk és a mi szíveslátásunk között.

Az apám viallatni kezdte Szuhayt:

Nyári örömök a mezőn

— Ide hallgasson, öreg: hogyan csinálta, hogy nem találtak?

— Megbabonáztam őket!...

— Ugyan, menjen már!...

— Hát ráolvastam a fegyverökre!...

— Ne kerteljen hát!... Kap ötven kubahszivart, ha elárulja!...

— Minden este, míg ők vacsoráztak, kimentem és a látszóvót mindnek a puskáján jobbra meg balra elcsavar-tam!...

— A kutyafáját magának!...

— Az a!... Hogy mentül jobban célzott, antul rosszabbul talált!...

— Még ilyet!...

— Hatvan lépésnél már egy rőföt lőtt a bak mellé!...

— De nagy baj lesz ám ebből, öreg!...

— Minő baj?...

— Belövetik Budapestet a fegyvereket és kisül a disznóság, hogy a láteső mindeniken félre van csavarva!...

— Vót nekem erre is gondom!... Vasárnap este, míg ők vacsoráztak, én szép csendesen visszacsavartam pontosan a látesőveket!... Vihetik a puskát akar a sóhivatalba!...

Nyári örömök a hintán

székelyi Nyiry László ny. vezérkari ezredes

A lovagias sir Archibald

Kereken egy és negyed évszázad előtt történt!

A waterlooi országúton magános lovas ügetett a francia határ felé. A koromsötét éj fekete leplébe mind "rűbben hasítottak rést a csapkodó villámok. A magános lovas Wellington hercegnek, a brit fővezérnek egyik adjutánsa volt. Fáradt lovát ma ugyan-csak nem kímélte. Gyors ügetésében hajszolta a csatakos, sáros úton.

Sir Archibald, a „skót szürkék“ kapitánya szerelmes szívének szavára hallgatott. Fiatal feleségét akarta karjaiba zárni még ma, hogy talán utoljára elbűsűzzék tőle. Hiszen az angolok és poroszok véres nagy csata előtt állottak. Tudták, hogy Napoleon, a sebzett oroszán, még egy utolsó kísérletet tesz, hogy a vérehek módjára nyaka köré fonódó koalíciót széjjelzúzza.

Wellington a nagy, döntő összecsapásra Waterloo körül készült fel és így Archibaldnak, adjutánsának, csupán néhány órát adott, hogy fiatal nejét, ki egy belga kastélyban várta, meglátogassa.

A brit tisztt fázósan burkolódzott hosszú köpenyébe és sarkantyúját lova oldalába nyomva, vágatába fogott. Szíve lázasan vert. Most már nemcsak a vágy hajszolta fiatal szépségét asszonyához, hogy lássa őt, hanem az aggodalom is, hogy netán francia vértetek fogságába esik, mielőtt még nejét megláthatná.

Ez a gondolat kavargott agyában, amikor végre valahára a távolból világosságot vett észre. Most már nyilegyenesen arra vett irányt. Nemsokára felismerte a „Chateau Ivry“-t, ahol esküvője után olyan boldog órákat élt feleségével és ahol ifjú neje bizonyára örömmel üdvözlí majd őt.

Azonnal felfedezte, hogy a világosság felesége hálószobájából árad ki.

— *Tehát vár engem,* — gondolta magában. — *De honnan tudja, hogy jövök?*

Az országútról letérve, egyenesen a balkon alá lovagolt, amely a hálószoba alatt volt. Fújó paripáját megveregette, mintha csak csendre akarta volna inteni. Ő pedig kengyelében felállt, hogy mielőbb megpillanthassa feleségét. A szép asszony éjjeli toalettben ült ágya szélén s egy velencei tükörben nézegette, igazgatta aranszöke haját.

— *Furcsa,* — suttogta maga elé a tisztt, — *hiszen az asszony tényleg vár valakit...* illetve, *Uram Isten bocsáss meg,* — javította ki magát szinte tébolyult izgalommal, — *engem!*

Az „engem“ szót szinte beleordította az éjszakába... Megrettent saját hangos szavától

Színes hímzésű terítő. Leírása kézimunkarovatunkban

és óvatosan nézdegélt körül, mintha csak attól félt volna, hogy valaki les reá, vagy talán valakivel most valami borzalmas módon itt még találkozni fog...

Egyszeriben melege lett. Kalpagját kézbe véve végigsimította homlokát, mintha csak rémeket akarna elhessegetni.

A vihar most elült s Belle Alliance felől felbukkant a teli hold tányérja. Archibald leszállt lováról s egy fához kötötte ki a nemes állatot. Eközben valami karjára csavarodott. Odanyúlt s egy kötélhágcsó végét dobta le onnan, amelynek felső részét a balkonon erősítették. Szíve a torkában vert... Már-már felugrott a hágcsóra, mikor közelében egy idegen ló nyerített fel. Odaugrott s azonnal látta, hogy a paripa Napoleon vörös lánzsásaihoz tartozik. Nyergén gyémántos grófi korona ragyogott.

A szerencsétlen brit tisztt fájdalmas féltékenységében egy-két szökéssel felkúszott a kötélhágcsón és belépett felesége hálószobájába.

Az asszony hátra sem pillantva fogadta a belépőt:

— *Végre itt vagy, Dufère! Már úgy aggódtam érted! Azt hittem, hogy az angolok elfogtak...*

Majd felugrott ülőhelyzetéből és jól szemügyre vette a hosszú köpenybe burkolt Archibaldot, kinek köpenyete s kalpagja e pillanatban a földre esett. A szerencsétlen asszony most ismerte csak fel férjét. Réműletében elalélt a földre zuhant. De csak egy percig tartott rosszullette. Irtozásos lelkierővel megemberelte magát és feltápaszkodva, nyugodt hangon csak ennyit mondott:

— *Tégy velem, amit akarsz...*

Archibald halálos nyugalmat erőltetve magára, madeirát és biszkitet kért. Az asszony mintha egy kissé fellelékezett volna. Mindent férje elébe rakott. Archibald egyik pohár bort a másik után itta ki. Alig telt el egy negyedóra, a tisztt a bor hatása alatt elkábulva, elszundikált székén. Ekkor a kötélhágcsón egy sápadt fiatal francia őrnagy jelent meg. Dufère gróf, a francia császár parancsörtisztje. Elszánt arccal jelentette ki a halálosan megrémült Archibaldné előtt, hogy nem megy el, törtenjék, aminek történnie kell, egyébként is az ellenséges tisztt, az asszony férje úgyszólván elaludt...

— *Hallgass, szerencsétlen,* — susogta felé az asszony, — *hiszen az életed forog kockán...*

— *Az ördögbe is,* — válaszolt Dufère. — *újból zivatar közeleg, ilyen időben még a kutyát is kár kihajtani... maradok...*

E percben az alvó Archibald feltápaszkodott helyéről és megdörzsölve szemeit, az idegen férfit kereste. De nem látta meg, mert Dufère-t az asszony hirtelen egy ruhaszekerény mögé rejtette.

Archibald feltűnő gyorsasággal józanodott ki. Kardját kirántotta. Az asszony dermedt réműlettel követte mozgását. Férje feléje közeledett, de úgy, hogy feleségét a ruhaszekerény felé szorította.

Irtozatos pillanatok következtek! Archibald rettentő őnuralommal úgy közeledett feléje, mint az őriáskigvő áldozata felé. Már csak két lépés választotta el nejétől... már csak egy, azután egy fél lépés... Archibald ekkor megállt és hangosan ezt mondta:

— Madame, egy brit katonatiszt nem öl meg egy asszonyt. Nem kell félnie! Ellenben ezennel felszólítom Dufère urat, kinek minden lépését jól láttam, lépjen elő!... A francia tiszt úgy lépett elő, mint egy elegáns színész a színpadra. Úgy állt Archibald előtt, ragyogó lándzsás egyenruhájában, mintha csak a Tuileriákban állana őrt felségsé ura, a császár lakosztálya előtt. Pár pillanatig farkasszemet néztek egymással. Majd amikor a francia katona látta, hogy a brit tiszt tőle vár feleletet, így szólt hozzá:
— Uram! Rendelkezzék velem. Kardom a lovamon maradt, de... önnek joga van engem megölni... hiszen ért engem, nemde?

Archibald tágranyított szemmel bámult egy ideig Dufère-re, majd így szólt hozzá:
— Uram, én eddig úgy tudtam, hogy egy gróf Dufère Napoleon adjutánsa. Ön talán rokona neki?

— Captain, én vagyok az, a császár parancsörtsítje. Rendelkezzék velem!
A szerencsétlen angol katona halálsápadtan, tanácstalanul bámult holdogságának mérenylőjére, majd uralkodva érzelmein és megmásítva első perciben megérlelt borzalmas elhatározását, eleinte bátortalanul, majd mind határozottabban ezt válaszolta Dufère-nek:
— Őrnagy úr! Nem lesz bántódása! Egy angol katonatiszt nem öl meg védtelen, foglyvertelen katonát, aki még hozzá a nagy Napoleon szvitjéhez tartozik. Párba megívására sem idő, sem alkalom, sem engedélyünk, mert csata előtt állunk... de egyébként is nem volna lovagias eljárás tőlem, a brit katonatisztól, ha a francia hadsereget, amellyel holnap leszámolunk, ilyen kiváló tisztjétől és katonájától, mint ön, megfosztanám... erre különben sincsen uramnak, a hatalmas Wellington marsallnak szüksége, mert hadserege éppen elég erős ahhoz, hogy az ön császárijának haderejét Waterlooánál összezúzzuk... és mindezek felül ön e percben még háznak vendége... Meneküljön, öt percet adok önnek... Adieu!

De Dufère, Archibald legnagyobb meglepetésére, nem mozdult, hanem ezt felelte:
— Nemes, lovagias ajánlatát kénytelen vagyok elfogadni, kapitány úr, de tudtára kell adnom, hogy a vörös lándzsások már körülvették a kastélyt... Ön pardont adott nekem, én megmentem önt a fogságbaeséstől... Wellington őhercegségének bizonyára szüksége lesz holnap önre... Jöjjön velem... Átvezetem a franciák gyűrűjén...

Ezzel a két tiszt, ügyet sem vetve a szerencsétlen asszonyra, a kastély hátsó kis kapuján távozott...

A hajnali ködben a quatre bras-i brit táborhoz egy magános lovas közeledett. A nagy-kucsmájú őr, brit Őfelségének testőrhuszárezredéből, „Állj” szava elment füle mellett... A második hasonló figyelmeztetőre ügyet sem vetett, a harmadik „Állj”-ra pedig tovább ügetett. Az őr tüzelt és Archibald testőrverte kapitány, Wellington herceg adjutánsa, holtan bukott le lováról...

Charleray-nál ekkor hunytak ki sorjában a francia tábornokok és a Beaumont-i erdőszélen, a hajnal első sugarainál megdördültek Napoleon ágyúi.

Mezőkövesdi idill

Erdélyi József Kis szék

Vásárba mentek s nem vitték magukkal a kislejt. Elhúzták a delet;
unta magát és átment a szomszédba,
a szomszédékhöz. Átment a gyerek.

Asztalnál ült a szomszéd és családja,
hőrbölte már a meggyelevelt, a jót,
mit nagy kanállal mert a tányérjába
a szomszédasszony és gyorsan fogyott.

A kis hivatlan az ajtó sarkánál,
a kis széken epedve üldögélt.
Várt a végére: hogy a maradékból
jut neki is majd s meg lesz az ebéd.

Csak egy kanállal a tál fenekéről!
Ült a kis szomszéd illedelmesen
és nézte, nézte szívszorogva, hogy fogy
a nagy tál étel, vesszedelmesen.

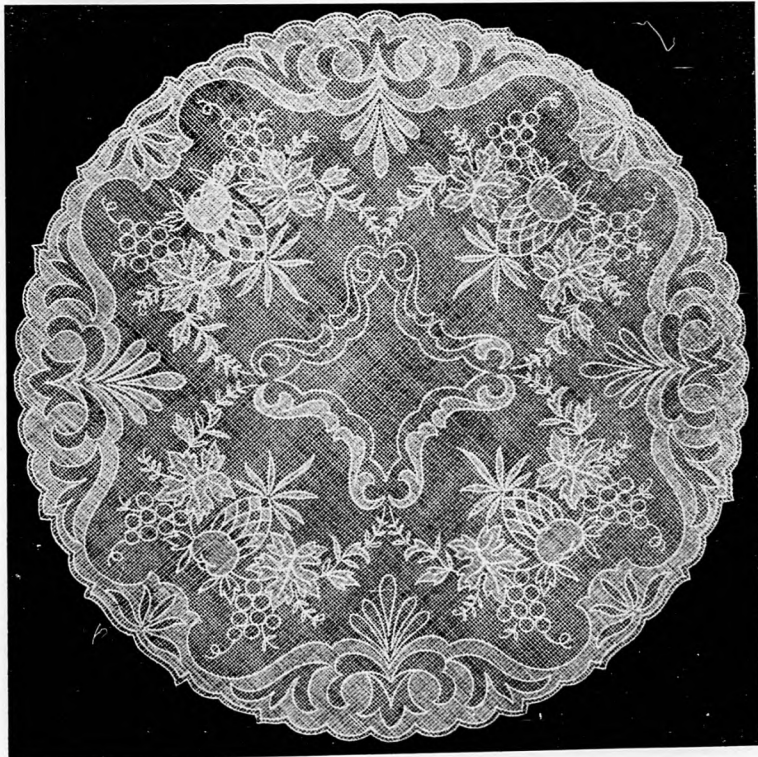
Csak egy csepp jutna a nyelve hegyére,
jóllakna rögtön! De az sem jutott;
ő meg nem szólt; úgy szégyelte magát, hogy
szégyelletében szólni sem tudott.

Csak úgy érezte, hogy elhagyja testét,
elhagyja lelkét minden vig erő:
hogy az ő vére van abban a tálban,
s azt meri folyton a levesmerő.

Ő nézte őket, de ők rá sem néztek,
csak lakomáztak az asztal körül,
mintha nem tudnák, hogy belül az ajtón,
a kis széken a szomszéd fia ül.

Megszóltat végre. — Mind megették, —
úgymond,
le is fordult a kis székről legott,
s meghalt a gyermek, mert a meggyelevelből
egy kanállal, egy cseppet sem kapott.

Holtan esett a szomszédház földjére,
a kis kíváncsi, a kis nyomorult.
Szörnyethalt a szomszéd ajtósaroknál,
Utána a kis szék is felborult...

Tüllbehúzásos díszterítő. Leírása kézimunkarovatunkban

CSURKA PÉTER

A JÖVEVÉNY

A hold hirtelen elbujt, mintha megijedt volna valamitől. Azután sokáig sötétség feküdt meg a folyó partját, pille se rezdült, hallgatott a táj. A folyó nyugodt volt, hangtalan. A halásztelep előtt két leány itta a csendét.

A halászegényekről sugdolóztak. Egyszer csak a kutya felütötte a fejét, felugrott, felszaladt a part tetejére. Erősen fogott valakit. Idegen járhat a telep körül, mert a halások csak reggel felé térnek vissza, a kutya őket meg sem ugatja.

Az eb erősen felvonított, úgy mint mikor ütés, vagy rúgás éri, azután még vadabb dühvel csattogott, felverte a folyó csendjét. A két leány felszaladt a partra, Eszter, a nagyobbik, belékiállt a sötétbe:

— Ki van ott?

— Zavarják el a kutyát! — kiállt vissza rekedt férőhang.

A lányok rászóltak a kutyára, a kutya szükölve, csaholva ódalgott el. Az ismeretlen férfi cammogva jött előbbre. És ekkor hirtelen kifröccsent a hold ezüstje a fellegek alól, világos lett. A férfin rongyokban volt a gúnya, kezében nagy husángot tartott.

— Jó estét!

A lányok visszaköszöntek, de megborzongtak, mert az ágrólszakadt alak már ott állt mellettük és kérte őket:

— Meghálnék itt a telepen, ha megengednék...

Uramisten, atyjuk és a legények csak hajnalban térnek vissza! Ki tudja, mi lehet a szándéka ennek az istentelen embernek, ki tudja?

— Éhes vagyok! — esdekelt később az idegen.

... Nyelte a húst, amit az egyik leány bádogtányérban lökött oda neki, úgy mint a kutyának szokta este, ha szüköl a porciójáért. Azután bezárkóztak, lámpát se gyújtottak, hanem az ablak sötétje mögül lesték, hogy mit csinál a rongyos ember? A kutya csattogva kapkodta el a feléje dobott csontokat és később már az idegen kezésimogatását is tűrte. A férfi felállt, kilépett az udvar közepére. Á holdat nézte, a kutya meg őt, bizonytalankodva csóválta lompos farkát. Később — jól láthatták a lányok a tisztán szétfolyó holdfényben — abba a féloldalra fordított nagy csónakba feküdt belé, melyet délután kezdtek javítani a halások.

*

Füst kojtorgott a nagy folyó szintjén, mintha kigyulladni készült volna. Kődpárában hallgattak a fűzések. A hegyek felől már ígérkezett felfelé a nap, tüzes leheletével mosta a csillagok tükrét s lassan-lassan a holdat is lemosta az égről. Angyalodott a táj.

A lányok hangos beszédre ébredtek, az ablakhoz futottak. Az éjszakai jövevényt fogták közre a halászegények. Atyjuk, a tagbaszakadt öreg — olyan volt, mint

háromszázéves bibliai ember — csitította a fenyegetőző fiatalokat.

— Te beszélj, te! Hogy kerültél ide?

— Nagy útról jöttem, fáradt voltam. A lányok ennem adtak. A kutyád belémharapott...

Mutatta lábszárát. Vér szivárgott a sebből. Az öreg halász intett:

— Menj le a folyóhoz, mosd ki a sebedet, aztán az Ég áldjon! Ti pedig lóduljatok, dologra!

A három halászegény munkához látott. Hajót raktak, a halaknából merték át a halat a hajóba, melyet még a reggelben a városba visznek. A mester szabad-tűzőn reggelit készített, a lányok teknő mellett álltak. Mostak az apjukra, sajátmagukra és a legényekre. A jövevény pedig lent a víz szélén tisztálkodott, mosta a kutyaharapást, amiről az éjjel éhségében megfélekedezett.

Dél felé járt az idő, fent a telepen már el is felejtették a vándort, mikor észrevették, hogy jön fel a víz felől. Az öreg ember merítőhálót javított s megállt előtte.

— Mester, adjál munkát!... Erős vagyok, fiatal, nagy hasznomat vehetel!... Ennem adsz, feledet adsz s valami ruhát... Egyebet nem kérek! Hosszú percek teltek el, az öreg nem válaszolt. Sok minden megfordult a fejében. Ki ez? Csavargó vagy szökött katona? Vagy szökött fegyenc? Micsoda rongy a ruha rajta?! Sorsüldözött?... Végére neki mindegy! Erős behemót ember, bírja a munkát! — Értesz a halhoz?

— Nem értek, de beletanulok!

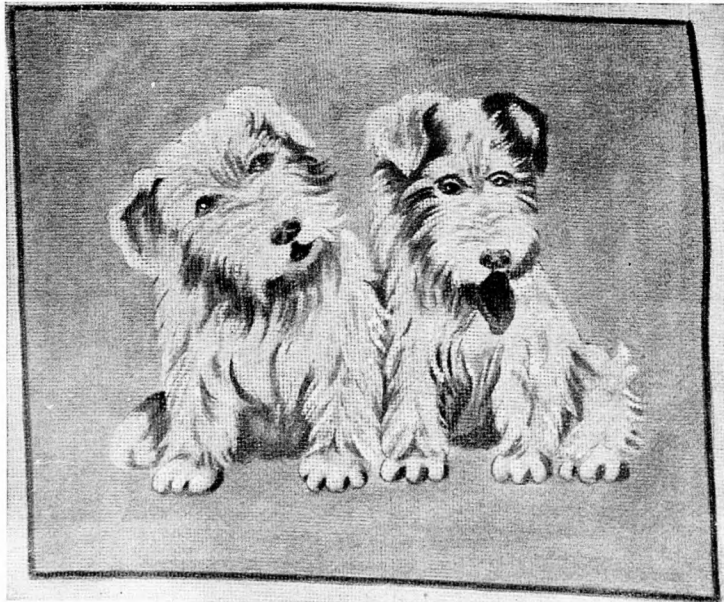
— Eszter! Hozzátok le a padlásról Dezsőnek a ruháit! Talán jó lesz neki! Vegye fel!... Csak osztán úgy ne járj benne, mint szegény Dezső! Két hónapja, hogy eltemettük!... Belefutott az istenadta a vízbe!... Hogy hínak?..

— Ágoston! — felelt az idegen és felderült az arca.

*

Ágoston kis ládikát készített magának. Abba rakta a holmit, amit a mestertől kapott időnként, aki mindig hozott neki valamit a városból. Kis tükröt, borotvát, szappant, bajuszkefét, olesó ruhaneműt. Telt a láda és telt Ágostonnak a szíve is. Hunyászokdó, hallgatag szerellemmel legeltette szemeit Eszteren. Ha rámosolygott, boldog volt. Napokig éldegélt ezen a mosójyon.

Egy vasárnap reggel arra ébredt Ágoston, hogy fent a halásztelep lakói ünnepi ruhában a városba készülődnek. Eljött a távoli telepről két öreg halász is, ünneplőben. Pálinkát poharaztak. A három legény is — Ágoston szóval társai, akik őt alantas szolgásonban tartották — vidámak, ünneplésesek voltak, különösen Berci, az első legény. Elindultak és neki csak azt mondták, hogy délre visszajönnék, ügyeljen mindenre. Ügyeljen a bográcsokra, amelyekben tyúk és hal főtt. Délre vissza is jöttek és bent a házban terítettek. Ágoston kint az eresz alatt kanalazta a gulyást, de szédült volt, ütődött, nem

Gobelin párna. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszerezhető a MUL. kézimunkaboltban

is tudta, mit eszik. Csak azt tudta, hogy Berci megesküdött Eszterrel és neki is löknek az ünnepi falatokból. Ágnes, a kisebbik leány bort is hozott ki és azt mondta:

— Igya meg Ágoston, az új pár egészségére!

Félesztendő mulva Ágoston szorongva állt a vén halász előtt. Az öregember beszélt:

— Félesztendeje vagy itt nálam, de még ma sem tudom, hogy ki vagy? Nem felejttem el soha, mikor a nyáron az urasági csész idehozta a telepre azt a rabruhát, melyet az egyik madárijesztőről szedett le, hogy elsápadtál? ... Bizonyisten, volt eszemben, mikor az első reggel megláttalak rongyaidban, hogy madárijesztőről loptad a ruhádat?! ... A csendőrök is rabot kerestek s mikor itt húztak el a part tetején, te mindig találtál munkát a folyón, beveztetél a folyó közepére, vagy átveztetél a másik partra.

Hallgattak.

— Nem tudom, ki vagy? Sötétségből jöttél! ... Nem mondom, munkás ember vagy, szorgalmas vagy! Annyi bizonyos... De meg vagy győződve arról, hogy Ágnes szeret? ... Úgy ne járj vele, mint Eszterrel jártál! ... Holnap kikérdezem Ágneset...

— Nincs szerencséd, fiam! — mondta másnap az öreg. — Azt mondja, hogy ha tudna is szeretni, de mindig félne téled! ...

— Olyan jó lennék hozzá!

— Fél téled! Gonosz csillogást lát a szemedben...

Aznap este Berciék, akik egybekelésük után a szomszéd halásztelepet bérelték ki, eljöttek barátkozni a régi házhoz. A folyó szélén ütötték fel a tanyát, ettek, ittak s még nóta is hangzott. Bánatosan szálló nótákat énekeltek a szerelemről és olyan halásznótákat, amelyeknek a szövegében, vagy dallamában benne volt a halál is.

De azért vidámak voltak. S elcsodálkoztak, mikor meglátták Ágoston a régi rongy ruhában, mely pedig madzaggal összekötözve hevert a padláson. Jött feléjük lefelé a parton. Elcsodálkoztak, hogy van szomorú ember is ezen a világon.

— Elmegyek, mester! — mondta csendesen Ágoston.

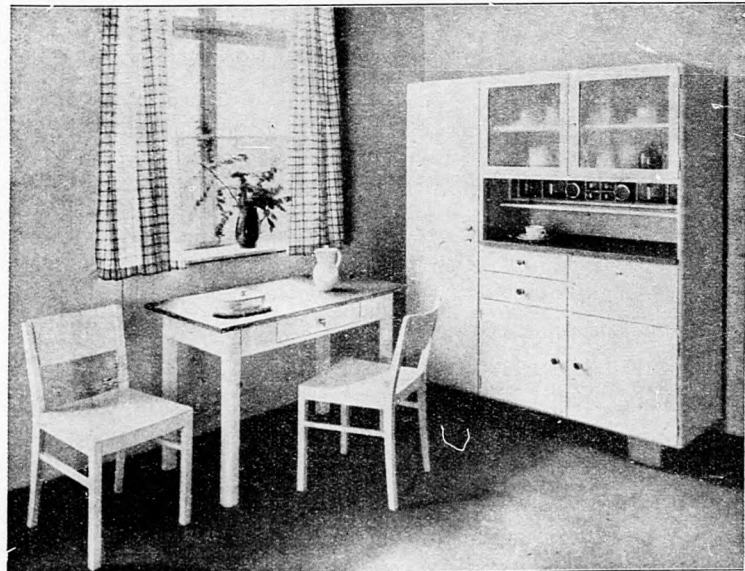
Fojtogató tikkadtt csendben álltak a víz szélén. Eszter, a fiatal asszony ellopott egy-egy szikrát Ágoston kigyulladt tekintetéből. De Ágnes nem tudott rá se nézni, mert egyszerre nagyon ellepte a félelem. Az öreg bontotta fel a csendet:

— Ha menni akarsz, nem tartóztatlak!

*

És ment Ágoston visszafelé, északnak a part mentén, amerről félesztendővel ez-előtt jött. A halásztelepen pedig nagyot, mélyet lélekzett mindenki. Úgy érezték, mintha nehéz, titkosan mély szorongásból ocsudtak volna fel.

Este lett egészen. A kutya felvonított a hold felé, mely már feltündöklött az iharerdő felett. A hold, az útonálló, a zsványok cinkostársa...

Modern konyhaberendezés

Világhírességek derűs históriái

MELANCHTON, Luther legádázabb ellenfele, állandóan gyakorolta a „chiromantia” művészetét, vagyis: az emberek tenyér-vonalából akarta kiolvasni jellemüket és jövőjüket. Valósággal vesszőparipája volt ez, amit hiú büszkeséggel űzött. Amikor egyik barátja, apai büszkeségtől dobogó szívvel, elhosza hozzá hathónapos gyermekét, Melanchton a kezébe vette a parányi kezét és kutató szemmel fűrkészte a sors belevéséti jeleit. Hosszabb idő múlva aztán felragyogó arccal így szólt:

— Örülj, János testvér! Ez a kisfiú híres egyházatya lesz!

Az apa csüggedten rázta fejét:

— Igen... talán... ha ez a kisfiú nem kislány volna!

KAUNITZ HERCEG osztrák kancellár, egy előkelő, de nem éppen szórakoztató társaságban diszkrétan ásitozni kezdett. A házigazda, egy előkelő arisztokrata, észrevette ezt és kissé sértődött hangon kérdezte:

— Ugy látom, hogy kegyelmességed unatkozik.

— Szó sincs róla, én soha nem szoktam unatkozni, — felelte a kancellár. — Legfeljebb arról lehet szó, hogy a jelenlévők újatnak égenek.

RICHELIEU, a világhírű francia bíboros-diplomata, halálos beteg volt. Palotája előtt szalmával hintették be az útestet, hogy a kocsi lármáját távoltartsák a betegszobától.

Aztán Richelieu meghalt. A szalma azonban még mindig ott hevert az utcán.

Valaki megkérdezte:

— Miért nem takarítják el már ezt a szalmát?

A válasz pedig így hangzott:

— Hogy fel ne ébredjen Richelieu!

BRAHMS, a nagy zeneszerző, semmit sem törődött a külsejével. Ez a rossz szokása már ifjúkorában is megvolt. Egy alkalommal előkelő társaság előtt kellett zongorázni, ahonnan hazatérve, így panaszkodott édesanyjának:

— Nem tudom, mi bajuk van velem az embereknek! De valamennyien olyan furcsán néznek rám!

Édesanyja vizsgáló tekintettel mérte végig fiát, aztán ijedt hangon így szólt:

— Nem is csodálom! Hiszen a régi kabátodat vetted magadra, amelynek minden gombját már rég levágtam!

ZACCONI, a világhírű olasz színművész, tanítványok oktatásával is foglalkozott. Egy római bankár elkényeztetett fiacskája úgy érezte, hogy benne is lobog az isteni szikra és színpadra vágakozott. Természetes, hogy dűsgadag apja Zacconi iskolájába vitte.

Egy ideig csak ment valahogy a tanítás, de aztán Zacconi türelmét vesztette és ingerülten rákiáltott a tehetségtelen ifjúra: — Az óraadás magánál semmi eredményre nem vezet! Magának nem órákat, hanem hónapokat kellene venni! Annyi időm pedig nincsen!

GERHART HAUPTMANN „Szegény Henrik” című művében a betegség leírását, legalábbis az egyik orvos véleménye szerint, hibásan rajzolta meg.

— A férji túlságos nyugodtan viselkedik, — hangzott a „szakvélemény” — keveset jajgat, feltűnően keveset...

— Gondoljon arra, kedves doktor úr, — vágott vissza Gerhart Hauptmann, — hogy abban az időben még nem voltak olyan óriási orvosi számlák, mint ma!

HANGTALAN SZERELEM

A telefon feltalálójának küszöles élete és szerelme

1876 tavaszán ugyanolyan izgalom uralkodott Filadelfia városában, mint amilyen mostanában uralkodik New-Yorkban.

Nem csoda! Akár a mai New-York, a hetvenes évek Filadelfiája is világiállításra készült. Fel is épültek már a kiállítás pavilonjai, kupolákkal, erkélyekkel, cirádák tömegével. Hirtelen-varázsolt kertek zöldeltek, köztük kutak locsogtak, tavak hullámzottak s sokan tudni vélték, hogy e tavak egyikén hamisítatlan, Velencéből importált gondolák csónakázthatják majd szívük választottját a gavallérok. Mások azt regélték, kínai rikszak állnak a közönség rendelkezésére kulikkal, kik a rikszakot repítik.

Gondola!... Riksa!... A filadelfiai nők — akik eddig csak képről, csak hallomásból ismerték e távoli csodákat — magukon kívül voltak örömeikben. A riksa tiszteletére pici napernyőket csimáltattak. Hosszú elefántoson nyelen billegő ernyőskét s a gondola kedvéért fekete csipkemanillát borítottak turnürös, szűlyös selyemruhájukra. Míg a polgári társadalom dámái beérték e kecses divátölettel, a „könnyűvérű” hölgyeseké tovább mentek. Rúzszt szereztek be, arcepiszót s ruhájukat oly „botrányos” rövidre szabatták elől, hogy minden lépésnél kivillant... cipőjük hegye.

Ha a kiállítás előkészületei nem foglalták volna le minden idejüket, biztos, hogy tiltakozó ligát alakítottak volna e „szemérmertenség” leküzdésére a filadelfiai család-apák. De minden percük a kiállítás volt s minden gondolatuk is.

Hogy is ne, mikor ez alkalommal történik először, hogy a pavilonok felét gépek töltötték meg. Új, nagyszerű gépek, melyek mögött Amerika férfivilága szinte hallotta a jövőt száguldani, dobogni, zakatolni. Van, aki óráig bámulja a villanyerőre járó gépeket. Behívja szemét s igyekszik elképzelni, milyen is lesz a jövő városának képe, ha megvalósul — amitől már csak egy lépés választja el az emberiséget — a ló nélküli kocsai, a tűznélküli világítás, a szárnyas gép, mely felrepül, s a fellegekbe viszi az embert...

De jaj, a fellegek utasát valaki visszarántja a földre!

A szürke, prózai világba.

— Gyere már gyorsan, papa! —

kiált férjére az amerikai mama.

— Nem bírok a lányaiddal.

Hűsz helyről kacsingatnak rájuk...

A Jenki-apa felrezen. Sietve fut lányaihoz, akiket Argusként kell őrizni, mióta megnyílt a kiállítás s a világ minden tájáról Filadelfiába özönlöttek a kalandorok, a esirkefogók. Mint agógó tyúkok csibéiket, úgy terelik maguk előtt lánykaikat a Jenki-mamák este, ha a kiállítás zárul...

*

Utolsónak, legutolsónak egy fiatal, csinos házaspár távozik a kiállításról esténként. Sötétszemű magas férfi, karsú, kékszemű fiatalasszony. Karonfogva jönnek, egymás szemébe néznek, de egyetlen szó se esik köztük. Egyetlen hang se csendül. A bejárat jegyszedői s az örök eleinte csodálkoznak, hogy az édes fiatalasszony csak mosolyog, ha köszönnék neki. Egyetlen szót se felel... Pedig kétszer is megjelenik naponta. Délben maga hozza az ebédet férjének. Este érte jön... Mister Bell, a férj, a kiállítás leglátványosabb, legjelentéktelenebb pavillonjainak egyikében állít ki egy kis asztalon valami egyszerű, gyerekes gépecskét... Amint a hetek telnek, mulnak, mind sápadtabb, mind szomorúbb... Nem csoda!... Furesza kis találmánya mellett közönyösen hullámszik el a nép... Kit érdekel két csengővel felszerelt fekete kagyló, meg egy tölcsér, amelybe bele lehet kiabálni... és állítólag meghallják a szomszéd házból... mondja kollégáinak az ör, aki Bell termében sétál fel és alá.

— Tegnap — folytatja nevetve — hallottam, amint a barátjának azt mondta: az emberek nem akarják megérteni, hogy ez a kis

gép megváltoztathatja az egész világot... — Minden feltaláló bolond — legyint egy idős ör, — de a felesége gyönyörű asszony... és milyen kedvesen mosolyog...

— Azért mosolyog, mert nem tud szólni — magyarázza a fiatalabbik ör. — Siketnéma. Férje meg ő jelbeszéddel értekeznek...

*

A fiatal Mrs. Bell siketnéma. De ez nem gátolja meg abban, hogy férjével tökéletesen meg ne értesse magát.

— Graham — mondja neki száj- és ujjmozdulatok segítségével — ne csüggedj, drágám. Ha ezt a mulatnivágyó barmész népet nem is érdekli a találmányod, jön majd valami értelmes európai, mérnök, gyáros, technikus, aki felgöngyöl rá, megveszi, finanszírozza s akkor egy-csapásra világnagyság leszel.

De Bell szomorúan hallgatja szép feleségét... Tudja, ha ezen a kiállításon nem akad találmányának, a beszélőgépek meccénája, akkor nem lesz belőle semmi. Elmerül, elkallódik, mint oly sok más találmány. S mi lesz akkor vele, Graham Bellel?

A férfi feleségére néz. Az imádott Mabelre, a karsú elegáns tündérré, akit selyembe, bársonyba szeretne öltöztetni... s akitől el kell fogadnia, hogy idestova öt éve eltartja. Neki köszönheti szép házat, az úri stílust, amelyben élnek, neki köszönheti még laboratóriumát is, melyben dolgozik.

— Mabelnek, igaz, nagy jövedelme van. Mister Hubbard, Mabel édesapja nem sajnálja lányától a pénzt. Mister Hubbard dúsgazdag ember, Filadelfia leg híresebb ügyvédje... De Bellnek úgy tetszik, a milliomos após elborul, valahányszor ráncz. Mintha ezt gondolná: — Ha Mabel nem lenne siketnéma, külföldön férje lenne...

*

Mabel Hubbard, a kékszemű, karsú, tündérszép Mabel, akinek láttán bámulva fordulnak meg az emberek az utcán, tizenkét éves korában vesztette el hallását s beszélőképességét agyhártyalob következtében.

Szülei elhívták hozzá Amerika valamennyi híres orvosát, áthajóztak Európába. Sorra járták a nagy tanárokat, sorra a sarlatánokat, javasasszonyokat... de valamennyien a fejüket rázták. Mabelen nem lehet segíteni.

Visszatértek hát Amerikába, ahol a bántat egy év múlva sírbavitte a kislány anyját. Apja ezután még rajongóbb szeretettel vette körül kislányát. Életét Mabelnek szentelte. De, bár a legkitünőbb tanárokat fogadta hozzá, kétségbeesve látta, hogy a kislánynak mind súlyosabban nehezedik az áthatlan csend, amely körülveszi. A búskomorság szürke fátylakat borított Mabelre.

A siketnémák tanítása, jelbeszéde gyermekcipőkben járt ekkortájt. Hubbard doktor fájdalmasan érezte ezt. Egyik tanítót a másik után bocsátotta el. Végre egy ismerőse figyelmeztette egy Bell nevű tanár siketnéma iskolájára Bostonban. Ez a Bell új módszerrel tanított. Tökéletesítette a jelbeszédet s most a szájról olvasható beszéd kidolgozásán dolgozott lassan.

Hubbard doktor azonnal elindult Bostonba.

— Megtaláltam azt, akire szűkösd van, drágám, — mondta boldogan, mikor visszatért Filadelfiába, de Mabel nem akart tudni arról, hogy társalgónőjével Bostonba költözzék.

— Ha elküldesz magadtól, öngyilkos leszek, — írta apjának. Hubbard doktor azon gondolkodott hát, hogyan csalogassa Filadelfiába az öreg tanárt. De Bellnek híres, jólmenő iskolája volt Bostonban. Azt nem hagyhatta cserben.
— Magam helyett a fiamat ajánlom tanítól — írta hát Hubbardnak. — Ép úgy ismeri módszereimet, mint én magam s Filadelfiában lakik.
Igy került Hubbardékhoz Graham Bell, aki mérnököknek készült, találmányokon dolgozott s hogy ezekhez pénzt szerezzen, apja módszerével siketnémákat tanított.
Am ezidőtájt annyi tanítványa volt, hogy így felelt Mabel apjának:
— Sajnálom, Mister Hubbard, nem tehetem...
Ebben a percben kinyílt Hubbard dolgozószobájának ajtaja s az ajtóban egy tündér jelent meg. A szeme kék volt, a haja arany s mosolya olyan elbűvölő, hogy Bell másnap megkezdte a tanítást.

Amíg Mabellel megismerkedett, Graham Bell csak annak a néhány órának élt, melyet a «laboratóriumnak» nevezett pincében töltött. Fantasztikus kis gépen dolgozott itt titokban: zeneközvetítő-gépen, melynek kagylóját füléhez emelve a hallgató meghallja a harmadik, negyedik szobában szóló zenét...
Ezt a gépecskét igyekezett tökéletesíteni Bell, de közben egy másik érdekesebb ötlete támadt: beszélő gép, nem zenélő. Ez a gondolat nem hagyta el többé. Kimaradt az egyetemről s most már éjjel-nappal két találmányán dolgozott.
Ezekhez kellett a pénz s Mister Hubbard búsánan fizetett. Boldogan látta ugyanis, hogy Mabel, aki nemrég mult tizenhétéves, teljesen megváltozott az új tanár keze alatt. A búskomorságra hajló, sápadt gyermek tündérszerű, mosolygós, vidám fiatal lánnyá virult. Néhány hónap alatt akkorát haladt, hogy idegenek beszédét is megértette, ha kellőképpen figyelte ajkuk mozgását. S Mabel figyelt. Minden érdekelte. Tudni, látni, tanulni akart. Mr. Hubbard meg-megállt annak a szobának ajtaja előtt, ahol Mabel tanult a fiatal Bellel. Elgyönyörködött a vidám nevetésben, mely a szobából hallatszott... Hosszú évek óta először nevelt Mabel s apja boldogan hallgatta.

Hónapok teltek el, míg Graham Bell észrevette, hogy tanítványa szerelmes belé.
— Aféle csitri-szerelem — gondolta, de mikor ráeszmélt, hogy ő maga is alig várja az órákat, hogy megdobjan a szíve, mikor tanítványa a szobába lép, levelet írt Mr. Hubbardnak. Mabel most már tökéletesen bírja a jelbeszédet — írta — semmi értelme annak, hogy tovább tanítsa... — s elmaradt a háztól. Pedig a pénz sohase kellett volna annyira, mint ezidőtájt. A beszélőgép alapja megszületett, csak ki kellett dolgozni.

Bell nem mozdult ki többé pincéjéből. Kenyéren élt és tejen. Egy reggel, mikor a pincébe lépett, suhogást hallott s az ócska szekrény mögül kilépett Mabel. Kilépett s egyenesen Bell karjaiba repült.
Mister Hubbard, a dúsgazdag, híres ember, nem ilyen szegény ördögöt szánt szép lányának, de végül mégis áldását adta a fiatalokra. Sőt az esküvő előtt ellátogatott Bell pincéjébe, hogy megnézzze, mit is fúr-farag ott naphosszat jövődő veje. A beszélőgép, melyet Bell zenélő telefonnak nevezett, megtetszett neki. De a másik, a beszélőgép ostobaság, gyerekség... Nincs jövője! Ki az ördög akar a távolba beszélni? Erre a „halvaszületett dologra” Hubbard egy fillért se volt hajlandó adni. De kijelentette, hogy a zenélő telefon szívesen támogatja.

A fiatal Bellek nagy, elegáns háza költöztek. Graham most már napestig dolgozhatott szép laboratóriumában. Apósa csodálkozva látta, hogy a zenélőgép mégse halad. Mi a manót csinál ez a Graham?... De nem akart kérdezősködni. Mabel oly boldog volt, hogy Hubbard nem akarta vejét kérdésekkel zaklatni.
Mit szőtt volna, ha megtudta volna, hogy Bell napi tizenkét órát dolgozik az ostoba beszélőgépen? Másik találmányát egy sarokban eszi a por. S Mabel részt vesz a munkában. Napján háromszor is leszalad a laboratóriumba. Minden új fázisról tud, minden kis drótcskárról a gépen, amely azonban se-

hogy sem akar megszólalni. Pedig hónapok telnek el, évek...
Bell kedvence... a beszélőgép minden közben elkészült. Csak még valami apró, apró alkatrészt hiányzik s meg kell szólnia. Bell századszor, ezredszor küldi át a harmadik szobába hű segédjét, beleszól a gépbe... Egy perc telik el, két perc s a harmadik szobából egyszerre lángvörösen rohan be Bell segédje. A gép elromlott... de meg is szólalt.
A két férfi megismétli a beszélgetést, majd Mabelért rohannak. Mabelért, aki csak látja a sikert, hallani, nem hallja, hisz csak a beszélők ajkáról tanult beszédet olvasni. Hang nem létezik számára. Megsimogatja a készüléket.
Mister Hubbard éktelen dühbe gurul, mikor meghallja, hogy veje becsapta. Beszélőgépen dolgozott zenélőgép helyett. Erre az ostobaságra nem ad többé egy fillért se!

A sors azonban egyelőre az öreg úrnak ad igazat. A beszélőgép senkinek se kell. Akik látták, mosolyognak rajta. S a hetek, a hónapok mulnak. Nemsokára zúrul a kiállítás. Bell utolsó reményét abba a gyárosokból és mérnökökből álló bizottságra veti, mely zárás előtt még egyszer megvizsgálja majd a kiállított találmányokat.

Mabel és férje remegve állnak az elhagyott kis pavillonban a nagy nap reggelén. Bellnek úgy tűnik, sohase látta még ilyen szépek feleségét. Arca kipirul, szemei ragyognak... Már jön is a kommisszió, ünnepléyes feketében lépnek a szakállas urak... Mindjárt ideérnek... Az egyik megáll... Bell elsápad...
— Beszélőgép — mondja, találmányára mutatva. Négy idős úriember figyeli Bell előadását. Majd ketten átmennek a másik terembe, hogy meghallgassák, hogyan közvetíti a gép a hangot... Mikor visszatérnek, mosoly ül ajkukon.

— Kedves játék — mondja az egyik.
— De kérem — dadogja Bell, — ez nem játék! Ez világfelforgató találmány...
— Minden feltaláló annak tartja találmányát — felel a bizottság legidősebb tagja s az urak tovább indulnak, de ebben a percben eléjük veti magát valaki. Mabel, a halványrosaszín ruhába öltözött Mabel termelt előttük. Karjait szét-tárja, mintegy jelezve, hogy nem engedti őket továbbmennni... Gyengéden félretolják s a bizottság elhagyja a termet... Mabel zokogva borul ura vállára, de háta mögött megállt valaki: feltűnően elegáns úriember. A bizottság mögött lépett a terembe. Végignézte a jelenetet.

— Bocsnát — szól most Bellhez — érdekel az ön találmánya. Mutassa be nekem is... — s Bell szomorúan magyarázni kezd a magányos látogatónak, akinek vonásai mind ismerősebbek. Hol is látta ezt az arcot? — kérdi magában, miközben a telefonba beszél az idegennek, aki Mabellel átment a másik terembe, hogy kipróbálja a gépet.

Néhány perc múlva visszatérnek s az idegen Bell felé nyújtja kezét.

— Igaza van — mondja — ez a kis gép világraszóló találmány — s már int a szolgának, ki közben megjelent a teremajtóban. — Hívja vissza a bizottságot. A szolga mélyen meghajol s Bell e pillanatban ismeri fel az idegenben Don Pedrót, Brazília császárat, aki a kiállításra Filadelfiába érkezett. A császár kezdeményezésére hamarosan megszalkult a Bell-telefon-társaság. A „beszélőgép” megszólalt s bár Mabel sohases hallhatta benne férje hangját, boldog volt, kimondhatatlannal boldog.

Bácskay Magda

Szöktessen meg!

Irtó Clement Roy. Fordította Moly Tamás

— Halljuk a történetet! — követelte a kövér Justin, aki joggal nem szerette a hoszszadalmas bevezetéseket.

Mire Charlie Loomis már kezdte is mondani:

— Tudjátok, hogy odaát Amerikában, az első esztendőkből sok mindenféle foglalkozást üzem, amire a mostoha körülmények készítik az embert. Így többek között kísérő is voltam.

— Kísérő? — érdeklődött Justin.

— Mingyárt megérted. Newyorkban csokig, mint másutt, van egy sereg fiatal és kevésbé fiatal hölgy, kik szívesen mennének este színháza, de nem mernek elmenni, mert nincs férfi védelmezőjük. Öreg hölgyek, de fiatalabbak is, kik az óriási város távolabbi negyedeiben laknak, ahol nem lehet föltétlenül megbizni abban, hogy tisztelik az utcán a hölgyeknek kijáró tiszteletteljes udvariasságot, s akik történetesen nem rendelkeznek férfi-rokonnal, akit megfogadhatnának alkalomadtán testőrnek. Smith igazgató úr mármost — ő ugyanis a Lyric Theatre igazgatója — egy szenzációs ötlettel lepte meg magát: színháza számára megszervezett egy ilyen kísérőgárdát, melyet szükség szerint kikölcsönöz. A színháza készülő egyszerűen megrendeli jegyét a pénztárnál, de egyúttal a kísérőt is, akiért két dollár kölcsöndíj jár. Este, a kellő időben, tetszés szerint gyalog, kocsin, autón, ahogyan óhajtják, megjelenik a kirendelt fiatalember a hölgyért, akit előadás után hazaszállít, persze kifogástalanul. El se tudjátok képzelni, hogy mekkora sikere volt a derék igazgatónak ezzel az ötletével. Amikor az újságban olvastam Mr. Smith felhívását, mely szerint elégans, jónevelésű és művelt fiatalembereket keres erre a célra, történetesen igen rosszul áltam anyagiakban s egyebekben, érhető tehát, hogy sűrűsen jelentkeztem. Voltunk vagy négy százan és mondhatom, akadót közöttünk szép számmal olyan, akit azonomód be lehetett volna vinni a legelegánsabb szalónba. Nem sok reményem volt, hogy bejussak, úgy értem: a két tucat közé, kiket az igazgató fel akart fogadni. De éles szeme áthatolt külső elnyűtséggem...

— Érhető! — mondta most Key, leplezetlenül irigységgel.

— ...és másnap már be voltam öltözve valamilyen fajta kék uniformisba, mely nem is volt ízléstelen. Fejemen sapka, rajta messzire viritó aranybetűvel: «New-York Lyric Theatre Escort». A szolgálat nem volt nehéz. A nappal a rendelkezésemre állt. Csak az volt a kötelességem, hogy este kétszer egy negyedóra hosszat legyek udvarias és végezzelek el apró szolgálatakat, amit a rútság kétségbeejtő eseteiben is szívesen megtegyt az ember, tekintettel arra, hogy újra szabad vagyok, amint a ház kapuja bezárult hazatérni védeitem mögött... Így ment ez simán egy ideig, amíg azután egy este...

— Ez az! — szólta bele Justin, leplezetlenül kárörömmel.

— ...el kellett mennem egy fiatal hölgyért, aki beteg öreg néniénél lakott és szívesen járt volna hébe-hóba színháza, hogy felcsudjék szeretett rokona csúszos világ-nézetéből és szeszélyeiből. Miss Mabel az előszobában jött elélem, melyek és csipkék illatos, csillogó felhőzete, kissé kurtán, foghegyről bánt velem, megengedte, hogy besegítsem bundájába s elhajtatott velem kocsin, anélkül hogy kiütnetett volna megsegítésével. Ekkor este először esett nehezemre megmaradni szerepemben, mert megvallom, a fiatal hölgy födetlen válla és ragyogó szeme kissé zavarba ejtett. Előadás után megvartam a kijelölt helyen, beültem az autóbába s hazakocsiztam vele. Az lehetett a kívánsága, hogy az est benyomásairól elbeszéljesszen valakivel, ezért egy kérdést intézett hozzám s ez abba a helyzetbe hozott, hogy kellő világításba helyezzem európai műveltségem festői romjait. Rám nézett erre valamilyen gögös meglepetéssel, de folytatta a beszélgetést, s amikor a kocsí a ház előtt meg-

állt, szinte meg volt lepve, hogy az út milyen rövid volt. Sajnálatlalt láttam őt eltűnni, de mit tehettem? — számomra ő egy más világból való jelenség volt, egy meteor, melynek pályája egy pillanatra megvilágította silányságomat.

Néhány nappal ezután a színházi titkár ideadta nekem a megrendelői jegyet estére s hozzátette kellemetlen vigyorgással: «A 17. számot kérték és figyelemzetem, Mr. Loomis, hogy az igazgatóság felelősséget vállalt a biztos hazaszállításiért!» A 17. szám én voltam s a cédulán a cím a multróki fiatal hölgyé.

Miss Mabel most egészen más volt, mint első ízben. A kocsiban rögtön elkezdett velem beszélgetni, s megvallom, jólesett, amikor láttam, hogy mégis csak értékelnek. Búcsúzóskor mintegy mellékesen megjegyezte, örül, hogy a véletlen újra engem juttatott kísérőjéül.

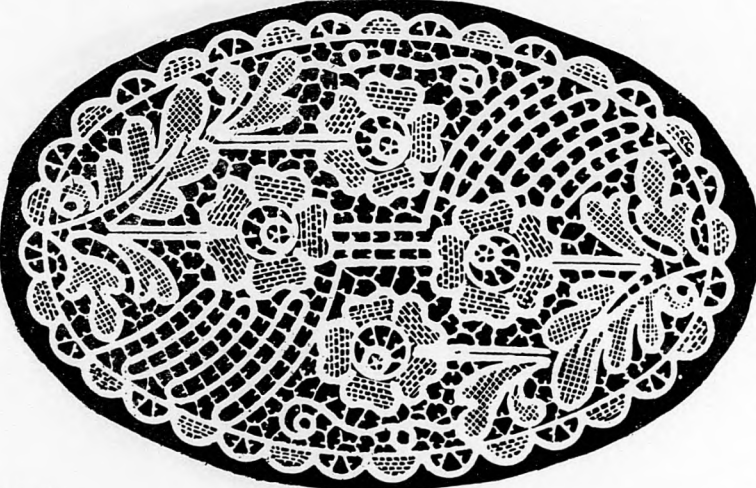
Tudjátok, ugyebár, hogy a «véletlen» néhány nap múlva megint csak elcsípett engem s a színházi titkár, gonoszkodó majomképével, újra megjegyezte: «Megint a tizenhetest kérték; ha ez még egyszer megiesik, akkor önt elbocsátják!» — E viharfelhővel szemben védekezni kellett s a kisaszony társaságában illedelmes tartózkodásba burkolóztam, mely érhetően hangsúlyozta a helyzetbeli távolsgót közöttünk. A fiatal hölgy ezt némi csodálkozással tapasztalta, fokozott kedvességgel próbált engem buvóhelyemből kicsalni s láthatóan átengedte magát egy lázas rejtvénymegfejtésnek. Amikor hazakocsiztam, mindez még sokkal rosszabb és izzóbb lett, láttam, hogy benne végbe megy valami s amikor a házuk közelébe értünk, egyszerre csak felém fordította most szenvedélyes arcát és megragadván mind a két kezemet, így szólt: «Szöktessen meg!»

— A teremburját! — pöfönt erre Justin s ráütött jó kerek térdére.

— Ugyanezt mondtam akkor én is magomban. Képzeltétek magokat az én helyzetembe. Mit tehet mást egy fiatalember, akinek egy szép fiatal hölgy azt mondja: «Szöktessen meg!»? — mint azt, hogy engedelmessédek. Csakhogy engem akkor már olyan alaposan megdöngyözött a sors, annyira örültem jelenlegi helyzetem aránylagos biztonságának, hogy új küzdelmekre, bonyodalmakra, nehézségekre csak hűledezve gondoltam. Ha megszöktetem, mi lesz azután? Akkor tisztára elvesztettem a talajt a lábom alól. A Jóisten tudja, hova-merre hanyódom, ha a szenvedélyek első mómára elszállt. Alaposan megégettem már magam, hogy respektáljam a tüzet és nem voltam hajlandó mámorokra. Nekem már nem lehet komédiázni az élet adottságaival. Alaposan meg kell fontolnom, mielőtt valami meggondolatlan lépésre szánom el magam. Lehajította fejét és mosolygott.

— Meséld már, hogy mit csinálál? — sürgette Justin.

— Hát bizony, nem tehettem egyebet, minthogy nagyon higgadtan és atyai módon kezdtem neki beszélni és utaltam arra, hogy kívánsága lehetetlen. Beszéltem neki, mint egy vasárnapi prédikáló, az erkölcs, illendőség, polgári erény nevében. Eléje tartam a következményeket és úgy viselkedtem, mint egy megrögzött erénycsászár. Eleinte a hölgy megkísérelte néhányszor, hogy magára vonja pillantásomat, de amikor én egyre csak elnéztem mellette a kocsí másik sarkába, visszadőlt a párnákra és nem szólt ezután már egy kukkot

Varrott
csipketerítő

Leírása
kézimunkarovatunkban

sem. Rákancsalítottam és láttam, hogy összeszorította az ajkát s összemorzsolja a zsebkezdőjét vonagló ujjaival. Az út haza sohasem rémlett nekem olyan végtelennek és gyötrelmesnek — és föllélekzettem, amikor a kocsi megállt házuk előtt. Nem várta meg, amíg kisegítem a kocsiból, úgy ugrott ki és rá sem értem utánalépdolni, már eltűnt a kapu alatt, se szó, se köszöntés, még csak azt láttam, amint fölsiet a szőnyegborította lépcsőn s beleveti magát a liftbe.

Mit írjam le tönkregyűrt lelkiállapotomat?! A következő napot egy zürzavaros belső tombolás töltötte be s a jó angyal, akit követni véltem, a megvilágításban, melybe most kerül, bizony rútul megtepázottnak hatott.

Amikor másnap benyitottam a színház irodájába, hogy átvegyem a megbízást, elem állt egy hosszú szögletes úr és azt kérdezte, én vagyok-e Charles Loomis? Azt feleltem, hogy igen — erre vállamra tette a kezét, mondván: «Akkor a törvény nevében letartóztatom!» Érthető, hogy ezt — a mindenféle gyönyörűségek feladásával kivívott nagyszerű diadalom után — mégis csak furcsállottam. És még jobban meglepett, amikor megtudtam, hogy Miss Mabel a tegnapi színházi est után nem tért vissza nagynénje lakásába és most engem vádolnak azzal, hogy elraboltam, eltettem láb alól, vagy éppenséggel megöltem. Kiderült, hogy a fiatal hölgy a felvonóval csak a második emeletre ment, azután visszafordult és úrra elhagyta a házat. Azóta eltűnt — és hozzám, aki utóljára voltam vele, tapad a gyanu, hogy hatalmamba kerítettem és borzasztóan bántam el vele. Hogy büntétt történt, az bizonyossá lett, amikor a fiatal hölgy színházi belépőjét megtalálták, nem messze egy rosszírú lokáltól, a Hudson egyik hídjá alatt.

Nagyon kellemetlen heteim következtek ezután. Nem valami nagyon vigasztalt, hogy pörömből nagy newyorki szenzáció lett s én egy csapásra a leghíresebb nőgyilkosok sorába léptem elő. Ha csak egy picit öntelt volnék, megpukkadtam volna a gögőtől: minden újság hozta a képemet, mindegyik egy másikat, Newyork minden írótlallás lázas munkára serkentettem és nem mult el nap, hogy ne kaptam volna néhány tucat szerelmeslevelet, lelkes asszonyoktól, persze, és kosárszáma a legfinomabb falatokat. Sajnos, nem volt elég érzékem sem az egyikhez, sem a másikhoz, mert az engem fenyegető veszedelemnél is jobban gyötört a gond, vajjon mi lett abból a bájos teremtményből, aki emlékezetemben egyre jobban felszállt szinte mennyei megdicsőülté...?

Megvallom, hogy a vizsgálati fogság végén már nagyon leromlottam és a főtárgyalás napján olyan állapotban voltam, hogy nem is törődtem a kimenetelével. Az esküdtekre siralmas hatással lehettem, nem tudtam a reám zúduló bizonyítékok közül egyet sem felborítani és a védőmnek ugyancsak nehéz volt a helyzete. A zsűfoltan tele tárgyalóteremben jóakaróm szimpátiáikkal nyilván kisebbségben voltak a többség egyre jobban kibontakozó felháborodásával szemben és az esküdtek arcáról már leolvashattam az ítéletemet, mielőtt még meghozták.

Bűnösnek mondtak természetesen, enyhítő körülmények nélkül, s amikor a törvényszék visszajött a tanácskozásról, tisztában voltam vele, hogy a legkegyetlenebb büntetéssel fognak sújtani.

Abban a pillanatban, amint az elnök beszélni kezdene, hátul a teremben nyugalanság támadt és egyszerre csak így szólt egy szelíd női hang: «Várjon... ne fáradjon!» Odafordultam. Egy lefátyolozott, fekete ruhás hölgy állt egészen a korlátnál s kinyújtotta a kezét az elnök felé.

— Kicsoda ön? Mit akar?! — kérdezte a meghökkent bíró.

— Bocsássá rögtön szabadon ezt az embert... én Miss Mabel Clinford vagyok! — mondotta a hölgy és felhajtotta fátylóját.

Tényleg ő volt, aki feltámadt halottaiból, mivelhogy meg se halt, s míg óriási riadalom támadt köröskörül, bejött a bekerített helyre és legbájosabb mosolyával így szólt hozzám halkán:

— Nos, Mr. Loomis, remélem, hogy most már megpuhult?!

Ami ezután történt, az már csak messziről, mintegy ködön át érte a fületem. Hallottam Miss Mabelt nyugodtan beszélni, mintha ez magától értődnék, de amit elmondott, azt később mondatom el vele magamnak, mivel akkor nem értem meg. Fölkérte volt egy öreg bácsikáját, akivel tengeri utazásra indult az öregúr iachtján. Különcödő az öreg és az ilyen kiránduláson nem tűri hajóján az újságot. Így tehát a Miss nem tudott meg semmit erről a perről. Csak ma, visszatérésekor hallott róla, tehát sietett megmentésemre.

Nem tudom, a bírók hittek-e neki — én egy pillanatig sem kételkedtem a dolgok illetén összefüggésében.

Óriási újjongás közepette hagytek el a törvényszéki palotát. Lenn várt egy autó és mi együtt kocsiztunk a legközelebbi szállóba, ahol a bácsi és még néhány úr, mint tanuk, a pap és egy finom jó ebéd váraoztak reánk. Egy félóra mulva már férj és feleség voltunk...

Nem volt ez éppen a legszemlemezőbb arca Kaynek, melyet vágott, amikor álmélkodva kérdezte:

— Hát te feleségül vetted?!

— Mi mást tehettem volna egy fiatal hölgyvel, — mondta Loomis nyugodtan, — aki felidéz néhány heti vizsgálati fogságot és egy kínos törvényszéki tárgyalást csak azért, hogy az embert megpuhítsa?

— Tehát nős vagy? — kérdezte megint csak Kay és alig tudott felocsudni

— Voltam.

— Hát ez mit jelent?

— Nos, feleségem, úgy látszik, később rájött arra, hogy érettem nem volt érdemes ezt az egész herce-núrcát felkavarni. Kév év múltán megszöktette magát egy fiatal emberrel, akit nyilván nem kellett előbb egy ilyen veszes pörrel rávenni arra, hogy megtegye neki ezt a parázs kis szívességet.

Csillag alatt

A betűktől már elvásott szemem
A csillagos ég újabban a könyvem.
Ha szép az est, a küszöbre ülök
és olvasok az éjben és a csöndben.
A foszforfényű, reszketeg jegyek,
miket egy titkos kéz irt fel az égre,
intenek, hogy alázatos legyek;
hisz azt sem tudom, ki vagyok s mivégre?
Valaki, aki csillagot
vetett a mérhetetlen égre,
egy pillanatra feldobott
a sötétből a fényre.

Baradlai Albert.

„Pas devant...”

„*Pas devant des enfants*“. Ne a gyerekek előtt! — súgja a gondos szülő, ha hirtelen észreveszi magát, hogy olyan térre vagy olyan hangba csapott át a társalgás, ahova jobb volna, ha a gyerek figyelme nem követné a felnőttestet.

— *Pas devant*... — mondja, biztonságot okáért franciául, hogy a gyerek meg ne értse, mélyen lebecsülve gyermeke szellemi képességeit, aki ennek a néhány francia szónak az értelmét már régesrégén kitalálta.

— *Pas devant*... — mondja, rendszerint már egy kicsit elkésve, mert hiszen a gyermek annyit már hallott az elbeszéléseiből, hogy „a Mari egy erkölcssten perszóna s vasárnap este, mikor a Lujza néni benyitott a szobájába...“

— *Pas devant*... — ereszkedik le most a sorompó, de Lalika már úgyszólván faggatni fogja a Marit, hogy mi az az „erkölcssten perszóna“ s mi történt a szobájában vasárnap este, mikor a Lujza néni véletlenül benyitott hozzá?

— *Pas devant*... — hangzik a figyelmeztetés, de Zsuzsika már hallotta, hogy a Géza bácsi, akit apuka mindig úgy fogad, ha eljön hozzájuk, hogy „Isten hozott, drága öregem, csakhogy látunk már egyszer!“ — ugyanaz a Géza bácsi „egy útálatos, kellemetlen alak“, hogy a Lenke néni, akit anyuka „édes szívem“nek szólít s mindig azt mondja neki: „jaj, de gyönyörű vagy“ — ugyanaz a Lenke néni kacér, üres, hiú teremtés és „kimondottan“ csúnya volna, ha nem rakna magára egy kiló festéket és nem töltené a fél életét kozmetikusoknál és szabónőknél. Zsuzsika annyit már hallott, miközben a babáját öltöztette és a „nagyok“ azt hitték, hogy nem is figyel rájuk. Zsuzsika figyelt és alig várja, hogy Géza bácsival és Lenke néniel közölhesse az elhangzott észrevételeket.

— *Pas devant*... — súgja ijedten a gondos szülő, mikor hirtelen ráeszmél, hogy az apró véleménykülönbség, a jelentéktelen vita elkeveredett veszekedéssé fajult s a mind élesebb hangot, a mind súlyosabb szavakat kerekre tágult szemmel, sírásra görbülő szájjal hallgatja a kicsi.

— *Pas devant*... — mondja, de Janika már hallotta, hogy apuka „szivtelen zsarnok“, hogy anyuka „nem bírja tovább“ és mikor ugyanaz az anyuka este az ágya szélén ülve arra tanítja, hogy kis kezét összetéve mondja szépen: „az én drága, jó apukámat, aki fárad értünk és szeret minket...“ Janika konokul megrázza a fejét és keményen összehorizta a száját. Nem, apukáért nem imádkozik, apukát nem szereti. Mikor aztán anyuka ezért megpirongatja és magyarázni kezdi, hogy apuka jó és apukát szeretni kell, akkor végkép nem érti a dolgot.

— *Pas devant*... — ez a varázsigé korántsem oldja meg a problémát, amely fölmerül mindenütt, ahol a gyerekek szoros összezártságban élnek a felnöttekkel. Hiába hangzik el minduntalan, az még nem teszi elkerülhetővé, hogy a gyerek koraéretté, „öregessé“ váljék, s hogy nagyon is korán elveszítse az illúzióit, gyermeki gondtalanságát. A gyermek vérmérséklete és lelki berendezkedése szerint különbözőképpen reagál a benyomásokra. De akár romantikus hajlamú és keserű kiábrándulást eredményez nála, ha rájön, hogy anyuka hazudik, hogy apuka képmutató, akár gyakorlatias szellemű és az elébe meredő anyagi gondok ejtik kétségbe, akár bíraskodó hajlandóságú s cinizmust, érten felnyeskedést vált ki belőle, ha túlkorán megismerkedik az emberi gyarlóságokkal, a rombolással, amelyet a vigyázatlan szavak végeztek a lelkében, jövőtehetetlen. Van ugyan egy felfogás, amely szerint „csak kapja a gyermek szüretlenül az életet, válogatás nélkül az élményeket, benyomásokat, így edződik, keményedik, így válik emberré“

— féltő, hogy ez a felfogás nem helyes, legalább is túlzott. Ha elfogadjuk az óvatosság elvét a testi nevelésben, miért ne fogadnók el akkor, amikor még a gyermek testéről is kényesebb portékáról, a gyermek lelkéről van szó. Fokozatosan tesszük ki a gyermek testét a levegő hatásának, fokozatosan szok-

tatjuk hozzá a normális táplálkozáshoz, óvatos elővigyázattal edzzük, erősítjük az izmait, ezer gondnal, vigyázunk a testére, miért ne vigyáznánk ugyanilyen gondnal a lelkére is? Nem szabad a gyermek lelkét sem kitenni válogatás nélkül rázuduló hatásoknak, benyomásoknak. Természetesen, a leg-egyszerűbb és legjobb megoldása a problémának, ha a lakásunkat úgy választjuk meg és úgy osztjuk be, hogy gyermekünknek meg legyen a maga kis birodalma benne, ahol minden az ő testi és lelki jólétét szolgálja s ahova belépve minden szó és mozdulat a felnöték részéről átjutott azon a rostán, amelyet kiválasztja és visszatarthatja a gyermekre káros elemeket. Sajnos azonban, a mai kereseti lehetőségek és a házbérek úgy viszonylanak egymáshoz, hogy igényeinknek és szükségleteinknek megfelelő lakást tartani olyan fényűzősszámba megy, amelyet csak kevesen engedhetnek meg maguknak. A mai modern berendezkedés ugyan lehetővé teszi, hogy már a kétszobás lakásban is, egyik szobánkat teljesen a gyermek rendelkezésére bocsássuk, de egyelőre túlsúlyban vannak az olyan családok, amelyeknek lakásberendezése még tegnaptól való, anyagi helyzetük pedig sem a nagyobb lakást, sem berendezésük kicserélését nem engedi meg s kénytelenek a gyermekszoba hiányába belenyugodni. Ezeknek a családoknak nem tanácsolhatunk mást, mint hogy a rengeteg áldozatot, amellyel a gyermekeiket felnevelik, toldják meg még egy áldozattal. A sok lemondáshoz, amelyet könnyedén, szívesen, panasz nélkül vállalnak a gyermekükért, fűzzenek még egy lemondást. Mondjanak le gyermekük jelenlétében a felelőtlen beszéd, az elhamarkodott ítéleteik, indulataik szabad kiélésének kétesértékű anyagyörűségéről. Tanulják meg és gyakorolják az önfegyelmet. Tudjuk, nem könnyű! Tudjuk, nem könnyű állandóan „vigyázz“ állásban élni, indulatokon uralkodni, mondanivalókat későbbre eltenni, de ha arra gondolunk, hogy mennyi, sokszor fölmerhetetlen jelentőségű lelki inzultustól kíméljük meg a gyermekünket azáltal, ha a viselkedésünkkel, társalgásunkkal tekintettel vagyunk az ő jelenlétére, nem fogjuk sajnálni a fáradságot. Annyit küzd, annyit fárad az apa, míg családjának a kenyérravalót előteremtí, míg minden szükségletéről gondoskodik! Sok-sok fáradságához tegyen hozzá még egy keveset. Annyit, hogy nyelje le az indulatos, kíméletlen, tekintélyromboló szavakat a gyermek jelenlétében, ha a feleségével szemben valami apró kifogásolni valót talál. Ha nagyot, akkor is. Hígyje el, duplán jól jár. Egyrészt nem tesz kárt a gyermek lelkében, másrészt az asszonya is százszor kedvezőbbben reagál az udvarias, tisztán tartás a gyermekét! Rengeteg vesződségét toldja meg még egygel. Nyelje le a mérgező szavakat, fojtja el

a káros hangot gyermeke jelenlétében, akárhogy kikívánczok is belőle. Hogy mindez nem könnyű? De vajjon könnyű volt-e előteremteni a nyaralási költségeket, mikor az orvos sürgősen hegyilevegőre küldte a kicsit? Könnyű volt világra hozni? Éjjel-nappal vesződni vele csecsemőkorában, féltő gondossággal megfűjni még a falatot is, amit a szájába vesz. Könnyű volt-e ápolni, mikor beteg volt? Nem ad-e ezer gondot, dolgot a fölnevelése? Nem hozunk-e szívesen, boldogan ezer áldozatot érte? Ne sajnáljuk hát tőle ezt az egy kis áldozatot, ami ugyan nem befolyásolja az arcszínét, nem fokozza az étvágyát, amitől nem jönnek rendbe a hilus-mirigyei, testi kondícióját egyáltalán nem érinti, de vajjon csak a testét bírta-e ránk az a titokzatos hatalom, akit Istennek nevezünk és akinek mindenképen számadással tartozunk a ránkibizott kincsért. Nem éppen olyan fontos-e gyermekünk lelki épsége, akár csak a testi? Legalább olyan fontos. És ha ezt sose felejtjük el, ha ezt mindig szemelőtt tartjuk, minden elkésett „pas devant” helyett egy kis idejében való önfegyelmet fogunk választani.

Füstbement milliárdok

Szilyesster estéje, az Úrnak 1560-ik esztendejében...

II. Ferenc, francia király udvari kertésze, gondokba merülve gubbaszt szobájában. Odakünn éktelenül fűtől a szél és olyan a hideg, hogy az őrség, amint elmegy az ablak alatt, meggémberedett tagokkal lépked. Szomorú kályhatűz pislog a sötétben. Az öreg ember ősz fejét tenyerébe temeti. Az-tan odaszól feleségének:

— Rossz esztendő jön ránk... A király haldoklik... Könnyen lehet, hogy háború is lesz...

Néhány szívdobogásnyi csönd, aztán újra kezdi az udvari kertészt:

— És Jean, akit Spanyolhonba küldtünk, még mindig nem jött meg...

— Mit akarsz Jeantól?... szólal meg a szunyókáló öregasszony. — Mit hozhat nekünk ez a széloló?... Szoknyák után futkosni, azt igen. De virágokat ápolni, nem ízlik a fiatalúrnak!

— Hallod, Jeanról ne beszélj így!... Jobban ért a fához és a növényekhez, mint mi ketten együttvéve. És találkozik ott olyan emberekkel, akik arról az új földről... ezer ördög, nem is tudom, hogy hívják... szóval arról az új földről jöttek és mindenféle csodálatos növényt, meg magot hoztak magukkal...

— Csak jár a szád, — mormogott az öregasszony...

Néhány hónap múlva meghalt II. Ferenc és IX. Károly király lépett a trónra.

Mindent úgy hagyott, ahogy volt. Megtartotta az öreg udvari kertészt is, akinek még csak a nevét sem tudta.

Napsütéses június reggel volt, amikor felpattant a kertészlak aijtája és vidám kiáltással berontott rajta Jean Nicot, ezekkel a szavakkal:

— Uram, csodálatos szép, új, növényt hoztam! Embermagasságnyira nő és jó szaga van!

Gondosan, lenvászonba csomagolva hozta magával a «legmodernebb» növényt, ahogy ma mondanák. Rózsaszín virágai voltak, hosszúkas, kemény szárú csüngő nagy levelei. És tényleg, valami furcsa, aromátikus felhő töltötte be a szobát...

A világtörténelem így számol be erről:

— «Az 1550. esztendőben került az első dohánypálánta Amerikából Spanyolországba, tíz évvel később hozta a fentebb említett Nicot Párizsba, de egyelőre nem tudták felhasználni. Csak később, újra a spanyolok — hála a nagy víz tulsó oldalán élő indiánokkal kötött barátságunknak — jöttek rá a füstölés ötleitire és megkezdődött az európai kultúrharca a dohány ellen és mellett, míg végre a világ bele-nyugodott a füstölés engedélyezésébe.»

Novemberi éjszaka Potsdamban, az 1730-ik esztendőben.

I. Frigyes Vilmos porosz királynak ismét nagy gondokban fő a feje. Esik is, köd is van, de tanácsosait a kastélyba rendelte. A tanácssterem kellemesen fűtve, a sárga gyertyalángok családi fényben fürdetik a helyiséget, söröskancsók és — minden szem mellett hosszúszerű pipa.

Nem mindegyik kegyelmes úr bírja elviselni a pipafüstöt. I. Frigyes Vilmos azonban csak itt, a «pipázó tanács»-ban tud megfelelő határozatokat hozni.

Nemsokára aztán, szinte történelmi jelentőségű változás következik: Az «édes méreg» — a kor ideges szelleméhez illően — cigaretta formájában jelenik meg. A múlt század 70-es éveiben írt regényekben még ilyen furcsa mondatok olvashatók:

— «Önagysága szívott valamit, vékonyra sodort papírból, nem is tudnám megmondani, hogy mit...»

Ma már azonban — nagyon is tudjuk. És csak rendkívüli akaraterejű jellemfértak és beteg emberek képesek nélküle megenni. Valamikor a fiatal hölgyek a legvezőjük mögül kacérokodtak, ma a cigarettát használják erre. Örömben és bánatban, dühkiörésben és szerelmi lázban, gondolkodás és beszéd közben, szinte azt mondhatjuk: az élet mindenféle, sőt a legellentétebb megnyilatkozásaiban, egyformán dohányoznak az emberek. Senki nem sejtethi: így lesz-e ez száz és ötszáz év múlva is, annyi azonban bizonyos, hogy nyugodtan kijelenthetjük: a cigarettafüst korunk szimbóluma. De még ennél is több!

Tényleges közgazdasági tényező, hiszen évente milliárdok mennek füstbe és millió ember jut kenyérhez ezen a réven, akik egyúttal maguk is dohányoznak. Az egy esztendő alatt elszívott cigarettákból, ha egymás hosszába el tudnák helyezni, olyan geográfiai óriásmértéket alkothatnánk, amelyre nyugodtan használhatnók a — végtelen kifejezést. A dohányzásákból pedig — piramisokat építhetnénk. Nem is szólván a füstbement milliárdokról, amely összegből — — ennek a mondatnak befejezését azonban minden olvasó fantáziájára bizzuk.

Mozaikkép

Mozaikkő minden percünk. S a sok percből az életünk óriás képét rakjuk össze. Minden percünk egy kis kőve. Készül a kép, folyton készül, s nem láthatod, mi lesz végül. Nem láthatjuk, milyen képet raktunk össze. Címe: Élet.

Néha, néha úgy megállok, kis kő előtt tétovázok: percem kőve szürke legyen, vagy szikrázson tán fényesen? Csillogó pont kell-e oda, vagy meleg árny, csendes, puha, hogy a képem, a nagy képem, ivelő és merész legyen.

(De a színe ne ríkitson, összhangzónak, szépnek hasson. S hogyha egyszer majd elkészül, s elmehek tőle végül: ott az úton visszanézzve, kedvem teljék majd a képhe.)

I. BALOG ESZTER

Német lányok a munkatáborban

Még mindig fülemben cseng Berlin lüktető tempójának lármája. De fülemben cseng annak a harmonikának kedves muzsikája is, melyet egyszer a Zoo-állomáson hallottam, mely rövid pár percre a hatalmas kötengerben a szabad természet romantikáját varázsolta elem. A rohanó emberek megálltak, komoly arcokon derűs mosoly játszódtott és egy pillanatra elfelejtve gondoljaikat, hallgatták a vonat indulását váró lányok kísérő énekét. A vonat elindult. A nagyvárosi robotosok elmerülve pillantottak a lányok után, talán nyári szabadságukra gondolva, mely őket is kiröpíti majd az egészséges, friss vidéki levegőre. Egy rövid sóhaj, tovább siettek és újból elnyelte őket a világváros köröngetege.

A vonat pedig viszi a sápadarcú, ledolgozott nagyvárosi lányokat fel Mecklenburgba, egy kis eldugott faluba, hogy fél éves szolgálatukat teljesítsék a — munkatáborban.

Sokáig furta az oldalamat a kíváncsiság, hogy tulajdonképpen hogyan is fest egy ilyen munkatábor? Hogy végre a sokféle mendemonda után magam is meggyőződjem ennek a szervezetnek a működéséről és lényegéről, összekötéseim révén sikerült látogatási engedélyt szerezniem. Választásomra bízták, hogy melyik tábort óhajtom felkeresni, nehogy az az impresszióm legyen, hogy egy idegen látogatásra berendezett „mintatáborba“ küldenek. A Nagy-Német Birodalomnak 1939 végéig 1000 női munkatáborra lesz. Egy-egy ilyen munkatáborban csak 40 lány nyer elhelyezést, tehát évente 40.000 lány teljesít szolgálatot. Addig, amíg legalább is háromszorennyi táborlehetőség nem áll rendelkezésre, a női munkaszolgálat *önkéntes* és nem kényszer.

Hogyan is fest tulajdonképpen egy ilyen munkatábor?

Ne képzeljünk el sátor- vagy baraktábor, hanem egy erre a célra meglehetősen költséggel átalakított, terjedelmes gazdasági épületet, nagyobb villát, vagy kisebb uradalmi kastélyt. Az épület a legnagyobb kényelemmel és higiénikus berendezésekkel van felszerelve. A hálószobákban 8—8 lány alszik „emeletes“, két egymás fölé épített ágyban. Fürdő- és mosdóhelyiségben minden lánynak külön mosdója van és egy mosdószerpolcon helyezi el szájmopóharát, fogkeféjét, szappánját, a hajkefét és fésűt. A felsorolt toalettcikkeket, valamint háromszor egy héten tiszta törülközőt a táborvezetőség bocsátja rendelkezésükre. A társalgó nagyon szépen van berendezve. Ez a helyiség azt a célt szolgálja, hogy munka után a lányok kipihenhesék magukat. Könyvtár, hangszerek a szellemi felrisszülést és szórakozást szolgálják. Az étkezőteremben egyszerű tölgyfabútorok állanak, de a lányok, a pihenési időben készített terítőkkel, pettyes parasztfüggönyökkel, virággal barátságos, kedves kis helyiséggé varázsolják. Van még egy munkaterem is. Ebben néhány varrógép áll, azonkívül szerszámok, hogy a lányok, ha kedvük tartja, különböző használati tárgyakat készíthessenek. Itt készülnek a falusi gyermekek játékszerei, mert minden lánynak van egy kis kedvence, akit kiválasztott és mint második anyja gondoskodik róla. Természetesen konyha, élelőkamra, mosókonyha, azonkívül a táborvezetőség hivatalos helyiségei is ebben az épületben vannak. Mindenben az a szempont vezeti a szervezet vezetőségét, hogy a lányok jól és otthonosan érezzék magukat, és hogy sem kényelmi, sem pedig higiéniai dolgokban ne érezzék hiányt. A német nép lelkében élő rend és tisztasági érzés ezt a legtermészetesebbnek tartja.

Miből áll a napi munkaprogramm?

A női munkaszolgálatnak sem értelme, sem célja, hogy a lányokat kemény munkára fogja, sőt az előírások ezt leghatározottabban tiltják. Vigyáznak arra, hogy a munka által nőiességüket el ne veszítsék és a nagyvárosi lányok amúgy is gyengébb szervezetében kár ne essék. A főcél az, hogy a szabadban végzett munkával és mozgással tüdőjüket regenerálják, testüket edzzék, azonkívül a német feleség és anyja kötelességeire előkészítést nyerjenek. Így tulajdonképpen a falusi gazdák feleségeinek segítenek, ezeknek gyermekeit gondozzák, kertben és istállóban tevékenykednek, vagy egészen könnyű gazdasági munkát végeznek. Nem szabad a munkatábor lányait arra használni, hogy velük bárki munkabért taka-

rítson meg. Hetenként kétszer a kerületi orvos betoppan a táborba és megvizsgálja a lányokat.

A táborvezető nő nemcsak felettes, hanem bajtárs is, akivel minden lány magánügyeit is közölheti. Ezek a vezetőnők maguk sem idősebbek, mint a lányok, tehát nem érznek vele szemben elfogultságot. A «Lagerführerin» szigorú vizsgán esik keresztül, mielőtt ezt a felelősségteljes állást elfoglalhatja. Kifinomult pszichológiai érzéssel kell bírnia, sok tapintattal, hogy a társadalom minden osztályából összeverődött lányok között a bajtársiasság szellemét kifejlessze és az együttélési rendet fenntarthassa és őket egymást szeretni és becsülni megtanítsa.

Nyáron reggel 5 órakor, télen 6 órakor van az ébresztő. A lányok álmosan és ásítózva bebujnak a sportdresszükbe és az udvaron megkezdődik a reggeli gyakorlat: szabadtorna, légzési gyakorlatok, táncmozgás, mely csakhamar elúzi az álmoságot és a végtagokat is kellő mozgásba hozza. Ezután a mosakodás és öltözködés, a hálótermek rendbehozása következik. Amikor a lányok reggelizve ülnek, már példás rendben kell az ágyuknak, szekrénynek lennie. A reggeli árpalévosból, vajból, lekvárból, kenyérből áll. Egy félóra múlva már

rendben és sorban állanak az udvaron felépített árbc előtt, melyre minden reggel, a himnusz éneklése mellett, felhúzzák a zászlót. A következő negyedóra arra szolgál, hogy a napi teendőket megbeszéljék: kertészet, házimunka, fehérneműkezelés, új főzőreceptek stb. a téma. Egy-két népdalt is elnékelnek, hogy a pontosan hét órakor kezdődő munkához a jókedv is meglegyen. Minden lánynak előre meghatározott beosztása van. Ha a munkahelye távolabbra esik, a rendelkezésére álló kerékpáron megy oda. Jól tudjuk, hogy egy parasztagazdaságban mindennap milyen nehéz munka vár az asszonyokra. Amíg az uruk a földön szánt vagy vet, néki kell ellátni az istállót, a baromfiakat, a házat tisztán tartani, a gyerekeket gondozni, az ebédet megfőzni és kivinni a mezőre, a veteményeskertet kapálni, kenyeret sütni, varni, foltozni, mosni stb. Egy városi asszonynak bizony elég lenne e munka negyedrése is. A munkatábor lányai ezeknek a meghajszolt, agyondolgozott parasztagasszonyoknak vannak segítségére. Nem kell tehát sok fantázia ahhoz, hogy a lányok munkáját elképzeljük.

Csak az aratási munkánál segítenek a lányok kint a földön is.

Míg a többiek napi munkájukat végzik, addig a «táborban» hat lány tart ügyeletes szolgálatot, melyet minden nap felváltva végeznek. A közös termeket kitakarítják, a fehérneműt megmossák, főznek, asztalt terítenek stb. Így minden lány megtanulja a házimunkát, hogy az későbbi életében hasznára legyen.

Déli két óraker vége a külső munkaszolgálatnak. A lányok hazaszállingóznak munkahelyeikről. Levetik munkaruhájukat, megmosakodnak és felveszik házi ruhájukat. Meg kell jegyeznem, hogy minden szükséges ruhaneműt: uniformist, munkaruhát, háziruhát, kötényt, sportdresszt, tréningöltönyt, fehérneműt, két pár cipőt, harisnyát a munkatáborvezetőség ingyen bocsát minden lány rendelkezésére. Jó étvágygal ülnek a lányok az asztalhoz. A szabadban való munka és mozgás jó étvágyat teremt. A koszt tartalmas és tápláló. A «szakácsnők» mindig valami új receptet próbálnak ki. Rendszerint egy vagy két tál ételből áll a menü, főzelékkel összefőtt hús, vagy erőteljes húsvéves marhahússal. A kalória- és vitaminértékét ennek a tápláléknak mindennap egy külön könyvbe vezetik be. Német precizitás! Nagyon sok karcsú lány arról panaszkodik, hogy a koszt túlságosan is táplál és bizony egynéhány kilóval meghízva hagyják el a tábort.

Ebéd után másfélórás pihenés következik, mely idő alatt semmi mozgást nem szabad végezni, sőt beszélgetni sem igen szabad, hogy a pihenés teljes legyen. Félőt óraker sport következik, mindenki a maga által választott sportot űzheti. Mindenféle sportfelszerelési tárgy áll rendelkezésükre. Befejezést a néptánc alkotja. Nemzeti viseletű táncruhába bujnak, a zene felcsendül és énekelve lejtik kör- és csoporttáncukat. Testük hajlékony lesz, izmaik rugalmasak. Kétszer egy héten a sportóra helyett nemzetpolitikai iskoláztatás van. Nem terhelik meg őket azonban súlyos politikai problémákkal, hanem csak azokkal, ami a német nő érdekkörébe esik.

A vacsora korán, hat óraker van, hogy az ezt követő szórakozásra és privát foglalatosságra is elég idő legyen. A társalgóban és a munkaszobában felhangzik a dal, melyet a „zeneművésznők” a legnépszerűbb tábori hangszeren, a harmonikán kísérnek. A munkateremben varrnak, vasalnak, a tábor kicsinosítására szükséges tárgyakat készítik el, lámpaernyőket, új virágos függönyöket szabnak, bútorfaragnak. A társalgóban olvasnak, levelet írnak és — pletykálkodnak. Ha esetleg vasárnap a falusiak részére műkedvelőelőadást rendeznek, akkor nagyban folyik a próba. A kosztümeiket maguk állítják elő. Előfordul, hogy az egyik parasztasszony a happy-endhez szükséges menyasszonyi fátyolban a saját csipkefüggönyét ismeri fel.

De más kulturális munkára is felhasználják a lányok szabad idejüket. A tábor büszke a falujára és kötelességének tartja, hogy ennek fejlesztéséről és szépítéséről gondoskodjék. Ha a községháza fala kopott, kijavítják, kifestik. Ha a főtéren nincs semmi dísz, virággyakat varázsolnak oda. A falusi gyerekeket gondozzák és ruhákat varrnak nekik. Mindent jószántukból, parancs nélkül.

Féltízker este minden lánynak az ágyban a helye. Csend borul a különben hangos, kacagással teli táborra. Jó éjszakát, lányok!

Szombaton már déli 12 óraker fejeződik be a munka és vasárnap estig mindenki szabadon rendelkezik vikendjével. Egyesek, ha nem laknak messze szüleik, hazaruccannak. Mások csoportos kerékpárkirándulásra indulnak a környékre

Ha a faluban műkedvelőelőadás van, természetesen részt vesznek, mert az azt követő táncestélyt senki sem akarja elmulasztani.

Milyen szociális szempontok vezérelték a németeket a munkatáborok megteremtésénél?

A legfontosabb szempont az volt, hogy a város gyermekeit közelebb hozzák a faluhoz, a földhöz, amely végeredményben a nemzeti élet legfontosabb alapját képezi. Megismerik annak az osztálynak az életét, szokásait, amely az ország táplálékát szolgáltatja, mely a vérfelelősség legerőteljesebb támasza. Megismerik a paraszti munkát és megtanulják ennek megbecsülését. A szabadban való munka, az isteni természet szépségei és rejtelmei befolyásolják a városban nevelkedett lány gondolkodását, a nagyvárosi felületességet ellensúlyozza a falu természetessége és egyszerűsége, egészséges hatása. A második főszempont az, hogy a zárt munkahelyeken foglalkoztatott lányok benzingőzzel telített tüdejét friss levegővel töltsék meg. Az irodákban való ülőmunka helyett a szabadban való mozgás friss erőhöz juttassa őket.

S végül: hogy tanulja meg minden lány, akármelyik társadalmi osztályból is került ki a munkatáborba, hogy a születés nem osztályozhatja az embereket, hanem csak a munkateljesítmény és a szellemi és lelki kvalitások. Tanulják meg egymást becsülni és szeretni, tanulják meg a bajtársiasságot, mely a mai német államrendszer gránit alapja.

Félév múlva a lányok elhagyják a tábort. Visszatérnek a nagyvárosba, telítve új élményekkel, megváltozott életfelfogással, egészséges, edzett testtel, hogy friss erővel segítkezzenek az államépítés munkájában.

Hímzett diványpárna. Leírása kézimunkarovatunkban.

Horthy László levele

Kuzmich Gábor dr. a posta új vezérigazgatója harminc esztendő alkalmából megérdemelt sikerének tekintheti magas állását. Jól esik néhány szót szentelni egy ilyen szerényen, visszhang nélkül kivívott karriernek, amelynek egyes állomásait sosem szegélyezte az önreklám hangos dobpergése, a különböző családi és egyéb kapcsolatok erőszakos kihasználása. Pedig Kuzmich Gábor dr. igazán hivatkozhatott volna sokmindenre. Tudjuk, hogy az új postavezérigazgató nem híve a szereplésnek, mégis meg kell említsük, hogy családja a multban nagy szerepet vitt. Egyik őse például híres vitéz testőre volt Maria Teréziának és később főkapitányi rangra emelkedett. De szép számmal voltak a Kuzmich-családban más közéleti szereplők is.

Szász Lajos dr. pénzügyi államtitkár a legutóbbi országgyűlési képviselőválasztáson két helyen is képviselővé választották. Szász Lajos Miskolcon leköszönt a mandátumáról és a kecskeméti mandátumát tartotta meg. Miután a választások izgalmaiban nem volt idő arra, hogy az államtitkár a város társadalmával közelebbről megismerkedjék, a napokban felesége társaságában leutazott Kecskemétre. Tisztelettel vacsorát rendeztek a Szász-házaspár tiszteletére, amelyen 600 kecskeméti és környékbeli előkelőség jelent meg. Szász államtitkár úr a jó gazda megelégedettségével szemlélte a lelkes társaságot, amely még adóban is megért évi jó néhány száz-ezer pengőt.

Fülig vagyunk a kánikulában. Aki teheti becsomagol és utazik valahová víz mellé, hegyek közé, ahol egész nap tétlenül lehet heverészni, vagy rövid nadrágban sétálni. Ime, hevenyészve egy lista a legfrissebb pesti nyaralókról: Szendy Károly, a főváros polgármestere, augusztus közepéig pihen, részint a Felvidéken, részint Balatonkenesén. — Vitéz Túrvolgyi Albert, a Szeszjövendék igazgatója, hathetes külföldi útra indult. — Lázár Pál dr. igazgató Svájcban tölt néhány hetet. — Vitéz Bornemissza Félix, a Szabadkikötő vezérigazgatója, Lengyelországba utazott. — Pétery Jenő dr. bankigazgató Németországban tölt néhány hetet. — Kresz Károly dr. Balatonkenesén üdül. — Lánczy István dr. ügyvéd teszi a leghoszabb nyári utazást, Hongkongba utazott, ottélt családtagjai látogatására. — Marencsics Ottó, a Ritz és Hungária-Szállók vezérigazgatója, Svájcban és Franciaországban töltött néhány hetet. Marencsics vezérigazgató egyúttal fontos üzleti tárgyalásokat folytatott a nemzetközi szállodás szervezetek vezetőivel. — Lányi József dr. befejezte nyugat-európai udvariassági látogatásait és hazaérkezett a fővárosba. — Molnár János kormányfőtanácsos a Lidón tölt néhány hetet.

A Tenisz-Clubban, a napokban rendezték meg a dijkiosztással összekötött teniszbált. Értékes díjakat kaptak Münnich Aladárné, Kiss Antónia, Ernyev Lujzika, Eckhardt Tibor és Vértessy Sándor. Kiválógos-kivirradtíg folyt a tánc a klubban.

Lamotte Károly, aki a főváros pénzügyminiszteri székéből került az egyik legnagyobb magyar bank parancsnoki hídjára, ügylátszik, a régi hadvezérektől tanult, kik együtt áztak-fáztak, szenvedtek katonáikkal aminek páratlan lelkesítő hatása volt a katonákra. Lamotte vezérigazgató modern katonáit, a banktisztviselőket nem fenyegetik elemi csapások, tehát nem is mutathatja ki velük szemben a bajtársiasságot az említett módokon. A mai áramvonalas életben csak kisebb jelekkel érzékeltetheti egy nagyüzem vezére, hogy munkatársait nem csak alkalmazottainak, hanem bajtársainak is tekinti. Lamotte Károly gyakran felmegy a bank IV. emeleti közös étkezőjébe és együtt étkezik a legvékonyabb pénzü, fiatal ideiglenes tisztviselőivel is, miközben szívélyesen elbeszélget velük problémáikról és a világ eseményeiről.

Német, előkelő úrilányok érkeztek egy ismert családhoz. A két vendégkisasszony kerékpáron jött és egész csomagjuk alig egy neszeszerre való. A vállalkozó kedű sportkisasszonyok több mint 1000 kilométert tesznek meg kétkerékű paripájuk hátán és hazaérkezésük előtt még «végiglovagolnak» Olaszországon is.

Mary Pickfordról mesélték nemrégiben, hogy egy napon keresztül utazott Budapesten. Nem tudta azonban senki, hogy a némafilm koronázatlan királynője, aki nagymama korban, de fiatalos külsejével egy unokájának beillő fiatalemberhez ment feleségül, autóval utazott és Székesfehérvárról megállt néhány órára pihenni. Mary Pickford az Ófehértvárbán ebédelt, anélkül, hogy a többi vendég felismerte volna, Ezuttal nem kellett minden falat előtt fiz autogrammat aláírni.

Kenéz Béla dr. nyugalmazotti kereskedelmi minisztert, egyetemi rektort, aki Magyarország nemzetközi kapcsolatainak kiépítése terén felbecsülhetetlen szolgálatakat végez állandóan, Kvösta Kollin finn köztársasági elnök a legnagyobb kitüntetéssel, a Finn Fehér Rózsa-rend nagykeresztjével tüntette ki. A magas kitüntetést a napokban nyújtotta át Budapesten Onni Talas finn követ.

Salacz Oszkár nyerte meg a Magyar Golf Club nemzeti versenyt. A Handicap-versenyben dr. Wellich Jenő lett az első, míg a második helyet az alig néhány hónap óta golföző Szende Pál nyerte meg.

Az angol repülők, kik néhány kellemes napot töltöttek Magyarországon, igen nehezen tudtak Budapestre jönni. Először is a csatorna felett olyan sűrű köd volt, hogy csak öt méterrel a tenger színe felett lehetett repülni. Másodszor a németek nem engedték meg, hogy az angol kirándulók átrepüljenek a belga határ felett, ezért nagy kerülőt kellett tenniük. Párizs-Bazel-Zürich-München irányban repültek. Egyik legkiválóbb angol repülő, Campbell-t Debrecenben egy kis malőr is érte. Elvesztett aranysegélyes családi ereklyeszámba menő tárcája. Amint kiderült, a strand homokjában kallódott el a tárca, amelyet végül is egy becsületes megtaláló hiánytalanul visszahozott.

vitéz Horthy Istvánt a londoni felső ötszáz clubjában is nagyon szeretik. Londoni látogatásainak eseményeivel mindig igen szívélyes hangon foglalkoznak. Legutóbb a «Sketch» című, legelterjedtebb angol képeslap főhelyén láttuk vitéz Horthy István szürkecilinderes fényképét.

Huszonhat előkelő lengyel vendég érkezett a Hortobágyra. A lengyelek elhatározták, hogy pusztai tartózkodásuk alatt igazi pusztai életet fognak élni. E célból esténként táborfüzet raktak és a parázsló rőzse fényénél táncbemutatókat rendeztek.

Ritka öröm ért egy és ugyanazon a napon két kedves árvalány-testvért. Horváth Gizi kitüntetéssel szerezte meg a gyöngyszerzési diplomát, huga: Adrienne ugyanazon napon kapta meg a Horthy-ösztöndíjat. De sok szülő irigyli a hír hallatára a két tehetséges leány szüleit!

Pipacsszedők

Ez is Amerika!

REGÉNYES ONVALLOMÁS

IRTA: JACK BILBO * FORDITOTTA: ANGYÁDY MIHÁLY

12.

Ezekben a napokban sokat beszéltem Connyval és még jobban összebarátkoztunk. Színházi szakember voltam, tehát rendelkezésére bocsátottam neki szakismeretemet a vállalkozásnál. Az volt a feladatunk, hogy beleköpjünk Ziegfeld úr levesébe, új revüszárját, a tehetségtelen miss Dorothy utódját, megírkassuk és alaposan elrontsuk a szeönt.

Meg kellett akadályoznunk a revü előadását! Először könnyfakasztó gázzal volt szó. Megjegyeztem Connynek, hogy ez neveléses, sőt mi több, egy kissé a Vadnyugatra emlékeztet. Vannak egészen más eszközök is, amivel lehetetlenné lehet tenni egy előadást.

Conny nagyot nézett, de aztán megértett és határozatba ment, hogy a revüt annak rendje és módja szerint megbuktatjuk. Azaz a nézőtérről, unatkozva és felháborodva, utasítjuk vissza, mintha nem felelne meg ízlésünknek.

A bemutató estéjén a New Amsterdam-színház nézőterére többszázan vonultunk be. Newyorki barátaink is eljöttek. Egy rendőrfőnök, aki érti a mesterségét, ezen az estén jó fogást csinálhatott volna! De ilyen rendőrfőnök nincs Amerikában! Végignéztam a nézőtéren és azt gondoltam Napoleonnal:

— Erről a kakasülőről négyezer év néz le rád.

Tudniillik legalább is kétszázszor húsz év feyház. Ennél a számításnál ugyan a legnagyobb büntetést kalkulálom, de számos felmentést is, mert kétszázánál jóval többen jelentünk meg a színházban.

Én lent ültem egy földszinti zenekari ülésen. Amikor Dorothy utódja a színpadra lépett, elkezdtünk füttyülni, kiabálni és csattogtatni. Addig lármáztunk, míg le kellett eresztieni a függőnyt. Az első meglepetésszerű roham sikerült.

De Ziegfeld még nem adta fel a harcot, sőt ezt a botrányt, hogy az első bemutatót nem lehetett megtartani, reklámnak használta ki és másnapra újból kifizette a bemutatót.

Megint ott voltunk a színházban, de nagyon sok rendőr is volt ott. Mi még erősebben lármáztunk, mint az előző napon, mert most nemcsak a revüszárjával, hanem a rendőrséggel szemben is kifejezésre akartuk juttatni megvetésünket. A rendőrségnek azonban kerülnie kellett a komoly összeütközést, mert hiszen, ha komolyan fellép ellenünk, a színházi közönséget a legnagyobb mértékben veszélyeztette volna. A rendőrség nem lehetett, mi azonban mindenesetre löttünk volna, ha megátmadnánk.

Mindig ez a mi döntő előnyünk a rendőrséggel szemben. Neki tekintettel kell lennie a közönségre, amely fizeti, nekünk nem.

Azt a második előadást szintén idő előtt kellett befejezni, de Ziegfeld nem engedett, harmadszor is kifizette a bemutatót. De mi sem engedtünk és másnap végleg bezonyítottuk neki, hogy nem úr a saját házában.

Akkor aztán — lement a függöny a revü felett és nem is ment fel többé...

Csak hogy mi nem csupán ezért utaztunk New-Yorkba! Nemcsak a Dorothy szép szeméért és Florence Ziegfeld megleckéztetése céljából: sokkal fontosabb és hasznat hajtóbb „vállalkozás” várt reánk. Miután egy hétig a főnök személye körül teljesítettünk testőrszolgálatot, sor került a „nagy szabású vállalkozás” végrehajtására.

Az utasításokat ezuttal is Connytól kaptam. A tervet egészében nem tekintettem át. Nekem csak azt mondták: ezt meg kell tenned — és én nem törtem a fejemet azon, hogy illeszkedik bele az én feladatom az össztérbe. Conny utasítása így hangzott:

— Az X. utcában, a Capitol-bankkal szemben, beköltözől a számodra kibérelt szobába és egy bizonyos napon úgy állítod fel a gépfegyveredet, hogy az három perccel délelőtti tíz óra előtt a szemközti utcasarkot dominálja. Abban a percben a Capitol-bank páncélautója tehetetlen lesz.

Azt a szobát, amelybe be kellett költözöm, már előre kivette számomra egy «barát», akinek neve mellékes. Nem is tudtam meg soha, hogy hívták. A lakás tulajdonosnőjének azt mondtam, hogy egy szappangyár képviselője vagyok. Szobámban nagy szappan-mintaböröndöt állítottam fel.

A következő napon megérkezett a «nagy poggyászom» is, egy-néhány nehéz bőrönd. Azt hiszem, a háziasszony örült a pontosan fizető vendégnek, akinek ilyen szolid ingóságai voltak. Bőröndjeimben különben összecuskuható gépfegyver, hon-bon (munició) és egy-két ananász (kézigránát) volt.

OZOM CRÉM

széplő, májfolt, pattanás, arctisztítóátlanságok ellen. Széplő, fiatalító. Próbatétele 80 fillér, nagy 1.80 előre fizetve. Utánvételt drágább. Récz M. János gyógyszerész, Kiskunhalas

Bőrkiütésben szenved?

Pörsenés és bőrtka csúfit és öregít. Ez ellen egyszerű, hatásos szer: a fehér, kellemes illatú Thiosept szappan. Orvosok ajánlják. Meg fog lepődni, hogy bőre milyen gyorsan lesz ismét szép.

Ára 90 fillér.

Thiosept csodás hatása!

A kijelölt napon, reggel 9 óra felé egy üzletbarátja látogatta meg a szappangyár ügynökét. 9 óra 30 perckor leeresztették a függőnyt, felállítottuk a gépfegyvert és az ablak előtt helyeztük el. Csodálatos: annak ellenére, hogy nem forogtam közvetlen veszedelemben, idegeimben olyan feszültséget éreztem, hogy majdnem rosszul lettem. Négy perccel tíz óra előtt gázálcokat raktunk fel, mert Conny azt izente, hogy a rendőrség könnyfakasztó gázzal fog dolgozni. 9 óra 57 perckor felhúztuk a függönyöket és kinyitottuk az ablakot.

Fél perccel később befordult a sarkon egy páncélautó. Egymásra néztünk és elkezdtünk dolgozni.

Abban a pillanatban, amikor a páncélautó át akar vágni az utcán, beleütközik egy nagy fehérneműszállító autóba, amely egy pótkocsit is von maga után. A fehérneműszállító autó látszólag egész véletlenül áll a páncélautó útjába. De a páncélkocsi sofförje rögtön felismeri a veszedelmet, nyilván semmiáron nem akar azon a helyen megállni, megpróbál előrejutni, de még jobban belebonyolódik a fehérneműszállító autóba.

Ebben a percben a négy sarokról négy gépfegyver kezd tüzelni a páncélautóra. Pokoli zaj! A házak körökörül visszhangozzák lövéseink zaját. Az utca szempillantás alatt kiürül. A derék newyorkiak, egyáltalán az amerikaiak, pontosan tudják, mi ilyen esetekben a teendő: el kell szaladni, hogy mentésük az életüket.

A páncélautóból egy-két lövés felel, benzintankja már ég. Egy pillanat múlva a kocsit maga is lobbogtat. Ez a jeladás, hogy tüzet szüntessünk.

A Wallstreet közelében volt a szobám. Nemsokára rájöttem, hogy egynéhányan a fiúk közül a három szemközti sarokházban helyezkedtek el. Gondolom, ők is észrevettek engem, de nem köszöntünk egymásnak.

Hat ember felemelt kézzel száll ki a páncélaútból és amilyen gyorsan csak tud, elszalad. Egy Packard áll a páncélaút mellé. Ismerem ezt a kocsit. Négy ember ugrik ki belőle és áttemelik a páncélaút tartalmát a Packardba. A Packard megindul és örült sebességgel rohan el. Legfőbb ideje volt, mert a rendőrség már megszállta a négy utcatorlatot. Megnyitjuk a tüzet, ezúttal a rendőrökre. Megakadályozzuk, hogy a rendőrség áttörjön abba az irányba, amerre a Packard menekült és a többi rendőresoportot is, amely a másik utcatorlatból akar előrehatolni, sakkban tartjuk. A Packard elmenekül — már nem lehet üldözni —: a rajtaütés sikerült. Most végre kell hajtanunk a visszavonulást és egyúttal fedeznünk is kell. Feladatunk nehezebbik része most következik.

Becsülésem szerint negyvenen állunk százegynéhány rendőrel szemben. A rendőrség megpróbál bennünket megközelíteni, de nem sikerül neki. Egy-két, elől erős páncéllemezrel védett motorbicikli megpróbál előrehatolni, de fentről tüzet kap és megtorpan. Most kézigránátot kapnak a nyakukba.

De mi ez? ... Most a rendőrség is gépfegyverrel lő. Széles vakolatszalagok pattognak le a falakról, ablaküvegek csörömpölnek, rendőrszírénák búgnak fel. Az első könnygázbombák pukkannak szét a falakon, már a szobákba is behatolt egy kis könnyfakasztó gáz, nemsokára majd látni sem lehet föle.

A harc kezdetén mindnyájan idegesek voltunk, most végtelen egykedvűség veszt erőt rajtunk. A szemközti ablakból a count köszön át. Még éppen, hogy felismerjük és visszaintünk neki. Valóban úgy van, ahogy a fiúk mondják: a veszedelemben az ember megtanul az idegeinek parancsolni.

Sajnos, már gáz van a szobában és már nem sokat látunk. De azt akarjuk, hogy azok odalent szintén ne lássanak és ezért egypár füstbombát dobunk le az ablakból.

Hirtelen felszakítja valaki az ajtót. A fiúk egyike jött be és int, hogy kövessük. A rendőrség — jelenti — már elérte az udvart és hátulról próbál kifűstölni.

Feltörjük a fürdőszoba ajtaját; a főbélő, középkorú férfi, félig felöltözve utunkba áll. Bedobjuk a vízzel telt fürdőkádba. Azután a fürdőszoba ablakán keresztül lelovunk az udvarra, mert a rendőrség már oda is behatolt. A rendőrök hasra fekszenek.

A főbélő ki akar jönni a fürdőkádból, de mi újra visszadobjuk. Nem akarjuk, hogy golyók ériék. Kétségbeesetten ül a vízben és tágranyílt szemekkel mered rám. Szakadatlanul lövünk.

Ügylátszik, most egy kis lélegzethez jutottunk. Megpróbálunk a tetőkön át elmenekülni. A gépfegyvert otthagyjuk. Erre a veszteségre számítottunk. Letépjük gázálarcainkat. Az a fiú, aki az imént a rendőrség közeledését jelentette, előzetesen pontosan kikémlt utakon át a szomszéd háztetőkre vezet, amelyek már kívül vannak a veszélyes övön és azután zavartalanul leírunk az utcára.

— Mi az? Gengszterek? Forradalom? — kérdi az utcán egy jólöltözött ember. — Azt hiszem: forradalom! — felelem.

Öt percel később már árulják az uccán a lapot, amelynek nagy címfelirata így hangzik:

Rajtaütöttek a Capitol-bank pénzzállítmányán. — Négy millió dollárt raboltak el. — Nyolc halott, sok súlyosan sebesült.

Az előre megállapított helyeken kis csoportokban találkozunk. Öten közülünk a fübe haraptak! De a rendőrség elesett bajtársaink zsebében nem találhatott semmit. Csak hamisított okmányokat hordunk, vagy semmit. Sebesültjeinket elvitték. A count könnyen megsebesült, valamint Jack, a sirály is.

Egyáltalán nem dühösek és nagyban tervezgetnek, hogy milyen jól ki fogják pihenni magukat. Holnap ugyanis visszautaznak Stanley anyóhoz Chicagóba.

A halottakról alig esik szó.

Hiszen holnap ugyanígy járhatunk mi is!

Engem ettől a naptól kezdenek „becsülni“. „Gunner“-nek, „gépfegyveres“-nek neveznek, ami nagy „kitüntetés“.

Búzatenger közepén

Igen, megbecsülnek! A fiúk — megbecsülnek! De ha egyedül vagyok, valaki szörnyű szidalmakat záporoz felém. Szidalmakat és megvetést, amely némaságában is jobban fáj, mint a leghangosabb átkozódás.

Ki ez a — valaki? ... Talán valamelyik rendőrhalt, akit én puffantottam le? ... Vagy talán én magam vagyok? ... Annyi bizonyos, hogy nyugalmas éjszakáimnak előrelve vége... Tönkreteszi őket ébredező lelkiismeretem.

Mit kell még New-Yorkról jelentenem?

Meglátogattam régi háziasszonyomat! Bőröndömben levelek voltak, azokat akartam visszakapni.

Amikor felmentem hozzá, egypár grand volt a zsemben, de amikor a szeretetreméltó helyre maga nyitott ajtót, nem pénzt, hanem inkább derek coltolt tartottam az orra alá. Egy szempillantás alatt előkerült a kofferom. Bátyja nem jelentkezett.

Hiába, a gengszter is tehetetlen revolver nélkül. Voltaképpen csak akkor voltam nyugodt, ha revolverrel jártam. Már tizenegy éves koromban került kezembe az első pisztoly, egy régi terceról, amelyből csak egy lövést lehetett leadni. Azért vettem, hogy megfélemlítem bajtársaimat, akik egyszer az erdőben el akartak verni. Sikerült is. Második revolverem egy Mauser-pisztoly, a belga hadsereg pisztolya volt. Apám barátjének a sógora ajándékozta nekem, a háborúból hozta haza. Aztán, még Stockholmban szereztem egy igaz, nagy Parabellum-pisztolyt. Megpróbáltam én újszólván mindenféle pisztoly márkát, de szeretni csak egyet szerettem, azt a coltot, amelyet annak a boszorkány háziasszonynak az orra alá tartottam. Megjegyzem azonban, hogy az én coltom nem eladásra készült modell volt.

Chicagóban egyszer bejött hozzánk, a Stanley-penzióba egy gengszter és beszélgetés közben elmondta, hogy van egy barátja a Colt-gyár alkalmazottjai között, az elikkasztott egy revolver-

modellt és most el akarja adni. A gengsztereknek sokszor egész revolvergyűjteményük van, de azért mindig szívesen vesznek hozzá még egy új revolvert. Megnéztem a modellt, pompás darab volt, megvettem kétszáz dollárért. Gyakran lehet olvasni arról, hogy a gengszterek rejtett zsebeket varratnak be ruhájukba, abban hordják a revolvert. Ostobaság. Soha igazi gengszter így nem hordja a revolvert. Az bizonyos, hogy nagy, erős zsebeink vannak, de hát nagy, nehéz revolvereket is tudunk magunknál hordani. Kell az az érzés, hogy valami vaskos dolog van a markunkban; kell, hogy a revolverrel szükség esetén agyon lehessen ütni valakit. Hölgypisztollyal, vagy akár browninggal gengsztert el sem tudok képzelni. Annyi mindenféle ostoba dolgot találtak ki már rólunk az emberek. Az igaz, hogy vannak töltőtollrevolverek, de mi csak néha és egész határozott alkalmakkor használjuk őket. Mi nem tokjában hordjuk a revolvert. A póttöltényeket pedig a nadrág és mellényzsebben hordjuk. Mondanom sem kell, hogy ezek a töltények sohasem dum-dumtöltények. Miért is használnánk mi dum-dumtöltényeket? Semmi érdekünk felesleges fájdalmat okozni, mi csak harcképtelenné akarjuk tenni az ellenfelet, csak meg akarjuk semmisíteni.

A gépfegyver — az más; az nagy dolog! A gépfegyvert a kézigránáttal és a gázbombával együtt a világháború ajándékozta a gengsztereknek. Az amerikai expedíciós hadseregétől örököltük ezeket a fegyvereket.

A főnök azon a véleményen van: ha már harcolni kell, a legnagyobb teljesítő-képességű fegyvert, a gépfegyvert használja fel. De soha nem akar harcolni kizárólag a harc kedvéért. Kénytelen vagyok kijelenteni, ha a látszat és a köztudat ellene is szól: a főnök nem rajong az erőszakért. Inkább másféle ravaszkodással akar célt érni, ha lehet. Amikor azonban ez nem vezet eredményre, akkor jön a — gépfegyver.

— Olyan, mint az angol flotta — így jellemezte egyszer Alfonz. — Nem mindig csap le, de mindig jelen van!

Ennek a jellemzésnek igazolását láttam akkor is, amikor New-Yorkban jártam, a főnöktől kapott személyes megbízatásban. Ez volt az egyetlen ilyen természetű megbízatásom.

Ez a feladat egyébként a legérdekesebb nők egyikéhez vezetett, akikkel életemben megismerkedtem.

(Folyt. köv.)

VITAMINOS KRÉM

Sporthoz, napozáshoz, bőrápoláshoz

SZINÉSZ (magánkül): Mit beszélés?!... Te... te...

SZINÉSZNŐ: Pojácá!

SZINÉSZ (pofonvágja).

IGAZGATÓ (aki észrevétlenül besurrant az egyik páholyba, tapsol, aztán feliet a színpadra): Kedves barátom, ezt pompásan játszotta meg! (Átöleli.) Zseniálisan! Erről az oldalról nem ismerem önt! SZINÉSZ: De...

IGAZGATÓ: Természetes, hogy a felmondást visszavonom... És mondja, ezt a jelenetet, amit most játszottak el, én nem ismerem...

SZINÉSZ: Természetes, hogy nem.

SZINÉSZNŐ (közbevág): Magunk tettük be a darabba, azaz hogy kitaláltuk, mert a szerepünk az új darabban nagyon üres és hálátlan.

IGAZGATÓ: Pompás! (A színészhez): Ez a jelenet feltétlenül belekerül a darabba. SZINÉSZNŐ: És ha nem fog tetszeni a szerzőnek?

IGAZGATÓ: Szerző? Hát ki az a szerző? Egy senki! Legyen boldog, hogy egy ilyen briliáns jelenetet ajándékozunk neki, azaz... legalább egy százalék önökét illetti meg a szerző tantiémjéből. Hiszen ez a jelenet lesz a darab szenzációja!

SZINÉSZNŐ: Igen... de talán azt a pofoztatást el lehetne hagyni.

IGAZGATÓ: Semmi szín alatt! Ez lesz a felvonás vége! Ez után fog lehullani a függöny!... Sietek megírni a szerződést. A szerződést egy zsenivel! (Elrohan.)

SZINÉSZ: Igazgató úr! (Utána akar rohanni.)

SZINÉSZNŐ (visszatartja): Mit akarsz tőle?

SZINÉSZ: Nem engedhetem, hogy ez a bolond ilyen ostobán szaladgáljon. Megmondom neki az igazságot.

SZINÉSZNŐ: Mi jut eszedbe?... Most, amikor pompás szerződést kapsz, csak nem fogod neki elárulni, hogy mi ezt nem játszottuk, hanem valóban veszedtünk egymással.

SZINÉSZ (kis gondolkodás után): Igazad van. Az igazsággal mindig elővigyázatosan kell bánni.

SZINÉSZNŐ: Fő a szerződés!

SZINÉSZ: Mit érek a szerződéssel, ha téged elvesztetlek!

SZINÉSZNŐ: Ostoba! Szó sem igaz az egészről! Csak nem leszek hűtlen egy ilyen istenáldotta művészhez, mint amilyen te vagy!... Megbocsátok neked! És szerettek!... (A nyakába borul.)

KOMÉDIÁSOK

(Dél előtt 9 óra. Egy vidéki színház néptelen színpadán egymással szemben áll a színész és a színésznő.)

SZINÉSZ: Vedd tudomásul, hogy ez így nem mehet tovább!

SZINÉSZNŐ: Mit akarsz tőlem?

SZINÉSZ: Az igazságot akarom tudni! Az igazságot és semmi mást! Betelt a mérték! Türelmem véget ért!

SZINÉSZNŐ: Ne kiabálj velem!

SZINÉSZ (elkapja a karját): Igenis, kiabálok, akkor, amikor akarok, ott, ahol akarok és amennyit akarok! Nem tilthatod meg nekem! Éppen te — nem!

SZINÉSZNŐ: Mindent elmondtál, amit akartál?

SZINÉSZ: Mit tettél velem?! Mit csináltál belőlem?! Bolondot, aki menthetetlen vagyok! Mert menthetetlenül szerettek!

SZINÉSZNŐ (kiszabadítja magát): Nem érdekel!

SZINÉSZ (újra elkapja a karját): Tudod, hogy mennyire szerettek! Mit ér az életem, ha te nem vagy az enyém?! Semmit!

SZINÉSZNŐ (gúnyosan nevet).

SZINÉSZ: Ne gyötörj! Jó akarok lenni hozzád. Karjaimba akarlak venni és ba-

busgatni és csókolni. Azt akarom, hogy szerelmünk újra boldog legyen. Boldog, amilyen egykor volt.

SZINÉSZNŐ (túrelmetlenül toporzékol).

SZINÉSZ: Persze, ezt nem szeretted hallani! De kérдем én: hol voltál tegnap este?

SZINÉSZNŐ (nem felel).

SZINÉSZ: Látni akartalak, de nem voltál otthon... Hol voltál?!

SZINÉSZNŐ (hallgat).

SZINÉSZ (örjögve): Tudni akarom, hol voltál?!

SZINÉSZNŐ (hüvösen): Semmi közöd hozzá!

SZINÉSZ: Úgy?! Azt gondolod, hogy semmi közöm hozzá?! (A nő mindkét vállát megragadja és rázni kezdi.) Tudni akarom...

SZINÉSZNŐ (kiszabadítja magát): Ne nyúlj hozzám, te pojácá! Nem tartozom neked számadással! Egy közönséges vidéki ripacsnak, aki ráadásul felmondásban is van...

Lohr Mária (Kronfusz) **Vegytisztító - kelmefestő**

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

Magyar világutazók

DR. GERMANUS GYULA

A szikkadt és kiismerhetetlen sivatagban, ahol a teve járásának egyhangú ritmusára régi csatadalokat dünyög a beduin: a költők, kalmárok és kalandorok őshazájában felbukkant egy napon egy elszánt magyar kutató. Termetét a moszlimok dúsredőzetű imaruhája: az i h r á m borította, szakálla tekintélyes volt, akár egy született sejké, csak vizsgálódó szürke szemei sejtették, hogy a messiás Észak fia jár itt, meglesni, kitapintani a sivatag népeinek ősi szellemét. Mint egyszerű arab zarándok járta a karavánutakat a magyar tudós; Mekkába ment, a próféta szent városába, ahol a K á b a szentélye körül Allah tiszteletére gyülekezik a mohamedán világ. Bizony, nem volt könnyű eljutnia ide, Saudi-Arábia szívébe, amelyet szigorú tilalomfák őriznek a kíváncsi európai szemektől s csak az igazhívő moszlim számára nyílik meg minden varázslatával. Előzőleg Damaszkuszban hónapokig tanulta a mozgulatokat, az életmódot, amelyek a keleti embert oly élesen megkülönböztetik a nyugati civilizáció gyermekétől.

Azóta három esztendő telt el s most ismét Budapesten él a kitünő orientalista: Germanus Gyula dr. Külseje ismét «európaivá» változott derűsen, csevegő hangon számol be bőséges tapasztalatairól.

— Engem nem kalandvágy hajtott a Keletre — mondja —, hanem az iszlám világának megismerése. Még ma is csodálatosan zárt egység az iszlám, amely érti a védekezés módját a nyugati kultúra törekvéseivel szemben. Szabad-Arábia határát ma sem lépheti át nem-mohamedán ember s az is csak i h r á m -ban. Különböző életveszélyes az ott-tartózkodás. Ibn Saud, a vahabiták vezére, aki most Mekkában uralkodik, ebben a kérdésben nem ismeri a tréfát.

— Hogy sikerült mégis elvegyülnie közöttük?

— Engem a keleti emberek mohamedánnak hisznek. Mint mekkai zarándoknak, nekem ott szabad járásom-kelésem van. Igaz, hogy szeretem is az arabokat; tapasztalataim szerint sokkal több finomlelkűség van bennük, mint az európaiakban. Aki közöttük járt, nem felejtí el soha azt a nemes vendégszeretetet, amivel a jövevényt fogadják.

— Miben nyilvánul ez a vendégszeretet?

— Ez vallási törvény, sőt velükszületett köteleességérzet. Három napig minden arab számára kötelező a vendéglátás. Azért három napig, mert a keleti elgondolás szerint «az első napon eszik az ember, a másodikon megemésztí és a harmadikon a táplálék a vérbe felszívódik». Én, mint zarándok, ha városba érkeztem, egyszerűen kikerestem magamnak a legszebb házat és oda beállítottam. Önző okból persze, mert ott a legjobb kosztot kaptam, no és hát egy szegény embert csak nem akartam zavarba hozni... Viszont ez a vendégszeretet oly természetes náluk, hogy beszélni róla — tapintatlanság. Olyan ez, mintha mi ismerősünket cigarettával kínálók s aztán megemlítjük neki: «Ugye, én adtam neked cigarettát!»

— Milyen a társadalmi élet Arabiában?

— Az arab javíthatatlan individuum. Ma is törzsi szervezetben él. Ez azonban olyan szervezet, amelyben mindenki egyenlő jogokat élvez. Hiszen az iszlám parancsa ez, amely szerint: «Mindenkí egyformán születik és hal meg: meztelenül és szegényen».

— És a nők helyzete?

— A nő az iszlámban alacsonyabbrendű lény, aki a férfi akaratának függvénye. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy a férfi visszaél ezzel a helyzettel. Sehoh Európában a nőtiszteletnek olyan magas fokát nem láttam, mint az arabok között. Ott bizony az «asztaltbetyárt» és a neveletlenkedőt lekopják a tiz körmérő! És egyébként is valóságga megható az a gyengédség, amellyel az arab férfi hitveséről vagy leánygyermekéről gondoskodik.

— Milyen a kulturális fejlődés? A híres arab szabadiskolákról sokat hallottam.

— A legtökéletesebb Egyiptomban van; a világhírű A z h a r - m e c s e t - i s k o l a, amely a világ legrégebbi egyeteme. Ez az arab mecset a legmagasabb tudományt jelenti az iszlám világában; minden előkelő mohamedán család idekölídi tanulni vágyó fiát. A diákok külön kupolák alatt laknak, nemzetiségek szerint. Vannak közöttük kínai, japán, maláj, bosnyák és albán mohamedánok. Egy magyar diákja is volt az egyetemnek évekkal ezelőtt. Én voltam...

— És Egyiptom? — érdeklődöm.
— Nemrégiben még kizárólag mohamedán kultúra volt Egyiptomban. Minthogy az iszlám tiltja a szobrok és kőbálványok emelését, le akarták bontani a híres Cheops-piramist is, Gizehben. Ezt is bálványkultúra minősítették. El is kezdték a munkát, de nem bírták a hatalmas kötémmel; végül is abbahagyták az egészet, mondván: «Allah nem akarja...» Most azonban, hogy egy új egyiptomi nacionalizmus fejlődik, kissé háttérbe szorult az iszlám... Fiatalkoromban bejártam egész Törökországot. Jó barátságban voltam a régi törökökkel: Enver pasával és Dzsemal pasával. Már akkoriban adatokat gyűjtöttem egy

könyvemhez, «Gondolatok Gül Baba sírjánál». Ma is foglalkoztat a probléma, amelyet e könyvben fejtegettem: mi az oka annak, hogy az iszlám egészen Budavárig eljutott s aztán épp oly gyorsan elsüllyedt az időben? Mindazt, amit cselekszem, szerelemből teszem a Kelet iránt! Igen sok nemeslelkű, őszinte emberrel találkoztam odakint, akikkel ma is levelezésben vagyok. Újra elmegeyek Arabiába, ahol európai még nem járt. Utam végcélja pedig ismét Mekka, ahol egy régi könyvtárban kutatok majd kéziratkerescek és ősi arab feliratok között. Hirtelen felderül az arca s a könyves-szekrényhez lép. Arab betűkkel sűrűn telenyomatott füzetet vesz elő, amelyben jólsikerült fényképek ábrázolják a Kába szentélyét. Mosolyogva mondja:

— Engem három évvel ezelőtt még meg akartak verni a mekkaiak, mert fényképeztem. De ma már ők is fényképeznek!...

ÚRI TÁRSASÁG

A Kormányzó Úr

Öfőmeltósága dr. Zilahy-Sebess Dénes felsőházi tag, nyug. igazságügyminiszteri államtitkárnak a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozta. — A kalocsai érseki hatóság a baja-belvárosi plébánián a kápláni teendők ideiglenes ellátásával Vág Imre főegyházmegyei áldozópapot, a római Collegium Hungaricum növendékét bízta meg. — A Kormányzó Úr dr. lánczi és rákóczi Rákóczy Imre min. osztályfőnöki címmel felruházott miniszterelnökségi min. tanácsosnak a miniszteri osztályfőnöki jellegű adományozta, Pósi Ottó min. osztálytan. e. és j. miniszterelnökségi min. titkárt pedig min. osztálytanácsossá nevezte ki. — Kedves előfizetőink közül Németh Ferencné Máv-felügyelő özvegye és Ebenspanger Jenőné Hévizgyógyfürdőből, dr. Papp Józsefné Rahóból, Borbély Sándorné Várnából, Szekeres Kató Aknazsatináról, Varga Rózi Hévizfürdőből kerestek fel üdvözlő sorraival, amit hálásan köszönünk és szívvel viszonzunk.

Hímen-hírek

Koiss Géza ny. min. tanácsos és neje néh. Kauser Ida leányát, Erzsébet Máriát, kedves előfizetőnk a Szent Imre hercegről elnevezett ciszterciendi plébániatemplomban oltárhoz vezette dr. Teész Frigyes okl. közgazda, m. kir. postatitkár, néh. Teész Frigyes m. kir. postafőellenőr és neje Nagy Amália fia. Az esketési szertartást dr. Szabó János, az Amerikát járt plébános végezte. — Néh. Gindrich József, volt váci malomigazgató nevelt leányát: Szentkúti Paulát, kedves előfizetőnk eljegyezte dr. Szigligeti Viktor budapesti m. kir. törvénytörvényészi jegyző.

Angyalok érkezése

Bal Részó főhadnagy és felesége, debreceni kedves előfizetőnk, boldogan tudatják, hogy a jó isten kegyelme kisfiúkkal mellé játszópajzást küldött, aki a szent kereszttségben a Vidor László Akos Gábor neveket kapta. — Bácsai József és neje, budapesti kedves előfizetőnk örömmel közli, hogy kisleányuk született, aki a szent kereszttségben az Éva Margit neveket kapta. — Holtzer Béla és neje Marik Vilma boldogan tudatják, hogy házasságukat az Ég leánygyermekkel áldotta meg, aki a szent kereszttségben az Ágnes Margit Vilma neveket kapta. — Özv. Baranyi Istvánné örömmel közli, hogy Böske leányának, fíjéretzett Rabovay Györgynének kisleánya született, aki a szent kereszttségben a Piroska Mária neveket kapta. Keresztzőlők: Veres László és felesége. — Tornya Alajos csendőrtisztelvényes és neje Gémes Mária, szentesi kedves előfizetőnk, boldogan értesítenek, hogy házasságukat az Ég aranyos kisleánnyal áldotta meg, aki a szent kereszttségben az Évike Katóka neveket nyerte. Keresztzőlők: Szücs István fakeskerdős és neje, csanyateleki lakosok. — Tóth István és neje, pátyi kedves előfizetőnk, örömmel tudatják, hogy kisfiújuk született, aki a szent kereszttségben a Bálint János neveket kapta.

Nyarylási hírek

Kedves előfizetőink közül Pataki Ferencné Hajdúszoboszló-strandfürdőn, lisznavi

Damó Elemérné ezredes neje Balatonlélén, Ady Lajosné főmárnok neje Egerben, Aupek Károlyné Pannonhalmán, vítez Bachó Gyuláné alezredes neje Agárdon, Balázs Jenőné Olaszországban, ifj. Barsy Béláné színművész nő Tárianban, özv. Bartha Jánosné Szolnokon, Bartha Zoliáné Budapesten, Bejczy Gyuláné Kispeszen, Berend Vilmosné Rákosszabcsabtelepen, Bittenbinder Gyuláné Balatonszabadi-fürdőn, Boma Margit v. írrok Budapesten, Borgulya Jánosné Budapesten, Braun Béláné Balatonújhelyen, Csizma Kálmáné Balatonalmádiban, Csollán Antalné Diósjenőn, Daubrovsky Gyuláné Balatongyörökön, Dezsényi Károlyné Szilvásváradon, Dobozy Géznáné Balatonszéplakon, Elekes Mihályné Balatonakarattván, Facsinay Zoltánné Tiszabogdányon, Fertály Józsefné Szigetszentmiklóson, Fónai Ferencné m. kir. vámszakdi felügyelő neje Balatonszéplakon, Gárdonyi Béláné Balatonszemesen, Géczy Pálné Erdőbénye-fürdőn, dr. Girsik Géznáné Felsőgödön, Gulás Lajosné Tahiban, Hegedűs Dezsőné Balatonfőkéjén, Heizer Ilona tanárnő Úi-Siófokon, Hollander Irénke Pelsőcön, Honfy Pálné Erdőlyeten, Hontvári Gyuláné Bótán, Horváth Ernőné Balatonzamárdiban, Horváth Ferencné Balatonakarattván, Horváth Istvánné Balatonberényben, Horváth János tanító Debrecenben, Horváth Miklósné Balatonzamárdiban, Hőnich Antalné Csobánkán, Hunyadi Ferencné Budapesten, dr. Jámor Györgyné Balatonalmádiban, Juhász Jánosné Klotild-ligetben, Juth Béláné Révfülöpön, Kalapis Jánosné ezredes neje Fonyódbélatelepen, dr. Kalmár Lászlóné Gárdonyban, Kámy Mária Hosszúperesztegen, dr. Kelemen Elemérné Máriaremetén, Keller Sándor Siófokon, Keményi Józsefné tanító neje Úi-Szegeden, dr. Keveházy Józsefné kir. járásbíró neje Balatonaligán, Kisantal Rózsiika Budafokon, Konkoly Józsefné aljegyző neje Fonyódon, Kovács Jenőné Debrecenben, Küllő Margit Balassagyarmaton, Lendvay Ignácné a bácsalmási-szőlőkben, Lipkay Károly Balatonfűreden, dr. Lipták Istvánné Hévizfürdőn, Lovass Lászlóné Balatonlélén, Madary Ferencné Kékesen, Magyar Mici Fonyódon, May Mátyásné Hévízszenatrádon, Mayer Ferencné Balatonszemesen, Major Rezsőné alezredes neje Balatonfűreden, Marjai Viktorné Máv. int. neje Agárdon, Marschalkó Agostonné Balatonszéplakon, dr. Mátyás Géznáné Tahiban, Mester Andrásné Máv. s. tiszt neje Siófokon, Medvegy Jánosné ny. honv. ezredes neje Balatonzamárdiban, dr. zágoni Mezey Andorné főőrzőrszov neje Balatonalmádiban, Mezey Imre Hévizfürdőn, Miklós Árpádné Dunaalmáson, vítez dalnoki Miklós Béláné Révfülöpön, dr. Mikó Kálmáné Szentesen, Mikuss Józsefné Pilisen, Mittermayer Mihályné p. r. igazgató neje Csizfürdőn, Mohácsy Istvánné Galyatetőn, dr. Molnár Lajosné tanügyi főtanácsos neje Parád-fürdőn, dr. Muzsnay Józsefné kir. kúriai bíró neje Sopronban, Müller Károlyné Pálosveresmarton, Nagy Ernőné Balatonzamárdi-Felsőn, Nagy Lajosné tanárnő Balatonalmádiban, Nagykovácsy Milenkőné Olaszországban, Németh Györgyné Vácotán, Némethy Valéria tanítónő Tornaaligán, Neuberger Istvánné Tóvárosban, Orbán Mihályné Balatonfenyvesen, Oszvár Lukácsné Rákoshe-

gyen, Ördög Györgyné Fonyódligeten, Pálffy Irméné Bszkrt tisztviselőnk Káptalanfűreden, Pavalacs Istvánné Csabáiban, dr. Penkala Jánosné Mátrafűreden, Peschko Zoltánné Révfülöpön, Pirnyik Iduka Nyírvasgyártiban, Podroczyk Margit Újhatán, Prérty Istvánné Szent István-telepen, Puchardt Lajosné Gödöllőn, Pukánszky Józsefné Erdővárosban, Pusck Konrádné Rozsnyón, Roitmann Jenőné Hajdúszoboszlón, Sáfány Dezsőné Balatonfenyvesen, Saaghy Iluska Fonyódsándortelepen, Sárossy Jánosné Hévizfürdőn, Simon Istvánné áll. rend. iroda ig. neje Csopakon, Slezák Antalné tanítónő Peresznyén, özv. Soltész Nagy Albertné Lillafűreden, Somorjai Lajosné Sopronban, Staut Rózsa rk. tanítónő Sátoraljaújhelyen, özv. dr. Schernhardt Jánosné Balatonújhelyen, Schleifer Aladárné alezredes neje Esztergomban, Szántó Róbertné ev. lelkes neje Nagybörzsönyben, Szébeny Ernőné Balatonberényben, Szeberényi Gyuláné fív. polg. isk. tanár neje Badacsonytomajon, Szekeres Jánosné Agárdon, Szentimrei Dezsőné Diósjenőn, dr. Szép Sándorné Budapesten, Szikora Béláné Viriusztelepen, Szilárdy Dénesné ezredes neje Jászberényben, Szilvássy Lászlóné Siófokon, Szolcsányi Artúrné Dömszödn, vítez Tarányi Oszkárné tüzérezredes neje Balatonújhelyen, Taródy Istvánné Balatonszepeden, Tauber Ilona okl. tanítónő Szegeden, Torkos Etelka polg. isk. tanárnő Jánosházán, dr. Tóth Istvánné kir. kúriai bíró neje Gyenesdiáson, dr. Tóth Lajosné ezredorvos neje Balatonfenyvesen, Tóth Tivadarné Görömböly-Tapolcán, Török Irméné Mátraszentimrén, Törzsök Géznáné Hévizfürdőn, Turzay Józsefné Balatonrendesen, Vargha Károlyné ref. lelkes neje Nyáriáson, Vida Józsefné Velencén, Világi Ferencné áll. övönő Balatonakarattván, Villányi Irméné tanítónő Balatonalmádiban, Vincze Károlyné Szombathelyen, Weber Judit, Weber Gusztáv szv. tanácsos kisánnya Szászvároton, Weinberger Piroka áll. tanítónő Ungváron, özv. dr. Wilczek Jánosné Bocskai-kerten, Zeidler Ernőné Remetekertvárosban, Zombory Miksáné pedig Debrecenben élvezi a nyaralás örömeit.

«A lakásberendezés művészete»

címen jelent meg a Magyar Könyvbarátok kiadásában Nádaai Pál hiánypótló, szakcsűrű és mégis élvezetes munkája. Az író egyik legismertebb nevű és legkedveltebb képviselője a lakásművészet magyar irodalmának. Könyve épp úgy felel meg az elmúlt korok stílusainak szemléltető példái, mint hasznos, gyakorlati értékű tanácsokkal látja el a lakást berendező, vagy bútorot vásárló olvasót. A téma művészi jellegének megfelel a nagyszabású munka köntöse is. A sok műmelléklet igazi «könyvbarát» könyvvé avatja a Kir. Magy. Egyetemi Nyomda szép kiadványát.

In memoriam

Az őszinte részvét hangján jelentük, hogy

Szabó Lajoska

a kisújszállási gimnázium 1. oszt. tanulója, életének 12. évében hosszas betegség után, Sárrétudvaron visszaadta hófehér lelkét Teremtőjének.

KertKultúra

ÍRJA:

SZILÁGYI JÓZSEF BUDAPEST · SZÉKESFŐVÁROS
KERTÉSZETI · ALIGAZGATÓJA

A SZOBANÖVÉNYEKRŐL

A virágkedvelő közönség részéről gyakran felvetődő kérdés, hogy milyen növény való szobába? Erre aztán nagyon nehéz feleletet adni. Mert nem lehet határozottan megjelölni a növényfajokat, melyek feltétel nélkül minden lakásban jól diszlenek, úgy öntözés, mint szellőzés, napfény stb. tekintetében a legszélsebbesebbek. Láttam már lakásban nevelt gyönyörű szép Phönix, Latania és Kentia pálmát, Philodendron-t, Ficus elastica-t, Begonia arborea-t, Sansevieria-t, Aspidistra-t, Chlorophitum Sternbergianum-ot, Asparagus Sprängeri-t és plumosus-t, stb. A legjobban azonban a kaktusz-félék bírák a szobai nevelést, ezek között nem ritka a 30–40 éves szobában nevelt példány sem, az ilyenek persze már egész családi ereklyének számítanak.

A legáltalános hiba a szobában nevelt növényeknél az öntözés és a lakás szellőzése körül történik.

A növényeket csak akkor szabad megöntözni, ha már az előző öntözéskor kapott vizet felhasználták, vagyis, amikor a cserépben lévő föld szikkadni kezd. Nem szabad azonban megvárni amíg teljesen kiszárad. A földnek ezt az állapotát meg kell érezni. A sok öntözéstől a föld megszavanyodik, algák képződnek s így előáll a gyökér rothadása. Nagy ellensége a szobai növényeknek a por, ezért gyakran kell azokat szivacs, vagy ruha segítségével, állott vízzel lemosni. Ugyancsak ügyelnünk kell, hogy a száraz levegőben gyakran nagy tömegben jelentkező gyapjas és pajzstetvek növényeinket tönkre ne tegyék, ez ellen legcélszerűbben szintén lemosással védekezhetünk. Meleg, napos időben, ha a körülmények megengedik, ajánlatos a növényeket megpermetezni. Páfrányokat permetezni nem szabad.

Gyakori a panasz, hogy a központi fűtéses lakásokban a növények elpusztulnak, ilyen lakásokban célszerű a száraz levegő ellensúlyozására a fűtőtestek fölé bádorgatócában vizet helyezni. Ugyancsak sok panaszra adnak okot az utcai vándor árusok, akik majdnem kivétel nélkül mindig szabadból kiszedték és becserpezett növényeket árulnak, amelyeknek nincs még gyökereik. Az ilyen növény szobába kerülve néhány nap alatt elpusztul.

Szobanövények nevelésére legalkalmasabb a napos lakás és pedig mindig jobb, ahová délelőltől süt, mint a délutáni. Északi fekvésű lakás kevésbé alkalmas sikeres növénynevelésre. Földszintes, sőt-tér lakásban pedig egyáltalán kár kísérletezni.

Általános rossz szokás, hogy a virágkedvelők növényeiket ősszel ültetik át. Ez is helytelen szokás s a növény

életére veszélyes lehet, mert az átültetés alkalmával a növény gyökere megsérül, összeáll pedig a növekedés megáll, így a gyökér nem fejlődik s a növény elpusztul. Átültetésre legalkalmasabb idő a tavasz, amikor a fejlődés megindul, ilyenkor a növény sérüléseit könnyen kiheveri. Augusztus után már nem ajánlatos átültetést végezni. Az átültetett növénynél az öntözést fokozottabban óvatossággal kell végezni, mert a megbolygatott gyökérzet nem képes annyi vizet felhasználni, mint azelőtt és a föld mennyisége is meggyarapodott s így túl öntözés esetén hamarabb beáll a föld megromlása.

A lakás szellőztetésének módja is nagy hatással van a szobában lévő növényzetre. Különösen télen kell erre nagy gondot fordítani, mert ilyenkor a külső és belső hőmérséklet között 40–50 C° különbség is lehet. Ilyen időben történő szellőztetés alkalmával percek is elegendők ahhoz, hogy a növény elpusztuljon. Mindenkor arra törekedjünk, hogy a növények lehetőleg egyenletes hőmérsékletű szobában álljanak.

Az általánosságban szobafenyő név alatt ismert Araucaria excelsa például csak egész hűvös helyen, 2–6 C° érzi jól magát, meleg szobában rövid idő alatt elveszti alsó ágairól a leveleket és az ágait (örveit) is elhanyja.

Mindenki igyekszik lakását növényekkel díszíteni, de igen sokan vannak, akik azután nem sok gondot fordítanak annak megismerésére és ópolására, pedig feltétlenül szükséges, hogy a növény természetét, igényeit ismerjük, enélkül nem sok sikert érhetünk el.

Annak a néhány növényfélésegnek megismerése, amit lakásunkban nevelni akarunk, nem ükőzik leküzdhetetlen nehézségbe s ezt ismerve és a növényt szeretve, nem lesz nehéz a szobának tényleg díszére szolgáló növényeket nevelni.

KERTÉSZETI TANACSKOK.

I. Ferencné. A dália-virág nagygyógyfejlesztése már a hajtás megindulásakor megkívánja a beavatkozást. A gumókat április második felében kell kiültetni, szabad, napos helyre, jól megmunkált és érett trágyával megjavított talajba. A karókat már a gumók kiültetése előtt helyezzük el, nehogy később a gumók megsérüljenek. Amikor a hajtások jelentkeznek, kiválasztunk egy, de legfeljebb két legszebb hajtást, a többiét eltávolítjuk. Ha azonban igen nagy virágot óhajtunk nevelni, akkor minden virágszár csak egy bimbót, a legnagyobbat szabad meghagyni. Ha mód van rá, hetenként egyszer-kétszer trágyalével öntözzük. A vízzel való locsolás száraz

időben feltétlenül szükséges. Lehetőleg ne ültessük a dália-gumókat több éven át ugyanarra a helyre, mert a betegségek és ellenségei így könnyen megtámadják, azonkívül meg is unja a talajt és nem fejlődik. A dáliaik között vannak edzettebb és kényesebb fajták. Nem lehet általánosítani, hogy a sodrott szirmú kényesebb, van közöttük edzett fajta is. A silányságnak oka valószínűleg a fajta érzékenysége a hely iránt. Ilyen fajtát ki kell küszöbölni.

B. Józsefné. A zöldségfélék (gyökérfélék) téli eltartása (peitzeszelyem, sárgarépa, zeller): a kiszedés és a téli elrakás ideje a késő őszi, amikor a fagyok beállanak. Minél tovább marad termőhelyen, annál jobban tartható el, mert annál rövidebb lesz az eltartás ideje. Felszedéskor a gyökérféléket megtisztítjuk a levelektől, csupán a középső szíveleveleket (tenyészcsúcs) kell meghagyni. Az elrakás történhetik szabadban, veremben és pincében. A szabadban a gyökérféléket lehetőleg homokos helyen, de semmiestre sem előzőleg trágyázott, tehát korhadó anyaggal telített talajba, oly módon rakjuk, hogy fejjel felfelé kissé ferden sűrűn egymás mellé helyezzük és a sorokat homokkal, földdel töltjük ki. Ily módon a legjobban eltartható. Téli fagyok ellen szalma- vagy lombtakaróval védjük. Enyhé időben a takarót felfeljük, hogy szellőzhessen. Veremben, vagy pincében ha van hely, ugyanúgy mint fent, vagy kisebb helyen vízszintes helyzetbe rakva felfelé rétegezve, itt már tiszta homokba rakjuk. A homokot több éven át ne használjuk. A káposztafélék (kivéve karfiol) eltartása is többféleképp történhetik. Ugyancsak minél később kell felszedni. Szabadban, elrakásra a külső, nagyobb és szétálló leveleket eltávolítjuk és fejjel lefelé, gyökérral felfelé sorokban elvermeljük. Veremben a leveleket a fenti mód szerint, de fejjel felfelé kell elvermelni. Ügyelni kell, hogy csapadék ne essen rá, mert így elrohad. Az első néhány hétre szánt káposzta-félék minden különösebb eljárás nélkül, fagymentes helyen eltarthatók, ha csupán a letisztított fejeket rakjuk el, padlón vagy kamrában. A karfiol eltartása, ha a rózsák már kifejlekedtek, ugyancsak fenti módon történhetik. Abban az esetben, ha a rózsák még nincsenek kifejlődve, fagymentes pincében vagy veremben sűrűn egymás mellett, teljes levélzettel és a gyökereken rajta hagyott földdel elvermeljük. Ez a veremlőhely ne legyen nagyon világos. Így elrakva, a karfiol rózsáit zavartalan kifejlésztési és jó kezelési mellett, hónapokig fedezhetjük karfiol-szükségletünkig. Az eltartásra szánt káposztaféléket május végén, júniusban vehetjük, de mindig kész fajtákat nevelünk erre a célra, mert ezek jobban eltarthatók, mint a korai fajták.

Háztartás

Rovatvezető: ifj. székasi Sacelláry Györgyné

Ribizli leves. ½ kiló ribizlit megtisztítunk és kevés vízzel felfőzzük. Ha forr, szitára töltjük és jól lecsurgatjuk könnyedén keverve, de nem átnyomva. Az átört levelet vékony vajas rántásba töltjük, tejsavas vízzel feleresztjük és cukorral, kevés sóval izesítjük. Ha nagyon sűrű, úgy higítjuk. Levéve a tűzhelyről, 1—2 tojás sárgáját kevés tejjel elkeverünk a leveses tábla és a levest ráöntjük. Pírtott zsemle-kockával tálaljuk. Ugyanígy készíthetjük nyersen is, de akkor a tojás sárgáját jól kikeverjük, a ribizlit szitán átnyomjuk és szűrjük és tejjel higítjuk.

Lerakott zöldbab. A megtisztított, egészben hagyott zöldbabot sósvízben megfőzzük, azután vajjal kikent tábla rétegesen lerakjuk: egysor zöldbab, ráhintünk darált, füstölt sonkát, apró vajdarabokat és megöntözzük egy kanál tejjel. Ezt így folytatjuk, míg a tetejére bab kerül. Megöntözzük tejjel, vajdarabokat teszünk rá és szitált morzsával szórjuk meg. Jó, forró sütőben 15—20 percig forrósítjuk.

Töltött gomba. Vagy champagne gombákat veszünk, személyenként hármat számítva. A gombák kalapját leházzuk, egészben hagyjuk. A szarukat megtisztítjuk, finomra összevágjuk és kevés zsirban, petrezselyem zöldjével, sóval, kevés ecettel hagymával addig pároljuk, míg a levét, amit engedett, elfővi. Nyers tojást (6 gombára 1 tojás), kevés morzsát és kevés tejjel keverünk hozzá s ezzel a gombafejeket magasan megtöltjük. Tűzálló táblán vajjal a sütőbe tesszük és tejjel öntözzük, 1 óráig sütjük.

Parmezános hal. Bármely keményhúsú halat felszeletelve besózzuk, majd tűzálló tábla sűrűn belerakjuk és csöpnyi liszttel elkevert tejfelben ¼ óráig sütőben forraljuk. Ekkor vastagon behintjük parmezánnal, vajdarabokat teszünk rá, tejjel leöntjük és még 10—15 percig sütjük. (1 kiló halhoz ½ liter tejfel kell).

Töltött uborka. Gyenge uborkát megtisztítunk külső zöld héjától, két végét mind egyiknek levágjuk és belét kávéskanállal kikotorjuk. Az uborkákat hegyes késsel megszurkáljuk és ¼ óráig besózva állni hagyjuk. 6 személyre 60 deka sovány disznóhúst kétszer megdarálunk, 2½ dk rizst, 2 egész tojást, sőt, kevés törőthorst, ujjnyi édes piros paprikát adunk hozzá és jól elkeverjük. Az uborkákat hideg vízzel jól lemossuk és a húskeveréssel megtöltjük. A töltött uborkákat lábasban egymás mellé helyezzük és savanyú uborkalevet öntünk rá annyit, hogy az uborkákat jól ellepje. 1½ óráig főzzük, ha lefőtte a levét, még egyszer töltnék rá uborkalevet. Ha puhára főtt, 3 evőkanál zsirból, 1½ kanál lisztből piros rántást készítnék, ezzel feleresztjük a töltött uborkákat, formi hagyjuk és 4 deci tejfelt öntünk végül rá. 10 percig forraljuk és tálaljuk.

Borjúfej pörkölt. Kevés háziasszony készíti a borjúfej pörköltet, pedig ez kitűnő, kiadós és nem költséges jó ebéd, vagy vacsora. A borjúfejet éppen ezért rendszeren előre kell megszárosunknál megrendelni, mert ritkán fordul elő, hogy megfelelően tisztított borjúfejet keresnek,

Napi pár fillérért

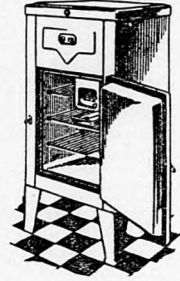
óvja családja egészségét
A VILÁGHÍRÚ

BBC-SIGMA

elektromos hűtőszekrény

Eladós:

SZALAY ISTVAN RT.

Automatikus üzem!

Onműködő

hőfokszabályozó!

Kis áramfogyasztás!

Jégkocka készítés!

Nagy üzembiztonság

Budapest, V. Falk Miksa-u. 2 T.: *117-710

és így a mészáros csak megrendelésre szokta elkészíteni. Ugyanis úgy kell szórteletíteni és megtisztítani, mint a malacokt szokták. Otthon is el lehetne ezt intézni, de olyan babra munka a fehér szurokkal való tisztítás, hogy inkább egy pár fillért adunk a mészárosnak azért, hogy tisztítva kapjuk. Feltétlenül ügyeljünk arra, hogy az úgynevezett pofahús a borjúfejen rajta maradjon és a nyelv és velő se hiányozzék, mert ezek az ízes falatok rajta. Ezenkívül a mészárosnál vágassuk a megtisztított borjúfejet apróbb darabokra. Otthon azután mossuk meg alaposan az egészet. A borjúfejnek kívül kell meg a borjúfej pörköltéhez 4—5 evőkanál zsír, 4 fej vöröshagyma, 2 evőkanál édes nemes pirospaprika, ha van, akkor 2—3 zöldsipaprika is, 2 zép paradicsom, vagy ha friss nincs, akkor 4 evőkanál eltett paradicsom és ízlés szerinti só. Az elkészítést úgy kezdjük, hogy először a nyelvet külön föltesszük sósvízben egy kicsit főni, mert ez nehezebben puhul, mint a borjúfej többi része. Azután 3—4 literes nagyobb lábosba beletesszük a zsírt s ha a zsír jól átmelegedett, beleadjuk az apróra vágott hagymát, addig pirítjuk, míg barnulni nem kezd. Ekkor belekeverjük a pirospaprikát és beletesszük a felaprított borjúfejet, a felaprított nyelvet. Belevágjuk a zöldsipaprikát, ha nem erős, akkor a magját és az ereit is vágjuk bele, mert ez adja a jó ízt. Beletesszük még a paradicsomot is szétvágva, az egészet megsózzuk és fedő alatt lassan, vigyázva főzzük. Azért kell gyakran keverve és vigyázva főzni, mert hamar odaég, ha nem ügyelünk. Ha kezd odapírulni, csak akkor töltsünk rá mindig kevés vizet. Körülbelül 1½ óra után vegyünk ki egy darabkát és kóstoljuk meg, hogy jó puha-e. Ha elég jó puha, tegyük rá a megtisztított velőt, 20 percig főzzük még és azután tálaljuk. Sósvízben főtt burgonyát adjunk mellé. A borjúfej vacsorához nyugodtan hívhatunk vendéget, mert 8—10 személyre is elegendő. Ez igazi magyaros vacsora és bizony sem diétás, sem fogyókúrás embereknek nem való.

Cigány pecsenye. Nagy fanyársat készítnék és az előre szeletekre vágott, besózott sertéshús darabokat úgy húzzuk rá, hogy egy szelet hús mellé, egy szelet szalonna kerüljön. Addig tesszük így egymás mellé, míg a nyárs megtelik. Ekkor két téglára hosszabban ráfektetjük a nyársat, alatta farószével tüzet gyújtva, addig forgatjuk, míg a hús szép pirosra sült. A nyárs alá egy hosszúság edényt is állítunk, hogy a zsír belecserogjon.

Friss marhanyelv tűzelve. A marhanyelvet zöldséges nyelven puhára főzzük, hártáját lehúzzuk, füstölt szalonnával jól megspékeltjük, végül zsirban megsütjük, miközben folyton tejjel locsoljuk. Hozzá való szardella mártás: 2—3 szardella szitán áttörünk, kevés zsirban megpirítunk, egy evőkanál liszttel meghintünk és tejjel feleresztjük. Kevés citrommal izesítjük.

Tészta- és likőrreceptek

Bevont datolyák. 12½ dkg cukrot, 12½ dkg darált diót, 1 szelet reszelt csokoládét, 2 evőkanál barackíz, 1 tojás fehérjével jól elkeverünk. 20 darab kimagozott datolyát a fenti krémmel bevonunk és datolyaformát adunk neki. Csokoládémázzal vonjuk be. Nem sütjük, csak jó szellős helyen szárítjuk.

Juhtúrós galuska. Reszelt és megsózott burgonyát nullás, grízes liszttel kemény tésztává dolgozunk össze. Forró vízbe apró galuskákat szaggatunk belőle és jól kifőzzük. Szitára szűrjük és hideg vízzel leöntjük, azután rózsaszínre pirított fűtölt szalonna zsirján folytonos keverés mellett átmelegítjük. Ha jó forró, leveszük a tűzről és ízlés szerinti mennyiségű juhtúrót (liptóit) keverünk közé. A szalonna-kockákat a tetejére téve, tálaljuk. A burgonya nyers, tisztított legyen és gyorsan kell banni vele, mert hamar megfeketedik.

Száraz őrdögpürula. 13 dkg darált mogyoróból, 13 dkg cukorból, 1 tojás fehér-

Étcsokoládénak, főzőcsokoládénak egyaránt kitűnő a

Stihmer **marika** **csokoládé**

1/2, 1/4, 1/5, 1/12 kg-os táblákban

ÉTREND

1939 július hó 21-től július hó 31-ig

PÉNTEK	
21	EBÉD: hideg gyümölesleves, balatoni sülté vajas burgonyával, vagy paradicsommártás bevert tojással, rakott-tészta, VACSORA: paprikásgomba rizszel, saláta, gyümölcs.
Rk. Praxedes Pr. Daniel	
SZOMBAT	
22	EBÉD: újbableves, köményes serlessült, zöldbabfőzelék, sárgabarackkal töltött gombóc, VACSORA: lecsó tojással, osztyálesztá, gyümölcs.
Rk. M. Magd. Pr. M. Magd.	
VASÁRNAP	
23	EBÉD: eszkeaprólék leves, tejeles paprikáscsirke, tojásos galuska, sült burgonya, paradicsomos zöldbabrizs saláta, meggyeslepény, VACSORA: hideg borjusított, saláta, délről tészta, gyümölcs.
Rk. Apollinár Pr. Lenke	
HÉTFŐ	
24	EBÉD: kalarábéleves, párolt fűszér, salátafőzelék, párolt gombóc, VACSORA: kirántott tükscsatele kapormártással, gyümölcs.
Rk. B. Kinga Pr. Krisztina	
KEDD	
25	EBÉD: egresleves, töltött paprika, petrezselymes burgonya, rizsfelfújt, VACSORA: sült szalonnaszettek, sajt, retek, habesök.
Rk. Jakab ap. Pr. Jakab	
SZERDA	
26	EBÉD: husleves velőgombóccal, főtt marhabús, ribizili-mártás, burgonya máglyarakás, VACSORA: sajtos tojásrántotta, saláta, madárteji.
Rk. Anna Pr. Anna	
CSÜTÖRTÖK	
27	EBÉD: zöldbableves, darált húsogácsa, paradicsomos káposztafőzelék, csuszatott palacsinta, VACSORA: vese-velő, saláta, mandulák kávé.
Rk. Pantaleon Pr. Olga	
PÉNTEK	
28	EBÉD: zöldséges halászlé, mákos- és káposztásrétes, VACSORA: tejes-túró, vaj, retek, keménytojás, gyümölcs.
Rk. Ince pápa Pr. Ince	
SZOMBAT	
29	EBÉD: káposztaleves kolbászsal, töltött lük vajmártással, lekváros bukták, VACSORA: hirtelensült sertéskaraj, uborkasaláta, burgonya, manduláskáli.
Rk. Márta Pr. Márta	
VASÁRNAP	
30	EBÉD: burgonyapüré-leves, kacsasült, vajas zöldbab, kovászos uborka, burgonya, hideg gyümölesrisz, VACSORA: rizses zöldborsos kacsapaprólék, saláta, rumos csokoládészetel, gyümölcs.
Rk. Judit Pr. Judit	
HÉTFŐ	
31	EBÉD: zöldségleves, serpenyős rostélyos, saláta, bukták izél, VACSORA: rántott velő, saláta, délről tészta, gyümölcs.
Rk. L. Szt. Ign. Pr. Oszkár	

Diófelfújt. 8 tojás sárgáját, 10 evőkanál cukorral, 12 dkg darált dióval, 1 tejbélatotat zsemlyével, késhegynyi fahéjjal, 2 szem törött szegfűszeggel és kevés reszelt citrom héjával jól elkeverünk, megpedig úgy, hogy legelőször a tojás sárgáját kell a cukorral habosra keverni, s csak aztán jön a többi hozzá. Legvégül hozzákeverjük a 8 tojás kemény habját és lezárható formában, forró vízfürdőben kifőzzük. Barackkizel, vagy csokoládéöntettel tálaljuk.

Mandula-pudding. 15 dkg cukrot, 4 tojás sárgáját habosra keverünk, 1 evőkanál vajjal, 6 dkg tisztított és darált mandulát adunk hozzá és 1 forró feketekávéba áztatott és szitán áttört vizes zsemlyét. Végül a 4 tojás kemény habját, 1 óráig vajjal kikent és lisztelt formában gőzöljük és kávéssodával tálaljuk.

Csokoládémártás. 2 szelet reszelt csokoládét 3 deci tejjel, 8 dkg törött cukorral és 2 tojás sárgájával, folytonos keverés közben sűrűre főzzük.

Mézes ostyá-torta. 30 dkg darabos diót, 30 dkg törött cukrot, 6 tojás kemény habját és 14 dkg mézet habústben folytonos keverés közben tűzőn addig melegítünk, míg barnulni kezd. Ostyálapra gyorsan rákenjük, mert hamar hűl és szárad, ráhelyezük a másik ostyálapot és hideg helyre tesszük tálalásig a kamrában.

Vanília-szufflé. 14 dkg cukrot, 4 tojás sárgájával habosra keverünk. Egy marék tisztított, darált mandulát, 3 dkg puhított vajat, 1 szál cukorban főtt és megtört vaniliát, 4 tojás habját, és 2 evőkanál szitált piskótát hozzákeverünk. Lecsukható, kikent formában gőzben sütjük 1 óráig. Tetszésszerűen sodóval tálaljuk.

Túrótorta. 6 tojás sárgáját 10 dkg cukorral habosra keverünk, 10 dkg habosra kevert vajat adunk bele, 12 dkg lisztet, 10 dkg áttört túrot, a tojás habját, 12 dkg lisztet és 1 evőkanál morzsát. Kávéhoz és magába is nagyon jó.

Meggytorta. 20 dkg vajból, 35 dkg lisztből, 2 tojás sárgájából, csipet sóból és cukorból, tejjel omlós, vajestésztát készítenek. Egy tortaformát kibélelünk a tészta kinyújtott feléből (a formát kikentjük) és megszórjuk jó bőven kimagozott meggyel, ráöntünk 4 tojás sárgáját, amit elkeverünk 8 dkg cukorral és 1/2 deci tejszínnel. Beborítjuk a megmaradt tésztával, megkenjük tojással és szép lassan sütjük pirosra. Más gyümölcsecel is készíthetjük.

Egytojásos tészta. 20 dkg lisztet, 10 dkg vajat, 14 dkg cukrot, 1 tojás sárgájával összekeverünk. Egy citrom reszelt héját adjuk bele és jól összegyúrjuk, 1/2 óráig pihentetjük. Azután kisodorjuk kisujnyi vastagra, tetszés szerinti apró formákat szúrunk ki belőle, megkenjük tojásfehérjével és megszórjuk cukros, darabos dióval. Lassú tűznél sütjük.

Vadszederkör. 2 liter vadszederlevet 75 deka cukorral, 16 gramm fahéjjal, 16 gramm törött szerecsendiót, 8 gramm szegfűszegtel 10 percig főzzük és utána kihűtjük. 1/4 liter rumot vagy konyakot öntünk hozzá és letakarva, hideg helyre tesszük. 5 nap múlva kétszer is átszűrjük.

Kajszinlikör. 25 darab jó érett kajszint vágunk fel darabokra, a magjait pedig törjük föl, belét zúzzuk jól szét és keverjük össze a kajszinnal. Egy nagy üvegbe

tegyük bele, 1/2 kg porcukorral hintsük meg és 1 liter alkoholt öntsünk rá. Jól lekövete állítsuk hűvös helyre. Fontos, hogy mindennap jól főlázzuk. 3-4 hét múlva élvezhető.

Befőzés

Háziasszonyok figyelmébe! Ajánlom, hogy ha esős az időjárás, mint az idén is, akkor ne sajnáljuk azt a kis fáradságot, ami a gyümölcsök kigőzölésével jár és lehetőleg még a lekvárokat és dzsemeket is 10-15 percig gőzöljék. Nem nagy munka és jobb, mintha hamarosan azt látjuk, hogy a szép befőtt romlani kezd és újra fel kell főzni, vagy már hasznavehetetlen és kárbavész a munka és főleg a drága cukor és a gyümölcs.

Ribizil-gelé (ejtsd: zsolé). 2 kg megmosott és szitán lecsurgatott ribizil szűrésű, mindenestől együtt áttörünk szitán. Az áttört levét fel tesszük főni és addig főzzük, míg sűrűsödni kezd. 1 kg kristálycukrot öntünk bele és a forrástól számítva 10 percig főzzük. Levéne a tűzhelyről, mindjárt üvegekbe öntjük, kevés szalicilt teszünk rá és lekövete 10 percig kigőzöljük. Nagyon szép színű és telen különösen gyerekeknek nagyon jó, de tésztaira kenve, vagy teához kitűnő. Ugyanigy készíthetünk málnát is. A málnát nem mossuk meg.

Gyümölcs- és jam-eltevésnél nélkülözhetetlen a kitűnően bevált

„Chinoín-szalicil”

mely a befőtteket és jameket a megromlástól megóvja. Nagyon gazdaságos az 5 és 10 grammos publikusomagolású Chinoín-szalicil. — Mindenütt kapható.

Rumos gyümölcs. 6-8 literes üveg aljára ujjnyi vastag cukorréteget szórunk, erre tetszés szerinti kimagozott gyümölcsöt teszünk és megint cukrot (de lehet mag nélküli gyümölcsöt is keverve beletenni). Minden réteg cukrozott gyümölcsre 2 deci jó rumot öntünk és újból gyümölcsöt és így tovább. Ezt nem egyszerre kell eltenni, hanem mindig a gyümölcs érésekor. A rum mindig annyi legyen rajta, hogy a gyümölcsöt ellepje. Ezt az üveget, vagy lehet tisztázománcú fazék is, hűvös helyen, lefedve tartjuk. Időnkint lehetőleg új fakanállal felkeverjük, hogy a cukor egyenletesen olvadjon. Ha az edény megtelt, lekövete és a kamrába helyére állítjuk.

Őszibarack rummal. 5 kg megmosott, héjas, félrelet őszibarackot nagy uborkás-üvegbe rakunk. Rátöltünk annyi hideg vizet, hogy jól ellepje a gyümölcsöt. Ezt a vizet leöntjük róla lábasa és 1 kg cukorral jól felfőzzük. Ha a szirup forr, belerakjuk az üvegből kivett héjas barackot, beletesszük a szirupba és 20 percig főzzük. Utána megint visszarakjuk az üvegbe, kevés szalicilt és 2 deci jó rumot öntünk rá, lekövete a kamrába állítjuk. Telen egy-egy barackot kivesszünk, üveg-tányérra tesszük, édes tejszínhabot teszünk rá és úgy adjuk fel. De mint befőtt is kitűnő.

jével gombócokat formálunk, 1 szelet csokoládét tejjel felfőzzük és a gombócokat fogpiszkáló segítségével egyenkint belemártjuk. Végül mindegyiket reszelt csokoládéba hempergetjük.

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

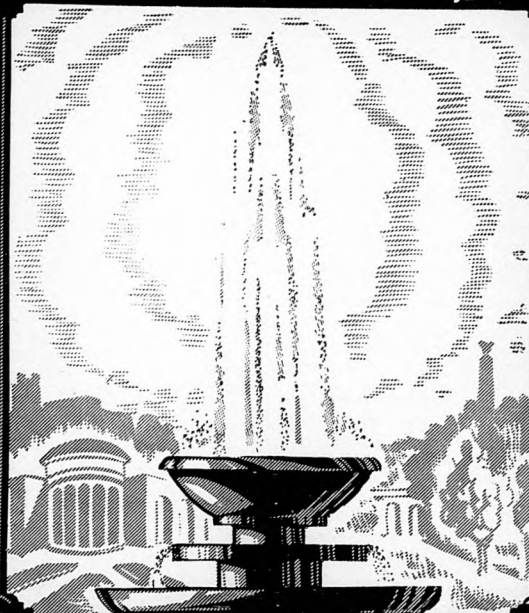
SZÉRKESZTŐI

Nyaraló előfizetőinket tisztelettel kérjük, szíveskedjenek a nyaralási címük bejelentése alkalmával a rendes lakcímeiket is feltüntetni, mert ennek hiányában a nyilvántartás nehézségbe ütközik és a lap pontos küldése is késedelmet szenvedhet. Teljes tisztelettel a Kiadóhivatal.

Felhívjuk kedves előfizetőink figyelmét ezen számunkhoz mellékelt szürtsablón-mintáinkra, melyek segítségével házilag nyomtathatjuk elő a kézimunkával díszítendő darabokat. Az 1. számmal jelölt mintával ágymintát díszítünk. A cakkokon belüli minta madeirával, a szár tömött himzéssel készíthető. Színes ágymintát himzéséhez azonos színű anyagot használunk. 2. Magyaros minta, kisebb terítők díszítésére. Himzéséhez piros, sárga, kék himzőanyagot használunk. A középső nagy virágot pirossal, a közepét sárgával és kékkel felváltva színezzük. A tulipánszerű levélkéket szintén pirossal, közepét sárgával, az apró kis virágokat kékkel, közepét pirossal, a szárazakat szintén pirossal, száloltással készíthetjük. 3. Magyaros minta, terítők, mellényke, blúz díszítésére. A himzéshez élénk színeket használunk. 4. Sarokrészes magyaros minta, terítők, tálcakendők, blúzok, ruhák díszítésére. Himzéséhez használhatunk egyszínű anyagot, pl. pirosat, kéket, vagy tarkán színezve is készíthetjük. 5. mintát babaelőkre, kötényke zsebére, gyerekek vászonból készült uzsonnatáskájára nyomtathatjuk elő és élénk színnel, száloltással varrjuk. A G. I. és P. Z. monogramokat ágyminták, az L. V., T. I., B. G. és N. I. monogramokat asztalterítők, zsúrterítők, törülközők stb. jelzésére használjuk.

A szürtsablón mintái alábbiak szerint nyomtatandók elő: síma asztalra ráterítjük a vasaláshoz használt vastagabb terítőt, erre helyezük az előnyomtató mintát úgy, hogy síma felülre érintkezzen az anyaggal és az érdekes része legyen felül. Ekkor az egyik oldalra nehezedtetünk, pl. hideg vasalót, hogy a minta dörzsöléskor ne mozduljon meg. A szürtsablón előnyomáshoz használandó úgynevezett „kékporba” belemártunk egy posztó- vagy filcdarabot és ezzel négy-ötzör átörzsöljük az előnyomtató mintát. A kékpor a lyukakon keresztül átszűrődik az anyagra. A mintát fölemelve megnézzük, hogy tökéletesen látható-e az előnyomtató minta s ha kifogástalan, a szürtsablont eltávolítjuk és az előnyomtatót részt spirítusszal (denaturált szesz) befújuk, hogy a kékpor az anyaghoz tapadjon. Pár perc alatt az anyag megszárad és már kézimunkázható is. A szeszrel való befújáshoz parfümszóró is alkalmas.

NÉMETORSZÁG a gyógyforrások hazája

**60% Kedvezmény a Birodalmi vasutak összes vonalain
20% Kedvezmény a Matka kitéllével igénybevételeinél**
PROSPEKTUS-FELVILÁGOSÍTÁS
NÉMET BIRODALMI VASUTAK IDEGENFORG. IRODÁJA
BUDAPEST, IV. VÁCI U. 1-3.

REMÉLHETEK? Mit tagadjam, lelkesülök a fiatalság szerelmi gondjaiért, amitől olyan, de olyan nagyon szomorúakká tudnak savanyogni, hogy az életük megédesítése nehéz problémát okoz. Szeretem, amikor a szerelmesek ok nélkül összezakpanak és bekülnének, de várnak valakire, aki jól hába vágja és svungba lendítse dermedtségüket. Azt is kedvelem, ha fűtyülnek a mások tanácsára és maguk intézik el szerelmi gondjaikat. Szeretem őket mosolyt fakasztó édes fonákosságokkal, értelmetlen különkedéseikkel, nagyképiszködő túlzásaikkal, bölcselkedő tudálékosságaikkal, az összes apró és

nagy hőbortjaikkal, csak azért, mert szerelmesek: boldogságot és gyötrelmet hordoznak a szívükben. A szívemig hat örömeik és bánatuk. Tudom, túl nagy terhet jelent a léleknek a szeretet és féltés; a sóvárgás és kiábrándultság, a csodálkozás és megrettenés, amik fojtogatják. A szerelmes ember féltékenysége ősi, öröklött nyugtalanság, amit felkorbácsol a bizonytalanság. Lelke tele van lázas, szenvedő, nyugtalanító hangokkal és mérhetetlen fájdalommal halmoz össze. A boldogság teljességét jelentette volna számára, ha a „jó barátok” fel nem szakítják a valóság zslipeit és a családás fekete sirja el nem

nyugodtan napozhat

gyorsan leburnul!

NIVEA-CREME 30 fillértől 2 pengőig, NIVEA-OLAJ 90 fillértől 2.80 pengőig, NIVEA-DIÓOLAJ 1.— pengő

önti reményiségének virágzó kertjét. Nem tud gátat emelni elé, hiszen csak annyi történt, hogy három évig nem érezte dehonosztónak a nap-nap utáni udvarlást és most egyszerre az a véleménye, hogy nem ülhet mindig a „nő szoknyája mellett”, sőt nem volna észrevétele, ha mint házastársak, udvarolatnak maguknak. Enyhén szólva ez az őszinte megnyilatkozás több, mint naivitás, komolytalan, megdöbbenés, hányvetés, amit léha barátok sugalmaztak. A mai modern férfi modernsége nem a szeretett nővel szembeni hütlenségben, hanem éppen az őszinte megbecsülésben, tisztelőben mutatkozik meg. Megdöbbenése magától értetődő. Hamis, diszsonáns hang keveredett becsületesen tiszta érzésébe. Az ilyen beszéd nem az élet igazi muzsikája. Aki a boldogságot feloldozza, önmagát kárthatatlan tartalommal élte se az ebből származó összes következményekre, az örök eszménytől való elfordulásért a büntetés sem marad el. Lázadó miértjére vizsgálatul azt ízenem: ne merüljön túl mélyen bele a szomorúság megsemmisítő fájdalomába, mert aki járt már a jó úton, bizonytalanságba fog tért. Ha nem térne, akkor se sirjon utána, mindkettőjük élete másképpen rendeztetik. Némuljon el ajkán a keserű panasz és türelten kedvelje folytatni munkáját, amely megtart, megőríti, megvigasztal. Isten azért adta a szenvedést, hogy úrrá legyünk felette. Ez szabadt ki érzéseink sokszor nehéz rab-ságából.

Tisztelettel kérjük kedves Előfizetőinket, ne felejtsek el az esedékes előfizetési díjakat beküldeni. Rendkívül fontos, hogy pontosan megkapjuk az előfizetési összegeket, mert a lap előállításával felmerülő költségeket előre kell fizessük. Külön kérjük azokat, akik többhónapi előfizetésrel el vannak maradva, szíveskedjenek rendezni, hogy a felszólítás kellemetlenségét megkíméljük és elkerüljük az emiatti érzékenykedésekkel járó nézeteltéréseket. Rengeteg felesleges költséget okoz nekünk, aki elmulasztja az előfizetési díj beküldését, mert súlyos megterhelést jelent a velejáró adminisztráció és a postaköltség, ami az előfizetést terhelte is annyival kevesebbet áldozhatunk lapunk fejlesztésére. Minden előfizetőnknek érdeke, hogy minél nívósabb és szebb lapot állíthassunk elő. Nagyon örülnénk, ha kérésünk meghallgatásra és teljesítésre talál. Teljes tisztelettel

a Kiadóhivatal.

Gyermekkor emléke. A mult emlékei között bolyongó ember lelkét borongó, szomorú hangulat lepi meg s a mosoly is könnyessé fátalosodik. Régi örömök, régi bánatok olvadnak össze s az öröme szomorúság, a bánathoz messzi fények vegyülnek. Lassan, tévólváza lépkedünk, nehogy elsuhanjon mellettünk egyetlen emlék is. Szívesen tettük meg érzésben és gondolatban ezt az utat Önnel. A szívünk ugyanazt az érzést veri, a lelkünk elszakadt húrjain ugyanazok a hangok rezegnek. Köszönjük, hogy a léleknek erre a multat járó útjára meghívott.

H. H. Marianne. A szeretet bőségszaruja-ból két kézzel szórta az elismerés és megbecsülés virágait. Bár sok-sok ilyen szép óra volna az ember életében, amelynek emléke és illata édességgel és tartalommal töltene meg az életet. Ilyen órákban koncentrálnak az élet lényege. A köszönet szavai diktálják azt a tiszta érzést, amit a hála szóállalt meg bennem s amelyet ünnepnapokon én is szívesen elhallgatok.

Varga Rózsika. Köszönjük kedves levelét. Örülünk, hogy levele írására megelégedése szolgált. «Végtelenül hálásan köszönöm a Szerkesztőségnek és a MUL Kézimunkaboltnak, hogy kéréssem olyan készséggel teljesítették. Oly gyönyörű, olyan művészi az onnan rendelt gobelin-kép, hogy nem mulasztotam el megköszönni a Szerkesztőségnek is, hogy ehhez az értékes, történelmi tárgyú képhez hozzájuttattam.»

Hadirokkant neje. Verseit elolvastam. Szereiny kísérletezések, sokszor megírt témák. Sajnálatlankra, nem ütök meg a közölhetés mértékét.

SZ. B. I. Hogyan köszönjem meg Önnek az örömszerzésnek ezt a rendkívüli és kedves ajándékát? Nagyon meglepett és meghatótt a versbe foglalt szeretet, amit az Ön csodálatosan szembiztos költői lelke zengő szavakkal ékesített, hogy annak is ünnepi érzésben pompázzon a lelke, akihez írta. Szeretetének ezt a nemesveretű emléket nagyon köszönöm. Megörzöm hasonlóan értékes emlékeket tartalmazó gyűjteményemben.

Itt a kánikula

Ezernyi ezer háziasszonynak komoly gondot okoz az ételek frissen tartása és a megromlástól való megóvása.

A legkifutottabb segítség ilyenkor a villamos hűtőszekrény. Ugyanis villamos hűtőszekrényben az ételek a legnagyobb kánikulában is frissek maradnak, a megromlás legkisebb veszélye nélkül. Az italkot üdítő hidegre hűti. Egyszerre 48 jégkockát is készíti. Parfé, fagyalt fagyasztására is kiválóan alkalmas. A villamos hűtőszekrény áramfogyasztása igen kevés, naponta átlag 10—16 fillér. Részletfizetésre vásárolhat villamos hűtőszekrényt az Elektromos Művek bemutató helyiségeiben: II., Margit-körút 15, V., Honvéd-utca 22, VIII., Baross-tér 2 és IX., Ferenc-körút 9. sz.

Kétéves asszony. Marcangoló önváddal vallja be, hogy szüleinek volt igazuk, amikor házasságát elengedték és minden érvet felsorakoztattak, hogy meggyőzzék Önt is: házasságából nem lehet jó házasság. Nem hallgatót rájuk, rohant a vesztébe. Hozományát elparazították. A könnyelmű, vendégszülő élet sokba került. A fixből nem telik tovább folytatni. De nemcsak a pénz fogyott el, elfogyott a szerelem is, mint történni szokott, ahol hozományra épül a házasság. Az ön számára sem melegség, hogy férje a könnyelmű és az ő akaratából történtek az erejükön felüli vendégszülések. A kezdet kezdetén talán visszatérhetne volna a dáriódóztól, ha megkísérelt figyelmzettetni a következményekre. De Önt is elragadta a szórakozás, a felületes életmód, a szereplés, a barátok hízelgése. A költséges életmódot meg kellett szüntetni, de a férje mulatozása helyett áttette a vendéglőbe. Ön egyedül maradt, egyedül sír és most jutott észébe szülei előrelátó jóvondólsága. Hiába hajtogatja, hogy Ön nem hibás, Ön csak a férje kivánságát teljesítette, vagy ahogy írja: «parancsnak» engedelmesskedett. Most emlékszik, hogy szülei számtalanszor hangoztatták, hogy a hozomány előbb elfogy, mint gondolja s akkor a férje szerelme is csödbe jut. Látja, ide érkezik el az olyan leány, aki «határtalan» szerelem-

mel könnyelműsködi el boldogságát. Hátárt kell vonni az érzések elé is, különben vaktában belerohan az első akadályba és összezúzza magát. Akik megállíthatók volna, azokra nem hallgattak s azal sem törődött, hogy nekik fájdalom, gondot és kárt okozott. Kérjen bocsánatot tőlük s vallja be a történeteket, de ne azért, hogy újabb pénzt zsaroljon tőlük, hanem vezesse hozzájuk az őszinte megbánás és a gyermeki szeretet. Az bizonyos, hogy nem remélheti a tárt karokkal való fogadást. Vegye jó szívvel dorgálását is, mert megérdemli, hogy szigorúan ítélkezzenek. Megbocsátásuk és tanácsuk jelenti azt a hatalmas erőforrást, amiből meríthet s új alapokra építhetik családi életüket. Talán a férje is visszatéríthető a komoly élet boldog tűz-helyébe.

Dr. M. J.-né. Örömmel köszöntöm olvasóink táborában. Nagyon kedves, hogy a lap magasra lendült nívóját értékeli és ezt új előléptető szerzéssel kifejezésre is juttatta. Másik erősségünk a szeretet, amit nem kötelességszerűen, hanem őszintén érzünk és éppen ezért talán visszhangra mindazoknak a lelkeknek, akik nagy fontosságú tulajdonítanak az emberi érzések legértékesebbibének.

Szomorú élet. A véletlen meglepő s különös találkozás, hogy ugyanazon a napon téli, majdnem azonos problémával találkoztam a tanácsot kérő levelek között. Mind a kétben a férfi önzése az oka a női könnyek áradatának, a kétségbeesésnek. Természetes, hogy kétszeresen több melegségre, szeretetre vágyik az, akinek szeretetlen volt a gyermek-kora, akinek nem volt boldog otthona. Ön sokat csodált, de biztosra vesszük, hogy tapasztalatai megkönnyítik egyéni életének abban a formában való kialakítását, amely lelki igényeinek leginkább megfelel. A lélek átsugárik az ember cselekedetein, tudatosan és tudatlanul is, mire feltétlenül reagál a hasonló értéket megbecsülő ember. Akiből úgy árad a családi élet, az otthon utáni vágy, a gyermekek utáni el nem némítható szeretet, az a mai felületes, lelketlenkedő látású életben is találkozunk hasonló lelki értékeket hordozó férfival, akivel közösen megvalósíthatják lelkük álmaát, azt a kis óázist, aminek boldog otthona a neve. Aki sokat szenvedett és sokat küzdött, az megbecsüli az élet tisztaságát és békéjét. Szerencse, hogy mindig felismerte azoknak a férfiaknak az ürességét, akikkel eddig találkozott, és még idejekorán dönthetett. Ne hamarkodja el most sem. Ha bizonytalan és kétségei vannak, leghelyesebb várni, míg világos képet nyer a helyzetről. Olyan imponánsan intézte eddig az életét, olyan erő és megpróbáltatásai dacára is vidám, amit nem kell féltetni, hogy eltéved a zürzavarban. Határozottsága, józan ítélőképessége ebből az útvesztőből is kivezeti. Önnek ez nem probléma, inkább csak véleményünket kívánta hallani. Mondjuk azt, hogy őrizze meg továbbra is lelkierjét és csak a megkezdett úton menjen tovább? Erre nincs szükség. Soha egy percre se tért le, mint ha csak mellette állottunk volna. Az a férfi, aki csak elfogadja a nő áldozatát, de cserébe nem akarja ugyanazt az áldozatot meghozni, nem az Ön lelke kiegészítője. Ne aggódjon, a szigorú rostálás ellenére sem marad egyedül. Csak még várni kell az „igazira”, akivel még nem találkozott. Ne vegye revízió alá multját, cselekedeteit, nem Önön mult, hogy ez az ismeretség is a szakadós stádiumába került. A férfifőzés minden komoly leányt kiábrándít, vagy ki kellene ábrándítsón.

mert a szerelem narkózisa csak a gyöngye akarata és gyöngye lelkeket béníthatja meg. Ön is tudja, hogy a hatás elmult, tisztán ragyogó szemét csak egyetlen pillanatra homályosíthatta el s azután ismét fényes, átható nézéssel hatol be a dolgok mélyére. Köszönjük szívből jövő kedves sorait. Nekünk is örömet jelentett a találkozás.

Csendőr. Egy kis cikk keretébe nem lehet beleilleszteni a választott tárgyat. Komolyabb tanulmányt igényel.

Lapunk folyó évi első felévi bekötési táblája már megrendelhető kiadóhivatalunkban. Ára 2 pengő. Az összeg előre beküldendő. Postafordultával portómentesen küldjük.

Két szív. Érzelmi érdeklődési köre nem eléggé széles, kifejező ereje gyenge.

Kedves Gutori Földes Gyula! Nagy figyelemmel kísérem mindig a Magyar Nők Lapjában folyó levelezéseket. Az Ön első levelét is olvastam. Megvallom, tetszett, ahogy írt és kívántam, találja meg azt a lányt, akit keres. Most, a második levelét olvasva, nem tudom megállani, hogy ne írjak Önnek. Magamról csak annyit, hogy bennem is nemes vér folyik, mint sok ezer meg ezer lánytársamban, akik mégis, vagy ennek dacára is dolgoznak, küzdünk az élettel, azért, hogy pénzt szerezzünk. Érezte-e, Gutori Földes Gyula, milyen érzés az, mikor a fáradtságos munka díját megkapja az ember? Ha érezte volna, nem vágná arra, hogy valaki hozzá Önnek készen a pénzt, amit talán az illető szülei verejtékes munkával szereztek. Ön azt tervezi, hogy akkor majd megnyitja az irodáját, lesz egy «csoda helyes kis lova, egy hozzá paszszoló színű hajtókocsival, amin fel fog járnai az irodába». Én Önnel egy évvel fiatalabb vagyok, de szeretném odakiáltani, hogy az ábrándozások kora és ideje elmúlt. Ábrándozással nem szereztek vissza országot. Ábrándozással nem szereztek pénzt! Mint izzig-végig magyar lány, bizony mosolyogtam, de bele is fájdult a szívem, mikor az Ön levelét olvastam. Ma nem sóhajtozó, ábrándos fiatalurakra van szükség, hanem életerős, acélos, dolgozó férfiakra! Ne «táltoscsikókról» ábrándozzék, hanem dolgozzék vasakarattal, kitartással! Akkor a saját erejéből megnyithatja majd az irodáját, kirenoválthatja az ősi kúriát. Táltoscsikó helyett járjon kerékpáron, meglátja, jobban megbecsülik azok, akik majd a parasztságú tízpengősöket hordják az Ön irodájába. Szép, ha valaki szereti a lovat. Én is és más is szereti. Megállok, ha szép lovat látok. De meg sem tudom érteni, hogy lehet, hogy az Ön gondolatai messzeségében először a csikót látja, s csak azután a feleségét? Milyen másképpen hatott volna az Ön levele, ha azt írta volna: «lesz egy helyes kis feleségem, akivel együtt dolgozunk s akit én nagyon fogok szeretni». Hígyje el kérem, többet ér a boldog családi élet, mint az olyan, amilyen Ön képzelt magának, táltoscsikóval együtt! Ezek után én is kérdezhetem: van-e olyan lány, aki tudna Önhöz feleségül menni?

Egy debreceni lány.

„Mi tetszik a nőben“ című cikkhez.

Igen tisztelt Hölgyeim!

Fenti cikk jó néhányunkban felkeltette a vágyat, hogy szerény tehetségünkben, a valóságnak megfelelően, hozzá szólnunk e komoly kérdéshez. Engedjék meg, hogy én is elmondhassam azt, amit gondolok

Leányának tökéletes kiképzését biztosítja a dr. Förstner-féle „BULYOVSZKY UTCAI LEÁNY-NEVELŐ INTÉZET“ gyakorlati nevelője. Bentlakók, bejárók. 1. Titkárnőképző (1 év. Diploma). 2. Ruha- és anyagtervezés (1 év). 3. Idegennyelvű továbbképzés. 4. Zene, sportok. 5. Háztartás, varrás, iparművészet. 6. Előkészítés az összes iskolai típusokban. Harmincharmadik tanév. Prospektus. Budapest, VI., Buloyvszky-utca 10. Telefon: 115-693.

és érzek. Mondókámat dr. Hóka Imre:

»Szent Imre emléke« c. művéből veszem.

»Lehetetlen a tiszta élet! Lehetetlen a hűség, a becsület, a tisztesség!... Így beszél a modern ember... Nincs hű feleség, mondják a modern férfiak! Nincs megbízható férfi, kiáltják a nők! Azért nincs kötelező erkölcsi törvény, hanem minden ember élje a maga szabad világát s azért éljen a jelszó: a modern ember tombolja ki magát!...

E jelszó nyomán felvonul az emberiség gyászerege. Jönnek az ifjak: fűk, kik már 16–18 éves korban megtört tekintettel, beteg vérrrel, összetört akarattal, munkakedv elvesztésével s a jövő iránti bizalmatlansággal vonszolják az élet igáját, mely nekik már járom, iga, szenvedés, halál lesz örökké!... Jönnek a serdülő kor leányai, kik már nem ismernek szeméremérzetet, kiknek már »semmi új a nap alatt«, kik már nem ismerik a »főher fátyola« szépségét, kiknél már nincs becsület, nincs tisztesség, nincs nőesség, nincs megbízhatóság, de annál több feszletenség, még több meztelenség, s éppen elég szemtelenség!... Megindul ez a nemzettség s ahol végigvonul, még a fű is kiszárad a szenvedély perzselő tüze alatt!... Nemzetek srásói, bölcsök ellenségei, halál iszonyatos előhírnökei belőlük rekrutálódnak össze. Asszonjuk, kik anyavá lenni nem akarnak, s férfiak, kik apaságtól félnek s ezért komoly házasságra nem is gondolnak, itt találkozhatnak össze!«

Csodás hatású, arcszépítő és finomító a Földes Margit-crème

Hóka főtisztelendő úr nagyszerűen festi a mai kor fiatalosát s azok a kevesek, mindkét nemből, akik mégis komolyan veszik a mai életet is, nem találják meg azt, akit keresnek, mégha úgy állítják is a Tópercer Emmák, a Bözsey Margitok, vagy Horváth Terézek, mert az olyan fiatal embert, aki nem tud a mai léha divattal, szokással a lányok társaságában fellépni, azt biz' még a komoly lányok is sokszor kigúnyolják, „élhetetlen“ és még sok hasonló jelzővel látják el, pedig később meg is bánják, mert e szerencsétlen minősítés után azok a komoly fiatal emberek elkerülnek a hölgyek társaságát, semhogy az örökös céltáblájuk, mondhatnám szórakozó bábjuk legyenek. Az idők mulásával pedig mind nehezebben adják rá fejüket, hogy valakivel összekössék életüket s így kálódnak el a mai komoly fiatalemberek, akikből talán legtöbbször a legjobb férfiek, édes apák válnának. Tehát azok a lányok, akik magukat sértve érezték Gutori Földes Gyula őszinteségeért, engedjenek egy kicsit, próbálják meg a komoly fiatalembert is komolyan venni s akkor Önök is férjhez mennek hozomány nélkül s mi is megőrülhetünk nyugodtabban, mert egy értékes komoly nő minden hozománynál többet ér.

Wagner Ferenc

A MUL KÉZMUNKABOLTJA (VI., Teréz-körút 6.) rendkívül olcsó, finom és szép kézmunkával díszített akció-terítőket, ágyluzatgarnitúrákat és konyhagarnitúrákat hoz forgalomba, melyekre felhívjuk a lapunk olvasói szíves figyelmét. Ezek az akciódarabok finom anyagból, izléses művészi hímzéssel készülnek, egyetlen otthonban sem nélkülözhetők. Az akció-ár olyan kedvezményes, hogy a beszerzés nem okoz nagy meglepetést. Ha azonban az egyösszegben való fizetés mégis nehézséget jelentene, megvásárolható havi részletfizetés mellett is készpénzfizetés árért. Részletfizetés mellett az akciódarabok utólagosan, a teljes ár kifizetése után vehetők át, vagy postán küldi a MUL Kézmunkaboltja. Pénzt takarít meg és örömet szerez mindenki magának, aki az akciódarabokat megvásárolja!

Tanácsot kérnek

Kedves olvasótársaim közül ki tudja, hogyan és miből kell készíteni a «hálmos» nevű erdélyi ételt? Nagyon hálás volnék, ha valaki szíves volna fentiekről tájékoztatni. Fővárosi tanárnő.

Kisleányom a gyógyszerészi pályán szeretne elhelyezkedni. Most érettségizett. Úgy tudom, előbb két évig gyakornokoskodnia kell s csak azután iratkozhat be tanulmányai továbbfolytatására. Kedves olvasótársnőmet kérem, ki tudna segítségre lenni, hogy melyik gyógyszerész fogadná el gyakornoknak és milyen feltételek mellett? Mi falun lakunk, itt csak kis gyógyszerzár van, ahol nem szeretheti meg a kellő gyakorlatot és ezért szeretnék forgalmas gyógyszerzárba elhelyezni. Szíves választ «Gyógyyszerzészgyakornok» jellegre a szerkesztőségbe kérek.

Ki volna szíves felvidéki kedves olvasótársnőim közül vendégül látni pár heti nyaralásra, akár fizetendőként, akár cserébe, alföldi úrilányt. Szeretném megismerni a Felvidék szépségeit és nincs ott ismerősöm, akibe elmeletnék. Leveleket «Alföldi» jellegre a szerkesztőség címére kérek.

A debreceni nyári egyetem hallgatója vagyok, s miután nincs leányismerősöm, örülnék, ha jövőnd társnőim közül valakivel előzőleg levélben megismerkednék. Marici, Szederkény, Baranya megye. **Kérem** kedves előfizetőitársnőmet, ki vállalná IV. tanítónőképzős, 17 éves, vidéken lakó unokahúgom ellátását az 1939–40. iskolai évről. Lehetőleg olyan helyre szeretném elhelyezni, ahol zongora is van. Ármegjelöléssel kérek értesítést «Szeptember» jellegre a szerkesztőség útján.

SZÖRTELENÍTŐ «Déva»-krém. Hatása végleges! Szörteletést válllok. «Déva» XIV., Hungária-körút 116 (Thököly-útnál).

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 15 fillér. Vestagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 pengő 50 fill. Jelíges hirdetésekre érkező levelek továbbításra hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Állást kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Keresztény úriúrlány ellátásért, mint háziasszony támasza óhajt elhelyezkedni. Cim: Tanitónó, Mohács, Kossuth L.-u. 38.

Szép, művelt, gazdag úriúrlány ismeretség hiányában levelezni jó állásban levő férjval, esetleg egyetemet végzetten állásba helyezni. Leveleket „Ideális házasság” jellegre a szerkesztőség útján kérék.

Jómegejlenésű, megbízható, ügyes úrihölgyet kézkeresnépzés biztosítékkal keresek dohánymagyáruhába, Paks.

Reuma, csúsz, ischiásos hülesnél 100%-os javulásal gyógyulhat, üdülhet a Kunszentmárton Fürdőváros Növényfürdőjében. 50%-os vasuti kedvezmény.

Rövid, fekete gyakorlózongora kettőszáz, külföldi négy száz, valódi Bisenborfer ötszáz pengő. Garantáltak, jó karban. Zongorák, pianinók fellétné olcsón, tisztviselőknél előlegnélküli legesekélyvel részletre. Rákóczi-út ötven, Zongoraterem, Erzsébet-körút sarak.

Női szabóság, plüssz-üzem, mesterszizsga, Kalo-csay, Corvin-ler 1. Telefon: 167—478.

Zongorát vagy pianinót azonnal készpénzfizetésért sűrűgösen vennék. Telefon: 139—503. Zongoraterem.

Budapestre érkezőknek „Uri otthon!” nyujtok napi 2 pengőtől Hajduné ny. MÁV főintéző neje. Erzsébet-körút 2. III. 19., Emke-ház. Lift. Telefon: 132—900.

Zongorák, pianinók előlegnélküli, húszpengős részletre 350 pengőtől, legolcsóbban Fenyőné zongorateremben, Erzsébet-körút huszonhat. Bérzongorák csoda olcsón!

Csillárüdüjő egész évben nyitva. Gyönyörű hegyvidék, kényelmes kastélyszobák, zárt folyosók, prima koszl, olcsó panzió. Prospektus. Csillárüdüjő, Mátraszőlős.

ÁLOGJEGYÉRT, ékszerért, fogaranyért, szőnyegért kos pénzt fizetek. Baross ékszerház, VIII., Baross-utca 83. szám. Telefonáljon 134—770.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban 2 pengőért megszállás. Főjegyzőné. Orczy-út 40. 1. 10.

Párizsban évekig vezérlésben levő szabás méltóságos vállalt nőruhákat, kosztümöket. Hoffinger. Kecskeméti-u. 4.

Angora-nyúl, törzskönyvezett, hosszszőrű emsék és kasztráltak olcsón kaphatók. Hülber Etelka, Várpalota, Piac-ter.

Divatbemutatóra állást keresek. Magasságom 158, mellkörök 92, dereköttség 60, csípőöttség 92. Leveleket „Tisztelesség” jellegre kiadóba kérék.

Szerényigényű úriúrlány elmenne falusi úriházhöz gyermekek mellé vagy háziasszony támaszául, ellátás ellenében. Leveleket „Hat hét” jellegre kiadóba kérék.

Vadonatúji angol mechanikás, fekete Hoffmann-zongora zerhaszázért eladó. Bécsy, Pannónia-halma.

Felvidéki nyaraláshoz partnert keresek. óvónőt vagy tanítónőt augusztusra. Kor huszonötig. Leveleket „Úriúrlány” jellegre kiadóba kérék.

1200 m magasan fekvő Erika menház, posta: Aranvád, up. Jászó, kedves nyaralóhely. Napi panzió háromszori étkezéssel P 6.—. Magyar konyha.

Női ruha iparenedély megszerzéséhez előkészítem, szabást, varrást iparilag kiképezem, Kerekes Ferencné, Vámbáz-körút 5.

KÉZIMUNKALEIRÁS

4. **OLDALON.** Szines himzésű terítő. Fehér vagy homokszínű fél-lévnászomból készíjtük. 100×100 cm méretben. Előrajzola P 4.80. Himzéséhez jól mosható 5-ös számú gyöngyfonalat használunk, szép virágszinekbek, dekája 30 fillér. Szélet piros vagy kék szegőszalaggal szegjük. Szürtsablonya P 1.50. Hozott anyagra előrajzolás P 1.—.

5. **OLDALON.** Angol madeira miliő. 80×80 cm méretben, fehér aranysockor pamutvásznonra előrajzolja P 1.90. Szürtsablonya P 1.20. Hozott anyagra előrajzolás 80 fillér. Himzéséhez 25-ös számú himző pamutot használunk. Egy nagy motring 36 fillér.

8. **OLDALON.** Diszterítő. Fehér vastagszálú fél-lévnászomból készíjtük, szines gyöngyfonállal. Mérete 150×150 cm. Előrajzolja P 9.—, kidolgozásához 25 deka gyöngyfonál P 7.50. Szélet horgolt pikóval fejezzük be. Szürtsablonya P 1.80. Hozott anyagra előrajzolás P 1.50.

14. **OLDALON.** Varrott csipketerítő. 50×70 cm méretben készíjtük. A szalagokat kézen vesszük és ugyancsak kézen vett pikószinnórral dolgozzuk össze. Készítése a következő: a rajzot molinóvásznonra előrajzolja vesszük, erre a szalagokat a minta szerint ráférceljük és a pikószinnórral jól összevarrjuk. Amikor az egész elkészült, kissé nedvesen levasaljuk és a fércet ki-húzzuk. Készítése gyorsan elsajátítható, mert rendelésnél megkezdve szálíjtjuk. — A minta molinórajza a fenti méretben P 2.—. Szalagok métere 16 fillértől 36 fillérig, pikószinnó métere 4 fillér. A minta szürtsablonya P 1.50.

19. **OLDALON.** Szineshímzésű vászonpárna a 8-ik oldalon közölt terítő mintájával. Fehér fél-lévnászomból, 40×60 cm méretben előrajzolja, hátlappal együtt P 2.50. Himzéséhez gyöngyfonál dekája 30 fillér. Szines szegőszalag métere 36 fillér. Szürtsablonya P 1.—. Hozott anyagra előrajzolás 50 fillér.

9. **OLDALON.** Tüllterítő. Himzéssel és szálbehúzással készíjtük, középvastagszálú tüllből ekrü gyöngyfonállal. Mérete 120×120 cm. Készítése a következő. A mintát papírra előrajzolja vesszük, erre a tüllt ráférceljük és így himezzük. A minta szélet vastagból, vagyis 3-as számú gyöngyfonállal kontúrozzuk, a többi rész 5-ös számúval készíjtük. A papírraz és tüll összesen P 6.50. Hozzávaló gyöngyfonál dekája 30 fillér. Egy terítőhöz kb. 15 deka szükséges. Szürtsablonya P 1.50. Csak a papírraz P 2.—. Megrendelhető teljesen kézen is.

CÍMLAP KÜLSŐ HÁTSÓ OLDALON. Küllőleges mintájú asztalterítő. Homokszínű kendervászomból készíjtük, szines gyöngyfonállal, szép mezeivirágszinekekkel. 140×170 cm méretben előrajzolja P 11.50. Kidolgozásához szines gyöngyfonál dekája 30 fillér. A modern vonalak kék vagy barna színnel készíjtük. Szélet mosható szegőszalaggal díszíjtük, métere 36 fillér. A minta szürtsablonya P 3.—. Hozott anyagra előrajzolás P 2.—.

A MUL KÉZIMUNKABOLTJÁNAK (VI, TERÉZ-KRT. 6) ÁRAJÁNLATA

Gyermek-napozó fehér vagy szines pamutvászomból, szép kézimunkadiszitással	3.80
2—3 évesnek	—
Leányka lavable ruhácska 3—4 évesnek	5.—, 6.50, 8.—
Leányka himzett magyaros ruhácska	4.50, 5.—
Női napozó és short szép fazonban, kézimunkadiszitással	10.—, 12.—
Női strandtáska kézimunkával díszítve	4.50
Strandpárna kézimunkával díszítve, gyapottal töltve	1.50
Kerti asztal- és uzsonnaterítő 6 szalvettával, kézi himzéssel	12.—
Géppel himzett madeiramiliő szép mintákban	7.—
Frottir törülköző, jó minőségben	2.80, 3.60, 4.80, 5.50
Frottir fürdőlepedő	17.—
Klöpicsipke 6, 8, 10 méteres végekben	—40, —75, 1.75
Festett gobelinpárna szép virágos vagy modern mintákban	—80, 1.—, 1.20, 1.50
Festett kelim párnalap, szép mintákban	2.—, 2.20
Festett kelim falvédő 80×170 cm méretben	12.—
Aranysockor pamutvásznon fehér 80 cm széles métere	1.50
Aranysockor pamutvásznon fehér 90 cm széles métere	1.75
Aranysockor pamutvásznon fehér 180 cm széles métere	4.10
Aranysockor, szines, 80 cm széles 1.92, 180 cm széles	5.50
Előrajzolt tálcakendő, szép mintákban, fehér vagy szines alapon	—30, —40, —50
Előrajzolt pamutvásznon-miliő, madeira vagy szines himzsmintával	1.90
Gyapjúfonál csipkeruhakészítéshez, dekája	—20
Gyapjúfonál kosztümkészítéshez, dekája	—36
Gyapjúfonál fürdőruhakészítéshez, dekája	—36
Indanthren függőanyag, szép virágos vagy pettyes minta, 150 cm széles, métere	5.80
Csipkeszövet, 180 cm széles, métere	6.40
Gitteranyag, 180 cm széles, métere	5.50
Csipkeszövet, 300 cm széles, métere	7.50, 8.20
Indanthren gitteranyag, sárga színben, 300 cm széles, métere	10.50
Szürtsablonok olcsó árban.	
Kézimunkák, függőanyagok, tüllök, klöpilyanyagok nagy választékban, olcsó árban.	

Felelős szerkesztő és kiadó: PAPP JENŐ.

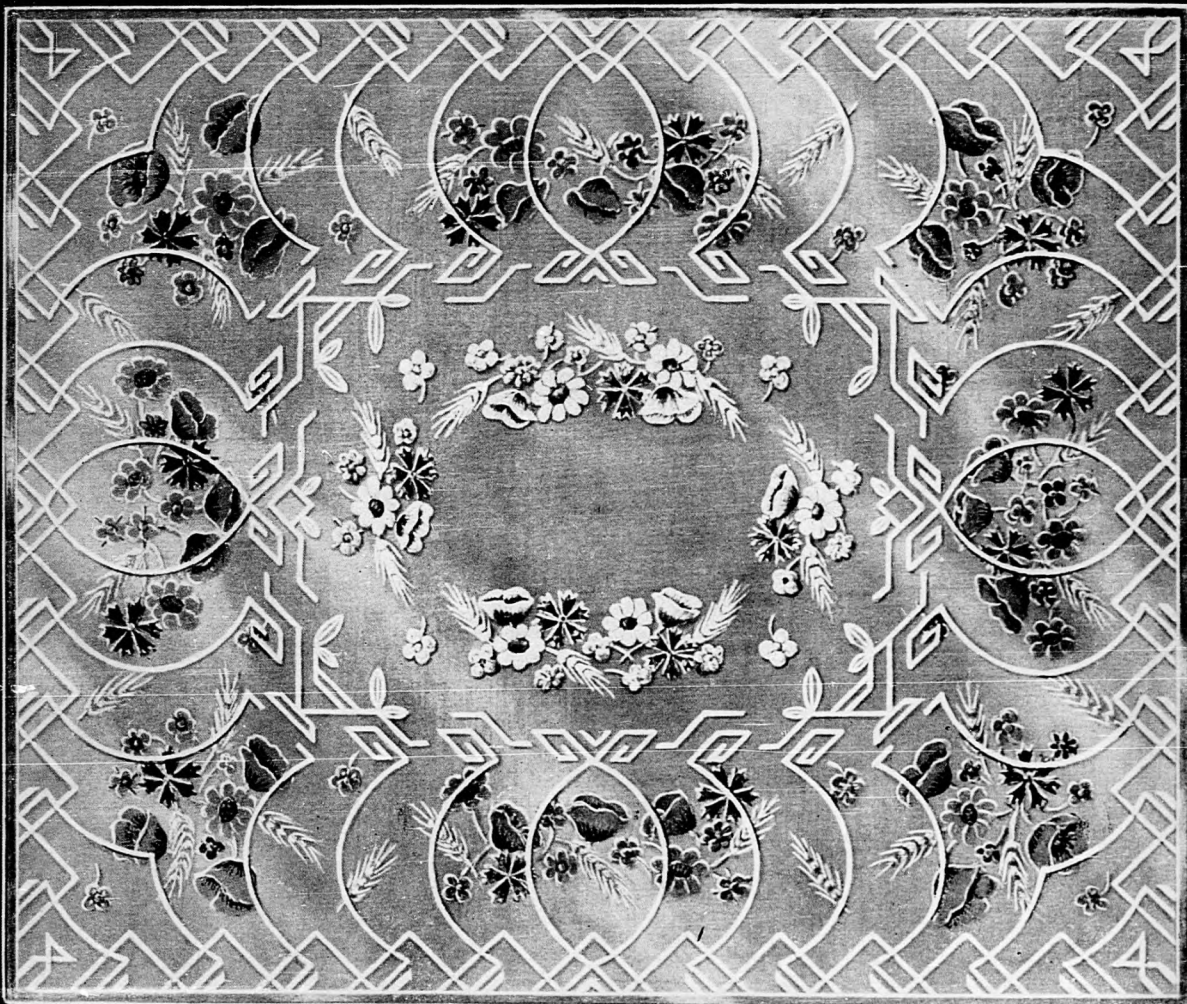
Kéziratokat, kliszeket, fényképeket nem adunk vissza és nem örünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és lekölzése tilos. A Magyar Nők Lapját nyomtata: a Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 1295.39. Feletés: vitéz BANÓ LEHEL.

Kellemes nyaralást, gondtalan
és boldog üdülést kíván e lap
összes előfizetőinek és
olvasóinak a Magyar Nők
Lapja szerkesztősége
és kiadóhivatala

P I Z S A M Á K ♦ H Á L Ó I N G E K

MAGYAR NŐK LAPJA

Szentandrassy /